

Stichting
Pensioenfonds voor de Woningcorporaties

(Vroeg)pensioenreglement

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Begripsbepalingen	5
Artikel 1: Begripsbepalingen	5
2 Algemene bepalingen	8
Artikel 2: Werkings sfeer	8
Artikel 3: Deelneming	8
Artikel 4: Pensioenaanspraken	9
Artikel 5: Aanspraken bij een kortere of langere arbeidsduur	10
Artikel 6: Pensioengrondslag	10
Artikel 7: Karakter pensioenregeling	11
3 Ouderdoms- en nabestaandenpensioen	12
Artikel 8: Ouderdomspensioen	12
Artikel 9: Partnerpensioen	12
Artikel 10: Bijzonder partnerpensioen	14
Artikel 11: Tijdelijk verhoogd (bijzonder) partnerpensioen	15
Artikel 12: Wezenpensioen	15
Artikel 13: Geen aanspraak op (bijzonder) partner- en/of wezenpensioen	16
Artikel 14: Aanspraken bij beëindiging van de deelneming anders dan door overlijden of het ingaan van het ouderdomspensioen	17
4 Keuzemogelijkheden ouderdoms- en nabestaandepensioen	18
Artikel 15: Uitstel ouderdomspensioen	18
Artikel 16: Vervroeging ouderdomspensioen	18
Artikel 16a: Hoog/laag-uitkering	19
Artikel 17: Uitrui partnerpensioen voor ouderdomspensioen	20
Artikel 18: Uitrui ouderdomspensioen voor partnerpensioen	20
Artikel 19: Uitrui ouderdomspensioen (met partnerpensioen) voor vroegpensioen	21
5 Vroegpensioen en keuzemogelijkheden	22
Artikel 20: Vroegpensioen	22
Artikel 21: Uitstel vroegpensioen	23
Artikel 22: Vervroeging vroegpensioen	25
Artikel 23: Deeltijd pensionering	25
Artikel 24: Uitrui vroegpensioen voor ouderdoms- en partnerpensioen	26
Artikel 25: Overgangs-VUT-regeling	27
6 Arbeidsongeschiktheids-pensioen	28
Artikel 26: Het WIA-pluspensioen	28
Artikel 27: Het WIA-excedentpensioen	29
Artikel 28: Het WGA-hiaatpensioen	31
Artikel 29: Het invaliditeitspensioen	32
Artikel 30: Het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen	34
Artikel 31: Anticumulatie van vroegpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioenen	35
Artikel 31a: Verhoging mate van arbeidsongeschiktheid binnen 5 jaar na reïntegratie	36
7 Aanvullende regelingen	37
Artikel 32: Aanvullende werkgeversmodules	37
Artikel 33: Anw-hiaatpensioen	38
8 Pensioensparen	40
Artikel 34: Mogelijkheid tot pensioensparen	40
Artikel 35: Uitgangspunten pensioensparen	40
Artikel 36: Premie	40
Artikel 37: Afdracht premie	41
Artikel 38: Beheer pensioenkapitaal	41
Artikel 39: Aanwending pensioenkapitaal	42
Artikel 40: Beëindiging pensioensparen	44
Artikel 41: Maxima	44

Artikel 42: Informatieverstrekking <i>fonds</i>	45
9 Bijzondere pensioenopbouw	46
Artikel 43: Premievrije deelneming over <i>reïntegratie-aanvulling</i> en bij arbeidsongeschiktheid in de zin van de <i>WIA</i>	46
Artikel 44: Premievrije deelneming bij arbeidsongeschiktheid in de zin van de <i>WAO</i>	48
Artikel 45: FVP-Voortzetting.....	50
Artikel 46: Inkoop van pensioen voor nabestaanden van een werkloze werknemer.....	52
Artikel 47: Onbetaald verlof en levensloopverlof.....	52
Artikel 48: Demotie en verlaging arbeidsduur.....	53
Artikel 49: Vrijwillige voortzetting ouderdoms-, nabestaanden-, en vroegpensioen.....	53
Artikel 50: Vrijwillige voortzetting arbeidsongeschiktheidspensioenen.....	55
Artikel 51: Voortzetting deelneming tijdens vroegpensioen.....	55
10 Toeslagverlening	57
Artikel 52: Algemeen.....	57
Artikel 53: Verhoging pensioenaanspraken deelnemers.....	57
Artikel 54: Verhoging pensioenaanspraken gewezen deelnemers en verhoging pensioenrechten van pensioengerechtigden.....	58
11 Overige mogelijkheden	59
Artikel 55: Verevening en conversie bij scheiding.....	59
Artikel 56: Individuele waardeoverdracht.....	60
Artikel 57: Collectieve waardeoverdracht.....	60
12 Premie	61
Artikel 58: Premie ouderdoms-, nabestaanden-, en vroegpensioen.....	61
Artikel 59: Premie arbeidsongeschiktheidspensioenen.....	61
Artikel 60: Premie bij vrijwillige voortzetting.....	62
Artikel 61: Premie bij een kortere of langere arbeidsduur.....	62
13 Uitkeren pensioenen	63
Artikel 62: Aanvraag en toekenning.....	63
Artikel 63: Uitbetaling periodieke uitkeringen.....	63
Artikel 64: Afkoop algemeen.....	63
Artikel 65: Afkoop klein ouderdomspensioen.....	64
Artikel 66: Afkoop klein vroegpensioen.....	64
Artikel 67: Afkoop klein partner- en/of wezenpensioen.....	65
Artikel 68: Afkoop klein bijzonder partnerpensioen.....	65
14 Informatieverstrekking	66
Artikel 69: Verplichtingen van aangesloten werkgevers, (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.....	66
Artikel 70: Verplichte gegevensverstrekking bij ziekte en arbeidsongeschiktheid.....	66
Artikel 71: Informatieverstrekking door het fonds algemeen.....	67
Artikel 72: Informatieverstrekking door het fonds op verzoek.....	68
Artikel 73: Informatie aan de (gewezen) deelnemer bij aanvang of beëindiging deelneming.....	68
Artikel 74: Informatie aan de deelnemer.....	68
Artikel 75: Informatie aan de gewezen deelnemer.....	69
Artikel 76: Informatie aan de pensioengerechtigde.....	69
Artikel 77: Informatie aan de gewezen partner.....	69
Artikel 78: Informatie aan de deelnemersraad.....	70
15 Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren	71
Artikel 79: Verlenen vrijstelling.....	71
Artikel 80: Spaarbijdragen.....	71
Artikel 81: Spaarrekening en spaartegoed.....	72
Artikel 82: Van kracht worden pensioenregeling.....	72
Artikel 83: Intrekking vrijstelling.....	73
16 Overgangsbepalingen	74
Artikel 84: Overgangsbepalingen 2003.....	74
17 Slotbepalingen	76
Artikel 85: Vermindering pensioenaanspraken en pensioenrechten.....	76
Artikel 86: Fiscaal slotartikel.....	77
Artikel 87: Klachten.....	77
Artikel 88: Geschillen.....	78

Artikel 89: Gevallen waarin het reglement niet voorziet	78
Artikel 90: Hardheidsclausule	78
Artikel 91: Inwerkingtreding.....	79

1 Begripsbepalingen

Artikel 1: Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

Aangesloten werkgever	: 1. werkgever die verplicht is aangesloten bij het <i>fonds</i> op grond van de verplichtstellingsbeschikking, krachtens artikel 2 van de <i>Wet</i> , en aan wie geen vrijstelling is verleend; 2. werkgever die vrijwillig is aangesloten bij het <i>fonds</i> krachtens een uitvoeringsovereenkomst en die door de Commissie Gelijikstelling Werkgevers, als bedoeld in de <i>CAO</i> , is gelijkgesteld met een verplicht <i>aangesloten werkgever</i> ; 3. werkgever die vrijwillig is aangesloten bij het <i>fonds</i> krachtens een uitvoeringsovereenkomst en die niet door de Commissie Gelijikstelling Werkgevers, als bedoeld in de <i>CAO</i> , is gelijkgesteld met een verplicht <i>aangesloten werkgever</i> .
AO-grens	: 261 maal het <i>dagloon</i> als bedoeld in artikel 17 lid 1 van de <i>Wet</i> financiering sociale verzekeringen, zoals dit bedrag per 1 januari van het kalenderjaar is vastgesteld.
AOW-ingangsdatum	: de eerste dag van de maand waarin het recht op de <i>AOW-uitkering</i> ontstaat.
AOW-uitkering	: het bruto ouderdomspensioen dat ingevolge de Algemene Ouderdomswet jaarlijks aan een gehuwde wordt toegekend, zonder toeslag en vermeerderd met de ingevolge die wet op het moment van vaststelling van de pensioengrondslag geldende vakantietoeslag.
Arbeidsongeschikt	: de situatie waarin aanspraak bestaat op een uitkering ingevolge de <i>WAO</i> of de <i>WIA</i> , zodra de uitkering is toegekend door het <i>UWV</i> .
Bestuur	: het <i>bestuur</i> van het <i>fonds</i> .
CAO	: de collectieve arbeidsovereenkomst voor personeel in dienst van de woningcorporaties, alsmede de algemeen verbindend verklaarde bepalingen van die collectieve arbeidsovereenkomst.
Dagloon, vervolgdagloon en maandloon	: - <i>dagloon</i> zoals bedoeld in de <i>WAO</i> , dan wel <i>WIA</i> . - <i>maandloon</i> zoals bedoeld in de <i>WIA</i> . - <i>vervolgdagloon</i> zoals bedoeld in de <i>WAO</i> . De lonen zijn gemaximeerd, overeenkomstig artikel 17 lid 1 van de <i>Wet</i> financiering sociale verzekeringen.
Deelnemer	: (gewezen) werknemer die deelneemt aan de pensioenregeling van het <i>fonds</i> .
Feitelijke pensioendatum	: de eerste dag van de maand waarin het ouderdomspensioen van de <i>(gewezen) deelnemer</i> daadwerkelijk ingaat.
Fonds	: Stichting Pensioenfonds voor de Woningcorporaties.
Gelegaliseerde handtekening	: de handtekening die door een notaris of door de Burgemeester van de woonplaats van de ondertekenaar, is geverifieerd op echtheid.
Gepensioneerde	: <i>pensioengerechtigde</i> van wie het ouderdomspensioen is ingegaan.
Gewezen deelnemer	: (gewezen) werknemer van wie de deelneming aan de pensioenregeling van het <i>fonds</i> is beëindigd anders dan door overlijden, het bereiken van de <i>vroegpensioendatum</i> of het bereiken van de <i>feitelijke pensioendatum</i> , doch uiterlijk de 65-jarige leeftijd en van wie de <i>pensioenaanspraken</i> niet zijn afgekocht of overgedragen.
Gewezen partner	: 1. degene van wie het huwelijk met de <i>(gewezen) deelnemer</i> of

	<p><i>gepensioneerde</i> na het begin van diens deelneming aan het <i>fonds</i> is beëindigd door echtscheiding, dan wel door ontbinding na scheiding van tafel en bed;</p> <p>2. degene van wie het geregistreerd partnerschap met de (<i>gewezen</i>) <i>deelnemer</i> of <i>gepensioneerde</i> na het begin van diens deelneming bij het <i>fonds</i> is beëindigd, anders dan door dood, vermissing of omzetting in een huwelijk;</p> <p>3. degene van wie het samenlevingscontract, zoals bepaald onder 3 van het begrip <i>partner</i>, met de (<i>gewezen</i>) <i>deelnemer</i> of <i>gepensioneerde</i> na het begin van diens deelneming bij het <i>fonds</i> is beëindigd anders dan door dood, vermissing of omzetting in een huwelijk of geregistreerd partnerschap. De (<i>gewezen</i>) <i>deelnemer</i> meldt het einde van de samenleving direct aan het <i>fonds</i>, waarbij de datum waarop de <i>gewezen partner</i> volgens het GBA niet meer op hetzelfde adres woont, leidend is voor de kwalificatie als <i>gewezen partner</i>. Een afwijkende datum wordt enkel aangenomen indien er een schriftelijk verklaring voorzien van <i>gelegaliseerde handtekeningen</i> van de <i>gewezen partner</i> en de (<i>gewezen</i>) <i>deelnemer</i> of <i>gepensioneerde</i> wordt overlegd.</p>
IVA-uitkering	: uitkering ingevolge de inkomensverzekering voor duurzaam en volledig arbeidsongeschikten ingevolge de <i>WIA</i> .
Mate van arbeidsongeschiktheid	: de vaststelling van de omvang van de arbeidsongeschiktheid door het <i>UWV</i> . Indien de <i>WAO-uitkering</i> met toepassing van artikel 44 van de <i>WAO</i> , respectievelijk de uitkering ingevolge de <i>WIA</i> wegens verrekening van inkomen uit arbeid of wegens toepassing van een wettelijke bepaling, tijdelijk wordt gebaseerd op een lager uitkeringspercentage respectievelijk een lagere uitkering, wordt voor de toepassing van dit reglement uitgegaan van de <i>mate van arbeidsongeschiktheid</i> behorende bij het lagere uitkeringspercentage respectievelijk de lagere uitkering.
Nabestaandenpensioen	: partnerpensioen en wezenpensioen.
Niet geregistreerd partnerschap	: de partnerrelatie zoals bepaald onder 3 van het begrip <i>partner</i> .
Partner	: <ol style="list-style-type: none"> 1. degene die gehuwd is met de (<i>gewezen</i>) <i>deelnemer</i> of <i>gepensioneerde</i>; 2. degene die overeenkomstig de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek een geregistreerd partnerschap is aangegaan met de (<i>gewezen</i>) <i>deelnemer</i> of <i>gepensioneerde</i>; 3. degene die ongehuwd is en geen geregistreerd partnerschap is aangegaan en met wie de (<i>gewezen</i>) <i>deelnemer</i> of <i>gepensioneerde</i> die eveneens ongehuwd is en geen geregistreerd partnerschap is aangegaan, samenwoont mits wordt voldaan aan de navolgende voorwaarden: <ul style="list-style-type: none"> • de <i>partner</i> is voorafgaand aan het overlijden van de (<i>gewezen</i>) <i>deelnemer</i> of <i>gepensioneerde</i> aangemeld als <i>partner</i> bij het <i>fonds</i> door de (<i>gewezen</i>) <i>deelnemer</i> of <i>gepensioneerde</i>. Bij deze aanmelding is ook een notarieel verleden samenlevingscontract tussen beide partners overlegd; • uit de Gemeentelijke Basis Administratie moet blijken dat beide partners woonachtig zijn op hetzelfde woonadres; • de <i>partner</i> is geen familielid in de eerste graad in de opgaande of neergaande lijn van de ongehuwde (<i>gewezen</i>) <i>deelnemer</i> of <i>gepensioneerde</i>.
Pensioenaanspraak	: het recht op toekomstige pensioenuitkeringen, waaronder ook

	uitkeringen op vroegpensioen vallen.
Pensioengerechtigde	: persoon voor wie het pensioen is ingegaan.
Pensioenrecht	: het recht op ingegaan pensioen, waaronder ook vroegpensioen valt.
Reïntegratie	: wanneer een (gedeeltelijk) arbeidsongeschikte werknemer terugkeert in het arbeidsproces naar ander werk dan vóór intreding van de arbeidsongeschiktheid.
Reïntegratie-aanvulling	: een aanvulling in het tweede ziektejaar van 20% van het loon voorafgaand aan ziekte bij succesvolle <i>reïntegratie</i> , zoals bepaald in de CAO.
Stijging van de CAO-lonen	: het percentage waarmee de lonen overeenkomstig de CAO jaarlijks worden verhoogd in de periode tussen juli van het vorig kalenderjaar en juli van het daaraan voorafgaande kalenderjaar.
UWV	: Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, de instantie die ingevolge de Wet stuctuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen uitvoering geeft aan de WIA en WAO.
Vroegpensioendatum	: de eerste dag van de maand samenvallend met of volgend op de 60ste verjaardag van de (<i>gewezen</i>) <i>deelnemer</i> .
WAO	: Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering.
WAO-uitkering	: loondervingsuitkering of vervolguitering ingevolge de WAO.
Wet	: Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000.
Wettelijke ziekteperiode	: de termijn van 104 weken zoals bedoeld in artikel 7:629 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 29 lid 5 van de Ziektewet. Ten tijde van de WAO gold de termijn van 52 weken. Als door het UWV een kortere of langere termijn wordt vastgesteld, gaat het <i>fonds</i> uit van deze afwijkende termijn.
WGA-uitkering	: werkhervattingsuitkering voor (gedeeltelijk) arbeidsgeschikten ingevolge de WIA. Er zijn drie soorten <i>WGA-uitkeringen</i> : loongerelateerde uitkering, vervolguitering, loonaanvullinguitkering.
WIA	: Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen.

2 Algemene bepalingen

Artikel 2: Werkingsfeer

1. Dit reglement is van toepassing op de (gewezen) werknemer die is geboren voor 1 januari 1950 en die krachtens een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst is (geweest) bij een *aangesloten werkgever*, met uitzondering van:
  - a. de werknemer die niet tot de groep werknemers behoort ten behoeve van wie de uitvoeringsovereenkomst door de *aangesloten werkgever*, als bedoeld onder 3 van het begrip *aangesloten werkgever*, met het *fonds* is gesloten; of
  - b. de vakantiewerker en vakantiehulp die niet langer dan 10 weken per kalenderjaar werkzaam is.
2. De werkingssfeer van het *fonds* is de branche woningcorporaties.
3. In dit pensioenreglement is de relatie tussen het *fonds* en de (gewezen) *deelnemer* en *pensioengerechtigde* geregeld, met inachtneming van de Pensioenwet.

Artikel 3: Deelneming

1. Tenzij uit de tekst van dit reglement anders volgt, wordt in dit reglement onder deelneming verstaan de deelneming bij het *fonds* voor zover deze is gelegen op of na 1 januari 2006.
2. De deelneming aan de pensioenregeling van het *fonds* vangt aan bij indiensttreding bij een *aangesloten werkgever*, met inachtneming van het bepaalde in artikel 2 lid 1.
3. De deelneming aan de pensioenregeling van het *fonds* eindigt op de 65-jarige leeftijd van de *deelnemer*, dan wel eerder in de navolgende gevallen:
  - a. zodra de *deelnemer* geen werknemer meer is ingevolge artikel 2 lid 1 van dit reglement, tenzij de deelneming wordt voortgezet ingevolge lid 4 van dit artikel;
  - b. door overlijden van de *deelnemer*;
  - c. ter zake van het ouderdomspensioen bij het bereiken van de *feitelijke pensioendatum*. Ter zake van het vroegpensioen bij het bereiken van de *vroegpensioendatum*.
4. De deelneming aan de pensioenregeling van het *fonds* eindigt niet (volledig) voor de *deelnemer* die geen werknemer meer is ingevolge artikel 2 lid 1 van dit reglement in de navolgende gevallen:
  - a. indien en zolang er sprake is van premievrije deelneming wegens arbeidsongeschiktheid door het *fonds*;
  - b. indien en zolang de pensioenregeling vrijwillig wordt voortgezet door de *deelnemer*;
  - c. indien in geval van werkloosheid de pensioenregeling van het *fonds* met een FVP-bijdrage van Stichting FVP wordt voortgezet;
  - d. indien en zolang er sprake is van volledige of gedeeltelijke premievrije deelneming verleend door het *fonds* ten behoeve van de *deelnemer* van wie de FVP-bijdrage is beëindigd wegens de ontvangst van een Ziektewet-uitkering;
  - e. indien er sprake is van de in artikel 51 bedoelde voortzetting van de deelneming aan de pensioenregeling tijdens vroegpensioen.
5. Het *fonds* registreert de deelnemingsjaren van de *deelnemers*, zoals bepaald in artikel 36 van de Pensioenwet.

Artikel 4: Pensioenaanspraken

1. De deelneming geeft aanspraak op:
  - a. ouderdomspensioen aan de *(gewezen) deelnemer*;
  - b. partnerpensioen aan de *partner* van de *(gewezen) deelnemer* of *gepensioneerde*;
  - c. bijzonder partnerpensioen aan de *gewezen partner* van de *(gewezen) deelnemer* of *gepensioneerde*;
  - d. wezenpensioen aan:
    - de kinderen beneden de 18-jarige leeftijd van de *(gewezen) deelnemer* of *gepensioneerde*, die tot deze *(gewezen) deelnemer* of *gepensioneerde* in familierechtelijke betrekking staan;
    - de stief- en pleegkinderen beneden de 18-jarige leeftijd van de *(gewezen) deelnemer* of *gepensioneerde*, die ten tijde van zijn overlijden door hem werden onderhouden en opgevoed;
  - e. vroegpensioen aan de *(gewezen) deelnemer*.

2. Met (stief- en pleeg-) kinderen beneden de 18-jarige leeftijd worden gelijkgesteld (stief- en pleeg-) kinderen van 18 tot en met 26 jaar, indien de tijd voor het verrichten van werkzaamheden door deze (stief- en pleeg-) kinderen grotendeels in beslag wordt genomen in verband met het volgen van dagonderwijs of een dag-opleiding voor beroep.

3. De deelneming kan ook aanspraak geven op:
  - a. extra partnerpensioen aan de *partner* van de zieke of *arbeidsongeschikte deelnemer*;
  - b. extra wezenpensioen aan het kind van de zieke of *arbeidsongeschikte deelnemer*;
  - c. tijdelijk verhoogd partnerpensioen aan de *partner* van de *deelnemer* of *gepensioneerde* die de leeftijd van 67 jaar nog niet heeft bereikt;
  - d. tijdelijk verhoogd bijzonder partnerpensioen aan de *gewezen partner* van de *(gewezen) deelnemer* of *gepensioneerde*;
  - e. aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen en invaliditeitspensioen aan de *arbeidsongeschikte deelnemer* ingevolge de *WAO*;
  - f. *WIA*-pluspensioen, *WGA*-hiaatpensioen en *WIA*-excedentpensioen aan de *arbeidsongeschikte deelnemer* ingevolge de *WIA*;
  - g. *Anw*-hiaatpensioen aan de *partner* van de *deelnemer*, mits de *deelnemer* hierom verzoekt en hiervoor een verzekering afsluit bij het *fonds*;
  - h. aanspraken op grond van aanvullende werkgeversmodulen die zijn afgesloten bij het *fonds*;
  - i. aanspraken die zijn opgebouwd via pensioensparen bij het *fonds*.

4. De *pensioenaanspraken* kunnen ingevolge dit reglement niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.

5. Het *fonds* kan verworven *pensioenaanspraken* en *pensioenrechten* uitsluitend verminderen met inachtneming van het bepaalde in artikel 85 van dit reglement.

Artikel 5: Aanspraken bij een kortere of langere arbeidsduur

1. Onder de normale arbeidsduur wordt verstaan 36 arbeidsuren per week, zoals bepaald in de CAO.

Bij een kortere arbeidsduur

2. Indien de tussen de *deelnemer* en zijn *aangesloten werkgever* overeengekomen wekelijkse arbeidsduur minder bedraagt dan de normale arbeidsduur, geldt voor de vaststelling van het ouderdomspensioen en de daaruit afgeleide pensioenen het navolgende:
  - er wordt voor de betrokken *deelnemer* een parttime-breuk vastgesteld. De teller van deze breuk is gelijk aan de op de vaststellingsdatum voor de *deelnemer* geldende wekelijkse arbeidsduur en de noemer aan de normale arbeidsduur;
  - vervolgens wordt het in artikel 8 lid 1 vermelde percentage vermenigvuldigd met de parttime-breuk.
3. Indien de tussen de *deelnemer* en zijn *aangesloten werkgever* overeengekomen wekelijkse arbeidsduur minder bedraagt dan de normale arbeidsduur, geldt voor de vaststelling van het vroegpensioen het navolgende:
  - er wordt voor de betrokken *deelnemer* een parttime-breuk vastgesteld. De teller van deze breuk is gelijk aan de op de vaststellingsdatum voor de *deelnemer* geldende wekelijkse arbeidsduur en de noemer aan de normale arbeidsduur;
  - vervolgens wordt het in artikel 20 lid 2 vermelde percentage vermenigvuldigd met de parttime-breuk.
4. Voor de vaststelling van de arbeidsongeschiktheidspensioenen als bedoeld in hoofdstuk VI geldt het navolgende:
  - de verschillende pensioengrondslagen worden gebaseerd op het daadwerkelijk ontvangen loon bij de kortere arbeidsduur;
  - er wordt geen parttime-breuk toegepast.

Bij een langere arbeidsduur

5. Indien er sprake is van een arbeidsduur van meer dan de normale arbeidsduur per week, wordt uitgegaan van het hogere loon dat voor de *deelnemer* geldt tot een maximale arbeidsduur van 40 uur.

Ten aanzien van het vroegpensioengevend loon geldt een maximum loon, zoals bepaald in artikel 20 lid 3.

Artikel 6: Pensioengrondslag

1. Onder pensioengrondslag wordt verstaan het op de datum van vaststelling van de pensioengrondslag geldende, tot het jaarbedrag herleide en op een hele euro naar boven afgeronde loon verminderd met de franchise.

Indien het loon niet hoger is dan de franchise, wordt de pensioengrondslag gesteld op 0.

2. Onder loon wordt verstaan het vaste maandloon dat voor de *deelnemer* op de datum van vaststelling van zijn pensioengrondslag geldt op basis van de normale arbeidsduur, vermeerderd met een evenredig gedeelte van de voor de betrokken *deelnemer* geldende vakantietoeslag.

3. De franchise voor het jaar 2006 bedraagt 14.478 euro.
De franchise wordt ieder kalenderjaar per 1 januari verhoogd met het verhogingspercentage ingevolge de *AOW-uitkering* en de *Koopkrachttegemoetkoming Oudere Belastingplichtigen (KOB)* van het voorgaande jaar. Het aldus bepaalde bedrag wordt op een hele euro naar beneden afgerond.

De franchise wordt ieder kalenderjaar vastgesteld door het *bestuur*.

4. De pensioengrondslag van de *deelnemer* wordt vastgesteld of opnieuw vastgesteld in de navolgende gevallen:
- a. bij de aanvang van elk kalenderjaar;
  - b. indien de deelneming in de loop van een kalenderjaar aanvangt of opnieuw aanvangt; bij de aanvang, dan wel de hernieuwde aanvang van de deelneming;
  - c. indien de *deelnemer* in de loop van een kalenderjaar aansluitend een ander dienstverband aangaat met een *aangesloten werkgever*; bij aanvang van het nieuwe dienstverband;
  - d. indien het tweede ziektejaar van de *deelnemer* aanvangt;
  - e. indien de zieke *deelnemer* in het tweede ziektejaar herstelt;
  - f. indien de *mate van arbeidsongeschiktheid* van een *deelnemer* in de loop van het kalenderjaar wijzigt.

Artikel 7: Karakter pensioenregeling

De in dit pensioenreglement opgenomen pensioenregeling betreft een uitkeringsovereenkomst, zoals omschreven in artikel 10 van de Pensioenwet.

3 Ouderdoms- en nabestaandenpensioenen

Artikel 8: Ouderdompensioenen

1. Voor ieder kalenderjaar dat de *deelnemer* heeft deelgenomen aan de pensioenregeling bij het *fonds* wordt er ouderdompensioenen opgebouwd van 1,75% van de pensioengrondslag die voor dat kalenderjaar is vastgesteld. Indien niet over het volledige kalenderjaar is deelgenomen, wordt er een evenredig gedeelte aan ouderdompensioenen opgebouwd in dat kalenderjaar.

Het bepaalde in dit lid geldt ook indien er meerdere pensioengrondslagen worden vastgesteld voor een *deelnemer* in een kalenderjaar.

2. Het ouderdompensioenen gaat standaard in op de 65-jarige leeftijd. Het ouderdompensioenen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de *gepensioneerde* overlijdt.
3. De *deelnemer* en/of *gewezen deelnemer* heeft, onder de in de hoofdstukken IV en V genoemde voorwaarden, de mogelijkheid tot:
  - uitstel van het ouderdompensioenen;
  - vervroeging van het ouderdompensioenen;
  - uitruil van het partnerpensioenen voor ouderdompensioenen;
  - uitruil van het ouderdompensioenen voor partnerpensioenen;
  - uitruil van het ouderdompensioenen (met partnerpensioenen) voor vroegpensioenen;
  - uitruil van het ouderdompensioenen voor vroegpensioenen;
  - uitruil van het vroegpensioenen voor ouderdompensioenen (met partnerpensioenen).Deze keuzemogelijkheden hebben invloed op de hoogte van het ouderdompensioenen.

Artikel 9: Partnerpensioenen

1. Het jaarlijkse partnerpensioenen bedraagt 70% van het ouderdompensioenen, zoals bepaald in artikel 8 lid 1 van dit reglement.

Als een *gewezen partner* van de (*gewezen*) *deelnemer* of *gepensioneerde* recht heeft op bijzonder partnerpensioenen dan wordt het in de eerste volzin genoemde partnerpensioenen, verlaagd met dit bijzonder partnerpensioenen.

2. Indien de *deelnemer* voor het ingaan van het ouderdompensioenen overlijdt, wordt het partnerpensioenen zoals bepaald in lid 1 verhoogd met het bedrag waar nog aanspraak op zou zijn verkregen, indien:
  - de deelneming vanaf het tijdstip van overlijden tot aan de 65-jarige leeftijd onafgebroken zou hebben voortgeduurd; en
  - over die tijd als grondslag zou zijn gehanteerd de ten tijde van het overlijden voor de *deelnemer* geldende pensioengrondslag.

3. Van de pensioengrondslag bedoeld in het vorige lid wordt niet meer in aanmerking genomen dan het bedrag van de pensioengrondslag die voor de *deelnemer* ten tijde van zijn overlijden zou hebben gegolden, indien deze grondslag zou zijn vastgesteld op basis van een loon dat als volgt wordt verkregen:
uitgegaan wordt van het tot het jaarbedrag herleide loon, waarvan zou zijn uitgegaan als de pensioengrondslag van de *deelnemer* één jaar voor zijn overlijden, respectievelijk op de latere begindatum van zijn laatste dienstverband zou zijn vastgesteld, per 1 januari verhoogd met de *stijging van de CAO-lonen* nadien en met 10%.

4. Indien de *deelnemer* op of na 1 januari 2006 overlijdt gedurende het tweede ziektejaar, dan wel gedurende de periode waarin hij *arbeidsongeschikt* is ingevolge de *WIA*, wordt het partnerpensioen vanaf de ingang van het partnerpensioen aangevuld met een extra partnerpensioen.

Bij overlijden gedurende de periode waarin de *deelnemer* ziek is gedurende het tweede ziektejaar, dan wel volledig *arbeidsongeschikt* is ingevolge de *WIA* wordt het extra partnerpensioen op basis van de volgende formule vastgesteld:
 $70\% \times 1,75\% \times 30\% \times \text{loon} \times \text{aantal jaren inclusief gedeelten daarvan}$, vanaf de eerste dag van de maand waarin de *deelnemer* overlijdt tot de 65-jarige leeftijd van de *deelnemer*, als hij niet eerder was overleden.

In aanvulling op bovenstaande formule wordt bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid voor de vaststelling van het extra partnerpensioen tevens vermenigvuldigd met het uitkeringspercentage behorende bij de *mate van arbeidsongeschiktheid*, zoals bepaald in artikel 43 lid 3.

Hierbij wordt onder loon verstaan: het tot het jaarbedrag herleide loon dat gold per 1 januari direct voorafgaand aan de *wettelijke ziekteperiode*. Dit loon kan niet meer bedragen dan het maximale loon als bepaald in lid 3 en wordt vervolgens jaarlijks per 1 januari verhoogd met de *stijging van de CAO-lonen* nadien.

5. Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand, waarin de (*gewezen*) *deelnemer* of *gepensioneerde* overlijdt.
Het partnerpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de *partner* overlijdt.
6. De (*gewezen*) *deelnemer* heeft, onder de in hoofdstuk IV genoemde voorwaarden, de mogelijkheid tot uitruil van het ouderdompensioen voor partnerpensioen, dan wel uitruil van het partnerpensioen voor ouderdompensioen.
Uitruil heeft invloed op de hoogte van het partnerpensioen.

De *deelnemer* heeft, onder de in hoofdstuk IV genoemde voorwaarden, de mogelijkheid tot vervroeging of uitstel van het ouderdompensioen.

Deze keuzemogelijkheden hebben geen invloed op de hoogte van het partnerpensioen; voor de hoogte van het partnerpensioen wordt uitgegaan van de hoogte van het oorspronkelijk opgebouwde ouderdompensioen voor toepassing van genoemde keuzemogelijkheden.

7. In het geval er uitruil heeft plaatsgevonden van ouderdompensioen (met partnerpensioen) in vroegpensioen, dan wel uitruil van vroegpensioen in ouderdompensioen (met partnerpensioen), wordt het partnerpensioen evenredig verlaagd, dan wel verhoogd.
In dit lid wordt met partnerpensioen uitsluitend het partnerpensioen als bepaald in lid 1 bedoeld.

Artikel 10: Bijzonder partnerpensioen

1. Indien de *(gewezen) deelnemer of gepensioneerde* na de aanvang van zijn deelneming één of meermalen gehuwd is geweest en/of een *(niet) geregistreerd partnerschap* is aangegaan, gelden met betrekking tot het bijzonder partnerpensioen de volgende bepalingen.
2. Voor de vaststelling van de aanspraken op bijzonder partnerpensioen en op partnerpensioen wordt de deelnemingsperiode (worden de deelnemingsperiodes) van de *(gewezen) deelnemer of gepensioneerde* gesplitst op de volgende wijze:
  - a. aan de *gewezen partner* wordt toegerekend het deel gelegen voor de datum waarop het huwelijk of het *(niet) geregistreerd partnerschap* is beëindigd;
  - b. aan de volgende *gewezen partner* wordt toegerekend het deel gelegen voor de datum, waarop het huwelijk of het *(niet) geregistreerd partnerschap* met de *deelnemer* is beëindigd, onder aftrek van het deel dat reeds is toegerekend aan de vorige *gewezen partner* van de *deelnemer*;
  - c. aan de *partner* wordt toegerekend het resterende deel van de deelnemingsperiode(n).
3. Het jaarlijkse bijzonder partnerpensioen van een *gewezen partner* bedraagt 70% van het ouderdompensioen als bedoeld in artikel 8 lid 1 over het deel van de deelnemingsperiode(n) dat wordt toegerekend ingevolge lid 2 van dit artikel.
4. Het bijzonder partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand, waarin de *(gewezen) deelnemer of gepensioneerde* overlijdt. Echter, tenzij het *bestuur* anders besluit, gaat dit pensioen niet eerder in dan op de eerste dag van de maand waarin het verzoek om uitkering hiervan is ontvangen.

Het bijzonder partnerpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de *gewezen partner* overlijdt.
5. Aan de *gewezen partner* van de *(gewezen) deelnemer of gepensioneerde* voor wie een aanspraak bestaat op bijzonder partnerpensioen, wordt een bewijs van deze aanspraak uitgereikt.
6. Artikel 9 lid 5 tot en met 7 is van overeenkomstige toepassing.
7. De *(gewezen) deelnemer of gepensioneerde* en de *gewezen partner* kunnen anders overeenkomen dan het bepaalde in dit artikel:
  - a. bij huwelijkse voorwaarden, bij voorwaarden van een geregistreerd partnerschap of bij notariële akte in verband met het *niet geregistreerde partnerschap*; dan wel
  - b. bij schriftelijke overeenkomst met betrekking tot de scheiding. De handtekeningen op de overeenkomst moeten zijn gelegaliseerd.
8. De *gewezen partner* met een recht op bijzonder partnerpensioen heeft het recht dit te vervreemden aan een eerdere of latere *partner* van de overleden *(gewezen) deelnemer of gepensioneerde* onder de voorwaarden dat:
  - a. de vervreemding is overeengekomen bij notariële akte; en
  - b. de vervreemding onherroepelijk is; en
  - c. de *gewezen partner* zich akkoord verklaart met de wijze waarop het *fonds* uitvoering geeft aan het eventueel uit de overdracht voortvloeiende wijziging van het risico.

Artikel 11: Tijdelijk verhoogd (bijzonder) partnerpensioen

1. Indien de achtergebleven *partner* van de *deelnemer* of *gepensioneerde* nog niet de eerste dag van de maand waarin de *partner* 67 jaar wordt dan wel de eerdere *AOW-ingangsdatum* heeft bereikt, wordt het (extra) partnerpensioen als bedoeld in artikel 9 vanaf de ingang van het pensioen tot de eerste dag van de maand waarin de achtergebleven *partner* de 67-jarige leeftijd dan wel de eerdere *AOW-ingangsdatum* bereikt, verhoogd van 70% naar 90%.

Artikel 12: Wezenpensioen

1. Het jaarlijkse wezenpensioen bedraagt voor ieder kind, als bedoeld in artikel 4 lid 1 sub d en 2, 14% van het ouderdompensioen, zoals bepaald in artikel 8 lid 1 van dit artikel.
2. Indien de *deelnemer* voor het ingaan van het ouderdompensioen overlijdt, wordt het wezenpensioen zoals bepaald in lid 1 van dit artikel verhoogd met het bedrag waar nog aanspraak op zou zijn verkregen, indien:
  - de deelneming van het tijdstip van overlijden tot de 65-jarige leeftijd onafgebroken zou hebben voortgeduurd; en
  - over die tijd als grondslag zou zijn gehanteerd de ten tijde van het overlijden voor de *deelnemer* geldende pensioengrondslag.

Het bepaalde in artikel 9 lid 3 is van overeenkomstige toepassing.

3. Indien de *deelnemer* als bedoeld in lid 2 van dit artikel op of na 1 januari 2006 overlijdt gedurende het tweede ziektejaar, dan wel gedurende de periode waarin hij *arbeidsongeschikt* is ingevolge de *WIA*, wordt het wezenpensioen vanaf de ingang van het wezenpensioen aangevuld met een extra wezenpensioen.

Bij overlijden gedurende de periode waarin de *deelnemer* ziek is gedurende het tweede ziektejaar, dan wel volledig *arbeidsongeschikt* is ingevolge de *WIA* wordt het extra wezenpensioen op basis van de volgende formule vastgesteld:

$14\% \times 1,75\% \times 30\% \times \text{loon} \times \text{aantal jaren inclusief gedeelten daarvan}$, vanaf de eerste dag van de maand waarin de *deelnemer* overlijdt tot de 65-jarige leeftijd van de *deelnemer*, als hij niet eerder was overleden.

In aanvulling op bovenstaande formule wordt bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid voor de vaststelling van het extra wezenpensioen tevens vermenigvuldigd met het uitkeringspercentage behorende bij de *mate van arbeidsongeschiktheid*, zoals bepaald in artikel 43 lid 3 van dit reglement.

Hierbij wordt onder loon verstaan: het tot het jaarbedrag herleide loon dat gold per 1 januari direct voorafgaand aan de *wettelijke ziekteperiode*. Dit loon kan niet meer bedragen dan het maximale loon als bepaald in artikel 9 lid 3 en wordt vervolgens per 1 januari verhoogd met de *stijging van de CAO-lonen* nadien.

4. Het (extra) wezenpensioen wordt verdubbeld met ingang van de eerste dag van de maand, waarin het kind ouderloos wordt. Onder ouderloos wordt een volle wees als bedoeld in artikel 18c Wet op de loonbelasting 1964 verstaan.
5. Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand, waarin de (*gewezen*) *deelnemer* of *gepensioneerde* overlijdt.

Het wezenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin het kind de 18-jarige leeftijd bereikt.

Wanneer het echter een kind betreft bedoeld in artikel 4 lid 2 van dit reglement, eindigt het wezenpensioen op de laatste dag van de maand, waarin het kind de 27-jarige leeftijd bereikt, dan wel waarin voordien niet langer wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 4 lid 2 van dit reglement.

Het wezenpensioen eindigt voorts op de laatste dag van de maand, waarin het kind overlijdt.

6. De *deelnemer* en/of *gewezen deelnemer* heeft, onder de in hoofdstuk IV genoemde voorwaarden, de mogelijkheid tot:
- uitstel van het ouderdompensioen;
  - vervroeging van het ouderdompensioen;
  - uitruil van het partnerpensioen voor ouderdompensioen;
  - uitruil van het ouderdompensioen voor partnerpensioen.
- Deze keuzemogelijkheden hebben geen invloed op de hoogte van het wezenpensioen; voor de hoogte van het wezenpensioen wordt uitgegaan van de hoogte van het oorspronkelijk opgebouwde ouderdompensioen direct voorafgaand aan de toepassing van genoemde keuzemogelijkheden.

In het geval er uitruil heeft plaatsgevonden van ouderdompensioen (met partnerpensioen) in vroegpensioen, dan wel uitruil van vroegpensioen in ouderdompensioen (met partnerpensioen), wordt het wezenpensioen evenredig verlaagd, dan wel verhoogd.

Artikel 13: Geen aanspraak op (bijzonder) partner- en/of wezenpensioen

1. Geen aanspraak op partner- en/of wezenpensioen bestaat indien het huwelijk, *het (niet) geregistreerd partnerschap*, dan wel de kindrelatie is ontstaan op of na de 65-jarige leeftijd dan wel op of na de eerdere *feitelijke pensioendatum*.
2. Geen aanspraak op partnerpensioen bestaat indien:
  - a. de *(gewezen) deelnemer* of *gepensioneerde* binnen een half jaar na aanvang van het huwelijk, dan wel het *(niet) geregistreerd partnerschap*, anders dan door een ongeval, overlijdt; of
  - b. het partnerpensioen heeft uitgeruild voor ouderdompensioen ingevolge artikel 17 van dit reglement.
3. Geen aanspraak op partnerpensioen heeft de *partner* die de *(gewezen) deelnemer* of *gepensioneerde* opzettelijk van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig is.
4. Geen aanspraak op bijzonder partnerpensioen heeft de *gewezen partner* die is aangemerkt als *partner* op grond van een *niet geregistreerd partnerschap* in het geval dat:
  - a. de datum van beëindiging van het *niet geregistreerd partnerschap* is gelegen voor 1 januari 2007; of
  - b. de datum van overlijden van de *(gewezen) deelnemer* of *gepensioneerde* is gelegen voor 1 januari 2007; of
  - c. de datum van beëindiging van de deelneming van de *deelnemer* met het *niet geregistreerd partnerschap* bij het *fonds* voor 1 januari 2007 is beëindigd.

Voorts is het bepaalde in lid 1 en lid 3 van overeenkomstige toepassing ten aanzien van een aanspraak op bijzonder partnerpensioen.

Artikel 14: Aanspraken bij beëindiging van de deelneming anders dan door overlijden of het ingaan van het ouderdomspensioen

1. Indien de deelneming eindigt anders dan door overlijden of het ingaan van het ouderdomspensioen behoudt de *deelnemer* zijn opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen, vroegpensioen, partnerpensioen en wezenpensioen.

Van de in de vorige volzin bedoelde pensioenen zijn uitgezonderd het extra partnerpensioen en het extra wezenpensioen.

2. *Pensioenaanspraken* voortvloeiend uit verschillende tijdvakken van deelneming en toekomend aan dezelfde *pensioengerechtigde*, worden op de *vroegpensioendatum*, respectievelijk *feitelijke pensioendatum*, dan wel bij voortijdig overlijden samengeteld.
3. De *gewezen deelnemer* wordt in het bezit gesteld van een opgave van de *pensioenaanspraken*.

4 Keuzemogelijkheden ouderdoms- en nabestaandepensioen

Artikel 15: Uitstel ouderdomspensioen

1. De *deelnemer* kan verzoeken het ouderdomspensioen na zijn 65-jarige leeftijd in te laten gaan, doch niet na het bereiken van de 70-jarige leeftijd, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel.
2. Een schriftelijk verzoek om uitstel van het ouderdomspensioen van de *deelnemer* dient ten minste twee maanden vóór zijn 65-jarige leeftijd in het bezit te zijn van het *fonds*, onder vermelding van de gewenste ingangsdatum. De aldus gekozen ingangsdatum van het ouderdomspensioen kan door de *deelnemer* worden gewijzigd, met dien verstande dat zijn verzoek hiertoe dan ten minste één maand vóór de gewenste ingangsdatum in het bezit dient te zijn van het *fonds*.
3. Bij uitstel van het ouderdomspensioen wordt het opgebouwde ouderdomspensioen verhoogd. Bij de verhoging wordt uitgegaan van de contante waarde van het ouderdomspensioen ingaand op de 65-jarige leeftijd, alsmede van de uitgestelde ingangsdatum van het ouderdomspensioen.

Het *bestuur* stelt, gehoord de adviserend actuaaris, sekseonafhankelijke en collectief actuarieel neutrale tarieven vast voor de verhoging van het ouderdomspensioen, geldend van 1 januari tot en met 31 december van een kalenderjaar. In de bijlage van dit reglement zijn de geldende tarieven voor uitstel opgenomen.

Uitstel van het ouderdomspensioen heeft geen invloed op de hoogte van het bijbehorende partner- (en wezen)pensioen en blijven derhalve ongewijzigd.

4. Uitstel van het ouderdomspensioen kan uitsluitend plaatsvinden indien en zolang de *deelnemer* voldoet aan de navolgende voorwaarden:
  - de *deelnemer* verklaart schriftelijk dat hij zijn dienstverband volledig voortzet en hij voornemens is arbeid in dienstverband te blijven verrichten; en
  - de *deelnemer* verklaart tevens schriftelijk dat als hij zijn dienstverband niet langer volledig voortzet, hij dit direct zal doorgeven aan het *fonds* en hij verplicht volledig met pensioen zal gaan; en
  - het uitstel leidt niet tot overschrijding van de fiscale begrenzings van de Wet op de loonbelasting 1964, zoals bepaald in artikel 86.

Artikel 16: Vervroeging ouderdomspensioen

1. De *deelnemer* kan verzoeken het ouderdomspensioen voor zijn 65-jarige leeftijd te laten ingaan, doch niet voor het bereiken van de in de bijlage weergegeven leeftijd, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel.

2. Een schriftelijk verzoek om vervroeging van het ouderdomspensioen van de *deelnemer* dient ten minste twee maanden vóór zijn gewenste ingangsdatum van het ouderdomspensioen in het bezit te zijn van het *fonds*, onder vermelding van de gewenste ingangsdatum.
3. Bij vervroeging van het ouderdomspensioen wordt het opgebouwde ouderdomspensioen verlaagd. Bij de verlaging wordt uitgegaan van de contante waarde van het tot de vervroegde ingangsdatum opgebouwde ouderdomspensioen (ingaaend op de 65-jarige leeftijd), alsmede van de vervroegde ingangsdatum van het ouderdomspensioen.

Het *bestuur* stelt, gehoord de adviserend actuaaris, sekseonafhankelijke en collectief actuariel neutrale tarieven vast voor de verlaging van het ouderdomspensioen, geldend van 1 januari tot en met 31 december van een kalenderjaar. In de bijlage van dit reglement zijn de geldende tarieven voor vervroeging opgenomen.

Vervroeging van het ouderdomspensioen heeft geen invloed op de hoogte van het bijbehorende partner- (en wezen)pensioen en blijven derhalve ongewijzigd.

4. Vervroeging van het ouderdomspensioen kan uitsluitend plaatsvinden indien en zolang de *deelnemer* voldoet aan de navolgende voorwaarden:
  - vervroeging leidt niet tot een lager bedrag dan 75% van het vóór de vervroeging opgebouwde bedrag aan ouderdomspensioen; en
  - vervroeging leidt niet tot een jaarlijks ouderdomspensioen en vroegpensioen dat lager is dan het bij of krachtens de Pensioenwet vastgestelde bedrag voor afkoop; en
  - de *deelnemer* verklaart schriftelijk dat hij zijn dienstverband volledig beëindigt en dat hij per de vervroegde ingangsdatum van het ouderdomspensioen niet voornemens is de arbeid weer te hervatten.

Artikel 16a: Hoog/laag-uitkering

1. De *deelnemer* kan op de *feitelijke pensioendatum* verzoeken om het ouderdomspensioen dat wordt uitgekeerd in een bepaalde periode hoger of lager vast te stellen dan het ouderdomspensioen dat wordt uitgekeerd in de periode die hierop volgt, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel.
2. Een schriftelijk verzoek om een hoog/laag-uitkering van het ouderdomspensioen van de *deelnemer* dient ten minste twee maanden vóór zijn *feitelijke pensioendatum* in het bezit te zijn van het *fonds*.
3. De uitkeringen worden vastgesteld aan de hand van een door het *bestuur*, gehoord de adviserend actuaaris, vast te stellen sekseonafhankelijke en collectief actuariel neutrale ruilvoet, geldend van 1 januari tot en met 31 december van een kalenderjaar. In de bijlage van dit reglement is de geldende ruilvoet voor hoog/laag-uitkering opgenomen.
4. Indien het ouderdomspensioen voor de *AOW-ingangsdatum* ingaat, kan de uitkering één keer in hoogte wijzigen op de *AOW-ingangsdatum*. De hoogste uitkering kan maximaal 33 1/3 % hoger zijn dan de laagste uitkering, met inachtneming van artikel 18d lid 3 Wet op de loonbelasting 1964 terzake het buiten beschouwing laten van een bedrag gelijk aan tweemaal de *AOW-uitkering* tot de *AOW-ingangsdatum* van de *deelnemer*.
5. Indien er meer dan één verzoek voor een berekening van een hoog/laag-uitkering wordt gedaan, kan het *fonds* vanaf de tweede berekening kosten in rekening brengen bij de *deelnemer*, mits het *fonds* de *deelnemer* hierover vooraf informeert.

Artikel 17: Uitruil partnerpensioen voor ouderdompensioen

1. De (*gewezen*) *deelnemer* kan op zijn *feitelijke pensioendatum* verzoeken 25%, 50% of 100% van het partnerpensioen uit te ruilen voor ouderdompensioen, met in achtneming van het bepaalde in dit artikel.

Onder het in de vorige volzin genoemde partnerpensioen wordt verstaan het partnerpensioen dat is opgebouwd tot de *feitelijke pensioendatum*, doch uiterlijk de 65-jarige leeftijd, verminderd met het bijzonder partnerpensioen.

2. Een schriftelijk verzoek om uitruil van de (*gewezen*) *deelnemer* dient ten minste twee maanden vóór zijn *feitelijke pensioendatum* in het bezit te zijn bij het *fonds*, met behulp van het daarvoor beschikbaar gestelde aanvraagformulier.
3. De uitruil vindt plaats aan de hand van een door het *bestuur*, gehoord de adviserend actuaaris, vast te stellen sekseonafhankelijke en collectief actuariael neutrale ruilvoet, geldend van 1 januari tot en met 31 december van een kalenderjaar. In de bijlage van dit reglement is de geldende ruilvoet voor uitruil opgenomen.
4. Indien de (*gewezen*) *deelnemer* kiest voor uitruil is toestemming van de *partner* vereist. De toestemming van de *partner* moet blijken uit medeondertekening door de *partner* door middel van een *gelegaliseerde handtekening* op het aanvraagformulier van de (*gewezen*) *deelnemer*. De gemaakte keuze is onherroepelijk.

Uitrui is uitsluitend mogelijk, indien het ouderdompensioen volledig ingaat en de hoogte van het partnerpensioen vanwege de uitruil niet onder de afkoopgrens komt.

Artikel 18: Uitruil ouderdompensioen voor partnerpensioen

1. De (*gewezen*) *deelnemer* kan op zijn *feitelijke pensioendatum* verzoeken het tot de *feitelijke pensioendatum*, doch uiterlijk het tot de 65-jarige leeftijd opgebouwde ouderdompensioen uit te ruilen voor partnerpensioen, met in achtneming van het bepaalde in dit artikel.

Een schriftelijk verzoek om uitruil van de (*gewezen*) *deelnemer* dient ten minste twee maanden vóór zijn *feitelijke pensioendatum* in het bezit te zijn van het *fonds*.

2. De uitruil vindt plaats aan de hand van een door het *bestuur*, gehoord de adviserend actuaaris, vast te stellen sekseonafhankelijke en collectief actuariael neutrale ruilvoet, geldend van 1 januari tot en met 31 december van een kalenderjaar. In de bijlage van dit reglement is de geldende ruilvoet voor uitruil opgenomen.
3. Het partnerpensioen na uitruil bedraagt niet meer dan het ouderdompensioen dat na uitruil resteert.
4. Indien de (*gewezen*) *deelnemer* kiest voor uitruil is toestemming van de *partner* vereist. De toestemming van de *partner* moet blijken uit medeondertekening door de *partner* door middel van een *gelegaliseerde handtekening* op het aanvraagformulier van de (*gewezen*) *deelnemer*. De handtekeningen op dit formulier moeten zijn gelegaliseerd. De gemaakte keuze is onherroepelijk.
5. Uitrui is uitsluitend toegestaan indien:
  - dit niet leidt tot overschrijding van de fiscale begrenzings van de Wet op de loonbelasting 1964, zoals bepaald in artikel 86; en

- het ouderdomspensioen volledig ingaat; en
- de hoogte van het ouderdomspensioen vanwege de uitruil niet onder de afkoopgrens komt.

Artikel 19: Uitruil ouderdomspensioen (met partnerpensioen) voor vroegpensioen

1. De (*gewezen*) *deelnemer* kan op de ingangsdatum van het vroegpensioen tot maximaal 25% van het op dat moment te bereiken ouderdomspensioen (met bijbehorend partnerpensioen) laten uitruilen voor vroegpensioen, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel.
2. Een schriftelijk verzoek om uitruil van de (*gewezen*) *deelnemer* dient ten minste twee maanden vóór zijn ingangsdatum van het vroegpensioen in het bezit te zijn van het *fonds*.
3. De uitruil vindt plaats aan de hand van een door het *bestuur*, gehoord de adviserend actuaaris, vast te stellen sekseonafhankelijke en collectief actuariael neutrale ruilvoet, geldend van 1 januari tot en met 31 december van een kalenderjaar. In de bijlage van dit reglement is de geldende ruilvoet voor uitruil opgenomen.

Indien de (*gewezen*) *deelnemer* kiest voor uitruil is toestemming van de *partner* vereist. De toestemming van de *partner* moet blijken uit medeondertekening door de *partner* door middel van een *gelegaliseerde handtekening* op het verzoek van de (*gewezen*) *deelnemer*. De handtekeningen op dit verzoek moeten zijn gelegaliseerd. De gemaakte keuze is onherroepelijk.

4. Uitruil vindt uitsluitend plaats indien het vroegpensioen door de uitruil niet hoger wordt dan 100% van het niet gemaximeerde loon van de (*gewezen*) *deelnemer*, zoals omschreven in artikel 20 lid 3.
In afwijking van de eerste volzin zal bij demotie het loon nooit meer bedragen dan 100% van het niet gemaximeerde loon dat door het *fonds* direct voorafgaand aan de ingangsdatum van het vroegpensioen is vastgesteld op grond van artikel 48, mits de *deelnemer* om toepassing van dit artikel heeft verzocht.
5. Bij deeltijdpensioenering als bedoeld in artikel 23 wordt het maximaal uit te ruilen ouderdomspensioen (met partnerpensioen) vastgesteld op de eerste ingangsdatum van het vroegpensioen. Het door de uitruil verkregen extra vroegpensioen komt tot uitkering naar rato van het tot uitkering komende vroegpensioen in deeltijd.
De vroegpensioenaanspraak die nog niet tot uitkering komt, wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd met de *stijging van de CAO-lonen* nadien.
6. Uitruil is uitsluitend mogelijk indien de hoogte van het ouderdomspensioen vanwege de uitruil niet onder de afkoopgrens komt.

5 Vroegpensioenen en keuzemogelijkheden

Artikel 20: Vroegpensioenen

1. De (*gewezen*) *deelnemer* heeft op verzoek recht op vroegpensioenen, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel en artikel 62.
2. Voor ieder kalenderjaar dat de *deelnemer* heeft deelgenomen aan de vroegpensioenregeling van het *fonds* wordt er vroegpensioenen opgebouwd van 2,1% van de grondslag vroegpensioenen die voor dat kalenderjaar is vastgesteld. Indien niet over het volledige kalenderjaar is deelgenomen, wordt er een evenredig gedeelte aan vroegpensioenen opgebouwd in dat kalenderjaar.

Het bepaalde in dit lid geldt ook indien er meerdere grondslagen vroegpensioenen worden vastgesteld voor een *deelnemer* in een kalenderjaar.

3. Onder de grondslag vroegpensioenen wordt verstaan: het op de datum van vaststelling van de grondslag vroegpensioenen voor de *deelnemer* geldende, tot een jaarbedrag herleide en op een hele euro naar boven afgeronde loon, zoals bepaald in artikel 6 lid 2, inclusief de vergoeding voor bereikbaarheidsdienst involge artikel 3.6 van de CAO volgens een van tevoren vastgesteld jaarrooster.

Bij de vaststelling van de grondslag vroegpensioenen wordt het tot een jaarbedrag herleide loon gemaximeerd op 58.429 euro (bedrag 2006) en – indien van toepassing - vermenigvuldigd met de parttime-breuk als bepaald in artikel 5.

Het in de vorige volzin genoemde door het *bestuur* vaststelde maximum, wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd met het percentage waarmee de lonen conform de CAO jaarlijks zijn verhoogd in de daaraan voorafgaande periode van februari tot februari.

4. De grondslag vroegpensioenen wordt gelijktijdig met de pensioengrondslag vastgesteld of opnieuw vastgesteld.
5. Het vroegpensioen gaat, behoudens het bepaalde in artikel 21 tot en met 24, standaard in op de *vroegpensioendatum* en eindigt op de 65-jarige leeftijd of op de laatste dag van de maand waarin de gerechtigde eerder overlijdt.
6. Bij overlijden voor de 65-jarige leeftijd van de gerechtigde die vroegpensioenen ontvangt van het *fonds* wordt aan de nagelaten betrekkingen zoals omschreven in artikel 7:674 van het Burgerlijk Wetboek een overlijdensuitkering verstrekt ter hoogte van één maand van het in dit lid bepaalde vroegpensioen.
7. De *deelnemer* en/of *gewezen deelnemer* heeft, onder de in de artikelen 21 tot en met 24 genoemde voorwaarden, de mogelijkheid tot:
  - uitstel van het vroegpensioen;
  - vervroeging van het vroegpensioen;
  - deeltijdpensionering van het vroegpensioen;
  - uitruil van (een deel van) het vroegpensioen in ouderdomspensioenen met partnerpensioenen.
 Deze keuzemogelijkheden hebben invloed op de hoogte van het vroegpensioen.

Artikel 21: Uitstel vroegpensioen

1. Het vroegpensioen gaat later in dan op de *vroegpensioendatum*, indien de *deelnemer* het vroegpensioen niet tijdig, overeenkomstig artikel 62 aanvraagt bij het *fonds*, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel.

Het vroegpensioen dat is verkregen door premievrije deelneming in verband met arbeidsongeschiktheid op grond van artikel 43, dan wel 44 van dit reglement, kan niet worden uitgesteld en gaat derhalve niet later in dan op de *vroegpensioendatum*.

2. Een schriftelijk verzoek om uitstel van het vroegpensioen van de *deelnemer* dient ten minste twee maanden vóór de gewenste ingangsdatum van het vroegpensioen in het bezit te zijn van het *fonds*, onder vermelding van de gewenste ingangsdatum en met behulp van het daarvoor beschikbaar gestelde aanvraagformulier.

De aldus gekozen ingangsdatum van het vroegpensioen kan door de *deelnemer* worden gewijzigd, met dien verstande dat het verzoek hiertoe dan ten minste één maand vóór de gekozen ingangsdatum in het bezit dient te zijn bij het *fonds*.

3. Bij uitstel van het vroegpensioen wordt het opgebouwde vroegpensioen verhoogd. Bij de verhoging wordt uitgegaan van de contante waarde van het vroegpensioen ingaand op de *vroegpensioendatum*, alsmede van de uitgestelde ingangsdatum van het vroegpensioen.

Het *bestuur* stelt, gehoord de adviserend actuaaris, sekseonafhankelijke en collectief actuarieel neutrale tarieven vast voor de verhoging van het vroegpensioen, geldend van 1 januari tot en met 31 december van een kalenderjaar. In de bijlage van dit reglement zijn de geldende tarieven voor uitstel opgenomen.

4. Uitstel van het vroegpensioen kan uitsluitend plaatsvinden indien en zolang de *deelnemer* voldoet aan de navolgende voorwaarden:
  - de *deelnemer* verklaart schriftelijk dat hij zijn dienstverband volledig voortzet en hij voornemens is arbeid in dienstverband te blijven verrichten; en
  - de *deelnemer* verklaart tevens schriftelijk dat als hij zijn dienstverband niet langer volledig voortzet, hij dit direct zal doorgeven aan het *fonds* en hij verplicht met deeltijdpensionering, respectievelijk volledig met vroegpensioen zal gaan; en
  - het uitstel leidt niet tot overschrijding van de fiscale begrenzings van de Wet op de loonbelasting 1964, zoals bepaald in artikel 86.

5. Het vroegpensioen zal - in geval van ingang van het vroegpensioen na de *vroegpensioendatum* - nooit meer bedragen dan 100% van het niet gemaximeerde loon van de *deelnemer*, zoals omschreven in artikel 20 lid 3. In afwijking van de eerste volzin zal bij demotie het loon nooit meer bedragen dan 100% van het niet gemaximeerde loon dat door het *fonds* direct voorafgaand aan de *vroegpensioendatum* is vastgesteld op grond van artikel 48, mits de *deelnemer* om toepassing van dit artikel heeft verzocht.

Indien sprake is van arbeidsongeschiktheid zal het loon, voor het percentage dat recht bestaat op premievrije deelneming, worden gebaseerd op het loon zoals bedoeld in artikel 43 lid 4 respectievelijk artikel 44 lid 3.

Bij overschrijding van deze grens wordt het deel van de contante waarde van het vroegpensioen dat de overschrijding veroorzaakt, met inachtneming van het bepaalde in de laatste alinea van dit lid, aangewend voor inkoop van extra ouderdomspensioenen (eventueel met partnerpensioenen) bij het *fonds*, als aanvulling op het ouderdomspensioen conform artikel 8.

Inkoop van extra partnerpensioenen vindt plaats in het geval de *deelnemer* die zijn vroegpensioen heeft uitgesteld, voor de ingang van zijn vroegpensioen overlijdt en op de eerste dag van de maand van overlijden de hoogte van het vroegpensioen meer bedraagt dan 100% van het niet gemaximeerde loon van de *deelnemer*, zoals omschreven in artikel 20 lid 3.

Inkoop heeft uitsluitend betrekking op het deel van de contante waarde van het vroegpensioen dat de overschrijding veroorzaakt.

Bij uitstel van vroegpensioenen, gevolgd door inkoop van extra ouderdomspensioenen (met partnerpensioenen) wordt het totale ouderdomspensioen (en het totale partnerpensioen) getoetst aan de fiscale begrenzingsen van de Wet op de loonbelasting 1964, zoals bepaald in artikel 86.

6. Indien het vroegpensioen niet vóór de 65-jarige leeftijd is ingegaan, wordt de contante waarde van het vroegpensioen dat is opgebouwd tot de *vroegpensioendatum*, met inachtneming van de laatste alinea van lid 5, aangewend voor inkoop van een extra ouderdomspensioen (eventueel met partnerpensioenen) bij het *fonds* als aanvulling op het ouderdomspensioen conform artikel 8.
7. Indien en voor zover op de uitgestelde ingangsdatum van de VUT-uitkering de som van:
  - a. de VUT-uitkering als bedoeld in de overgangs-en ingroei-VUT-regeling; en
  - b. het vroegpensioen dat de VUT-gerechtigde ontvangt; en/of
  - c. het door de Stichting VUT-fonds voor de Woningcorporaties berekende vroegpensioen dat de VUT-gerechtigde zou hebben opgebouwd als de VUT-gerechtigde in perioden van deelneming aan een bijzondere vroegpensioenregeling op grond waarvan vrijstelling van de verplichte deelneming aan de pensioenregeling van het *fonds* bestaat, *deelnemer* aan de pensioenregeling van het *fonds* zou zijn geweest,

uitstijgt boven 100% van het laatstelijk vastgestelde tot een jaarbedrag herleide loon (12 maal het vaste maandloon vermeerderd met de vakantietoeslag en inclusief de vergoeding voor bereikbaarheidsdienst ingevolge artikel 3.6 van de CAO volgens een van tevoren vastgesteld jaarrooster) wordt het meerdere aangewend voor extra ouderdomspensioenen in de pensioenregeling van het *fonds*. De volgorde waarop de aanwending plaatsvindt, is achtereenvolgens het aanvullend vroegpensioen, het VUT-recht en tot slot het opgebouwde vroegpensioen. Dit gebeurt uitsluitend voor zover de fiscale begrenzingsen voor het ouderdomspensioen als bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964 niet worden overschreden.

Indien de ingangsdatum van de VUT-uitkering niet één maand vóór de 65-jarige leeftijd ligt dan wordt de waarde van de in het artikel 16 lid 3 van het toen geldende Overgangs- en Ingroei-VUT-reglement verhoogde VUT-uitkering aangewend voor extra ouderdomspensioenen in de pensioenregeling van het *fonds*. Dit gebeurt uitsluitend voor zover de fiscale begrenzingsen voor het ouderdomspensioen als bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964 niet worden overschreden.

De in de vorige alinea's bedoelde toepassingen vinden niet plaats indien de werknemer, na melding door de Stichting VUT-fonds voor de Woningcorporaties van de overschrijding - binnen de door het bestuur van de Stichting VUT-fonds voor de Woningcorporaties gestelde termijn - heeft aangegeven het meerdere niet te willen aanwenden voor een hoger ouderdomspensioen.

In dat geval wordt dit deel van de VUT-uitkering op de ingangsdatum ineens uitgekeerd aan de werknemer onder inhouding van belastingen en heffingen.

Het *bestuur* stelt, gehoord de adviserend actuaris, sekseonafhankelijke en collectief actuarieel neutrale richtlijnen vast voor de verhoging van het ouderdomspensioen.

Artikel 22: Vervroeging vroegpensioen

1. De (*gewezen*) *deelnemer* kan verzoeken het vroegpensioen voor de *vroegpensioendatum* te laten ingaan, doch niet voor het bereiken van de 55-jarige leeftijd, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel en artikel 62.
2. Een schriftelijk verzoek om vervroeging van het vroegpensioen van de (*gewezen*) *deelnemer* dient ten minste twee maanden vóór zijn gewenste ingangsdatum van het vroegpensioen in het bezit te zijn van het *fonds*, onder vermelding van de gewenste ingangsdatum en met behulp van het daarvoor beschikbaar gestelde aanvraagformulier.
3. Bij vervroeging van het vroegpensioen wordt het opgebouwde vroegpensioen verlaagd. Bij de verlaging wordt uitgegaan van de contante waarde van het tot de vervroegde ingangsdatum opgebouwde vroegpensioen (ingaaend op de *vroegpensioendatum*), alsmede van de vervroegde ingangsdatum van het vroegpensioen.

Het *bestuur* stelt, gehoord de adviserend actuaris, sekseonafhankelijke en collectief actuarieel neutrale richtlijnen vast voor de verlaging van het vroegpensioen, geldend van 1 januari tot en met 31 december van een kalenderjaar. In de bijlage van dit reglement zijn de geldende tarieven voor vervroeging opgenomen

4. Vervroeging van het vroegpensioen kan uitsluitend plaatsvinden indien en zolang de (*gewezen*) *deelnemer* voldoet aan de navolgende voorwaarden:
  - de *deelnemer* verklaart schriftelijk dat hij zijn dienstverband volledig beëindigt en dat hij per de vervroegde ingangsdatum van het vroegpensioen niet voornemens is de arbeid weer te hervatten; en
  - vervroeging leidt niet tot een jaarlijks vroegpensioen dat lager is dan het bij of krachtens de Pensioenwet vastgestelde bedrag voor afkoop.

Artikel 23: Deeltijdpensionering

Gedeeltelijke uitstel vroegpensioen

1. De *deelnemer* kan verzoeken het vroegpensioen op of na de *vroegpensioendatum* gedeeltelijk te laten ingaan, met inachtneming van het bepaalde in lid 1 tot en met 4 van dit artikel.

Gedeeltelijke ingang is mogelijk voor 10% of een veelvoud van 10%. De hoogte van het vroegpensioen kan maximaal twee keer wijzigen, waarvan de laatste uitkering een volledige ouderdomspensioen betreft.

2. Het bepaalde in artikel 21 lid 2 is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot de wijze waarop de *deelnemer* kan verzoeken om gedeeltelijke uitstel van het vroegpensioen.
3. Het gedeelte van het vroegpensioen dat niet ingaat, wordt herrekend conform het bepaalde in artikel 21 lid 3, naar rato van het gedeelte waarvoor het vroegpensioen wordt uitgesteld.

4. Gedeeltelijke uitstel van het vroegpensioen kan uitsluitend plaatsvinden indien en zolang de *deelnemer* voldoet aan de navolgende voorwaarden:
- de *deelnemer* verklaart schriftelijk dat hij zijn dienstverband voortzet in dezelfde mate als waarin hij zijn vroegpensioen uitstelt en dat hij voornemens is arbeid in dienstverband te blijven verrichten; en
  - de *deelnemer* verklaart daarnaast schriftelijk dat als de omvang van zijn dienstverband afneemt, hij dit direct zal doorgeven aan het *fonds* en hij ermee instemt dat zijn deeltijdpensioen wordt aangepast aan de omvang van zijn dienstverband. Dit kan ook de ingang van het volledig vroegpensioen zijn; en
  - het uitstel leidt niet tot overschrijding van de fiscale begrenzings van de Wet op de loonbelasting 1964, zoals bepaald in artikel 86.

Gedeeltelijke vervroeging vroegpensioen

5. De (*gewezen*) *deelnemer* kan verzoeken het vroegpensioen gedeeltelijk voor de *vroegpensioendatum* te laten ingaan, doch niet voor de 55-jarige leeftijd, met inachtneming van het bepaalde in lid 5 tot en met 9 van dit artikel.

Gedeeltelijke ingang is mogelijk voor 10% of een veelvoud van 10%.

De hoogte van het ouderdomspensioen kan tot maximaal één keer wijzigen, waarvan de laatste uitkering een volledig vroegpensioen betreft.

6. Het bepaalde in artikel 22 lid 2 is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot de wijze waarop de *deelnemer* kan verzoeken om gedeeltelijke vervroeging van het ouderdomspensioen.
7. Het gedeelte van het vroegpensioen dat ingaat, wordt herrekend conform het bepaalde in artikel 22 lid 3, naar rato van het gedeelte waarvoor het vroegpensioen ingaat.
8. Gedeeltelijke vervroeging van het vroegpensioen kan uitsluitend plaatsvinden indien en zolang de (*gewezen*) *deelnemer* voldoet aan de navolgende voorwaarden:
- de (*gewezen*) *deelnemer* verklaart schriftelijk dat hij zijn dienstverband per de gedeeltelijke vervroegde ingangsdatum beëindigt in dezelfde mate als waarin hij vervroegd met vroegpensioen gaat en dat hij per de gedeeltelijke vervroegde ingangsdatum van het vroegpensioen niet voornemens is de arbeid weer te hervatten; en
  - gedeeltelijke vervroeging leidt niet tot een jaarlijks vroegpensioen dat lager is dan het bij of krachtens de Pensioenwet vastgestelde bedrag voor afkoop.

Artikel 24: Uitruiil vroegpensioen voor ouderdoms- en partnerpensioen

1. De *deelnemer* kan op de (uitgestelde) *vroegpensioendatum* verzoeken (een deel van) het tot de *vroegpensioendatum* opgebouwde vroegpensioen uit te ruilen voor ouderdoms- en partnerpensioen, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel.

Een schriftelijk verzoek om uitruil van de *deelnemer* dient ten minste twee maanden vóór de gewenste ingangsdatum van het vroegpensioen in het bezit te zijn van het *fonds*.

2. De uitruil vindt plaats aan de hand van een door het *bestuur*, gehoord de adviserend actuaaris, vast te stellen sekseonafhankelijke en collectief actuarieel neutrale ruilvoet, geldend van 1 januari tot en met 31 december van een kalenderjaar. In de bijlage van dit reglement is de geldende ruilvoet opgenomen.

3. Bij deeltijdpensionering als bedoeld in artikel 23 wordt het maximaal uit te ruilen vroegpensioen vastgesteld op de eerste ingangsdatum van het vroegpensioen.
4. Uitrui is uitsluitend toegestaan onder de navolgende voorwaarden:
  - de *deelnemer* verklaart schriftelijk dat hij zijn dienstverband voortzet in de mate waarin het vroegpensioen wordt uitgeruild en hij voornemens is arbeid in dienstverband te blijven verrichten; en
  - dit niet leidt tot overschrijding van de fiscale begrenzings van de Wet op de loonbelasting 1964, zoals bepaald in artikel 86; en
  - de hoogte van het vroegpensioen vanwege de uitruil niet onder de afkoopgrens komt.

Artikel 25: Overgangs-VUT-regeling

Indien de *deelnemer* gebruik maakt van de “Overgangs-VUT-regeling tot en met 1 januari 2005” wordt het ingegane vroegpensioen namens het *fonds* uitgekeerd door Stichting VUT-fonds voor de Woningcorporaties tezamen met de VUT-uitkering krachtens de genoemde VUT-regeling, tenzij de *deelnemer* bezwaar heeft gemaakt.

6 Arbeidsongeschiktheids- pensioenen

Gedurende de WIA

Artikel 26: Het WIA-pluspensioen

1. De *deelnemer* die een WGA- of IVA-uitkering ontvangt, heeft op verzoek recht op WIA-pluspensioen, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel en artikel 70.
2. Het recht op WIA-pluspensioen vangt aan op de dag waarop de *deelnemer* een WGA- of IVA-uitkering ontvangt en eindigt met ingang van de dag dat de WGA- of IVA-uitkering stopt, doch uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin de *deelnemer* de 65-jarige leeftijd bereikt.
3. Het bepaalde in lid 1 vindt geen toepassing voor de *mate van arbeidsongeschiktheid* die de *deelnemer* reeds op de datum waarop zijn deelneming laatstelijk aanving bij het fonds, arbeidsongeschikt was.
4. De uitkering van het WIA-pluspensioen bestaat uit een aanvulling op de WGA- of IVA-uitkering.

De grondslag voor de uitkering van het WIA-pluspensioen wordt voor de eerste keer vastgesteld op de eerste arbeidsongeschiktheidsgedag, waarop er recht bestaat op een WGA- of IVA-uitkering.

Als grondslag voor de uitkering wordt in aanmerking genomen:

- het tot een jaarbedrag herleide loon dat gold per 1 januari van het jaar waarin het eerste ziektejaar aanving; dan wel
- bij herleving van het recht op een uitkering ingevolge de WIA: het tot een jaarbedrag herleide loon dat gold per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin het recht ingevolge de WIA is herleefd; en
- vermeerderd met de structurele bereikbaarheidsvergoedingen, zoals bepaald in de CAO en waarover het UWV de uitkering ingevolge de WIA berekent; en
- per 1 januari verhoogd met de *stijging van de CAO-lonen* nadien.

Indien de *deelnemer* onafgebroken een uitkering van het WIA-pluspensioen ontvangt en het uitkeringspercentage, overeenkomstig lid 5, tussentijds wordt verhoogd, wordt voor elke verhoging van de uitkering van het WIA-pluspensioen de in dat jaar geldende grondslag gehanteerd.

5. Bij een *mate van arbeidsongeschiktheid* van 80 – 100%, dus bij volledige arbeidsongeschiktheid, bedraagt de uitkering van het WIA-pluspensioen 5% van de in het vorige lid bedoelde uitkeringsgrondslag.

Indien een *deelnemer* niet volledig *arbeidsongeschikt* is ingevolge de WIA wordt de uitkering van het WIA-pluspensioen, als bedoeld in de eerste volzin van dit lid, vermenigvuldigd met het uitkeringspercentage behorende bij de *mate van arbeidsongeschiktheid* zoals weergegeven in onderstaande tabel:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Uitkeringspercentage
35 - 45%	40%
45 - 55%	50%
55 - 65%	60%
65 - 80%	72,50%

- In het geval de *mate van arbeidsongeschiktheid* van de *deelnemer* op grond van de *WIA* gewijzigd wordt vastgesteld, wordt het recht op *WIA-pluspensioen* opnieuw vastgesteld. De gewijzigde hoogte van het *WIA-pluspensioen* is van toepassing met ingang van de dag dat de *mate van arbeidsongeschiktheid* ingevolge de *WIA* is gewijzigd.
- Indien na beëindiging van het dienstverband met de *aangesloten werkgever* de *mate van arbeidsongeschiktheid* wordt verlaagd, leidt dit tot een overeenkomstige verlaging van het recht op *WIA-pluspensioen*.

Indien na beëindiging van het dienstverband met de *aangesloten werkgever* de *mate van arbeidsongeschiktheid* wordt verhoogd, leidt dit niet tot een overeenkomstige verhoging van het recht op *WIA-pluspensioen*.
- De verzekering van het *WIA-pluspensioen* eindigt in het geval de *deelnemer* met *vroegpensioen* gaat op of na de *vroegpensioendatum*.
- Het *WIA-pluspensioen* wordt maandelijks aan de *deelnemer* uitgekeerd. Bij de uitkering van het *WIA-pluspensioen* wordt een jaar gesteld op 360 dagen en een maand op 30 dagen.
- Bij overlijden van de gerechtigde die een *WIA-pluspensioen* ontvangt van het *fonds*, wordt door het *fonds* aan de nabestaanden een slotuitkering verstrekt ter hoogte van één maand *WIA-pluspensioen*.

Artikel 27: Het *WIA-excedentpensioen*

- De *deelnemer* die een *WGA-* of *IVA-uitkering* ontvangt en zijn tot een jaarbedrag herleide loon hoger is dan de *AO-grens*, heeft op verzoek recht op *WIA-excedentpensioen*, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel en artikel 70.
- Het recht op *WIA-excedentpensioen* vangt aan op de dag waarop de *deelnemer* een *WGA-* of *IVA-uitkering* ontvangt en eindigt met ingang van de dag dat de *WGA-* of *IVA-uitkering* stopt, doch uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin de *deelnemer* de 65-jarige leeftijd bereikt.
- Het bepaalde in lid 1 vindt geen toepassing voor de *mate van arbeidsongeschiktheid* die de *deelnemer* reeds op de datum waarop de deelneming aan het *fonds* laatstelijk aanving bij het *fonds*, *arbeidsongeschikt* was.
- De grondslag voor de uitkering van het *WIA-excedentpensioen* wordt voor de eerste keer vastgesteld op de eerste arbeidsongeschiktheidsdag, waarop er recht bestaat op een *WGA-* of *IVA-uitkering*.

Als grondslag voor de uitkering van het *WIA-excedentpensioen* wordt in aanmerking genomen:

- het tot een jaarbedrag herleide loon dat gold per 1 januari van het jaar waarin het eerste ziektejaar aanving; dan wel

- bij herleving van het recht op een uitkering ingevolge de *WIA*: het tot een jaarbedrag herleide loon dat gold per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin het recht ingevolge de *WIA* is herleefd; en
  - vermeerderd met de structurele bereikbaarheidsvergoedingen, zoals bepaald in de *CAO* en waarover het *UWV* de uitkering ingevolge de *WIA* berekent; en
  - per 1 januari verhoogd met de *stijging van de CAO-lonen* nadien.
- Vervolgens wordt de grondslag bepaald door het in de vorige volzin vermelde, tot een jaarbedrag herleide loon te verminderen met de *AO-grens*.

Indien de *deelnemer* onafgebroken een uitkering van het *WIA*-excedentpensioen ontvangt en het uitkeringspercentage, overeenkomstig lid 5, tussentijds wordt verhoogd, wordt voor elke verhoging van de uitkering van het *WIA*-excedentpensioen de in dat jaar geldende grondslag gehanteerd.

5. Bij een *mate van arbeidsongeschiktheid* van 80 – 100%, dus bij volledige arbeidsongeschiktheid, bedraagt de uitkering van het *WIA*-excedentpensioen 70% van de in het vorige lid bedoelde uitkeringsgrondslag.

Indien een *deelnemer* niet volledig *arbeidsongeschikt* is in de zin van de *WIA* wordt de uitkering, als bedoeld in de eerste volzin van dit lid, vermenigvuldigd met het uitkeringspercentage behorende bij de *mate van arbeidsongeschiktheid* zoals weergegeven in onderstaande tabel:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Uitkeringspercentage
35 - 45%	40%
45 - 55%	50%
55 - 65%	60%
65 - 80%	72,5%

6. In het geval de *mate van arbeidsongeschiktheid* van de *deelnemer* op grond van de *WIA* gewijzigd wordt vastgesteld, wordt het recht op *WIA*-excedentpensioen opnieuw vastgesteld. De gewijzigde hoogte van het *WIA*-excedentpensioen is van toepassing met ingang van de dag dat de *mate van arbeidsongeschiktheid* ingevolge de *WIA* gewijzigd is vastgesteld.
7. Indien na beëindiging van het dienstverband met de *aangesloten werkgever* de *mate van arbeidsongeschiktheid* wordt verlaagd, leidt dit tot een overeenkomstige verlaging van het recht op *WIA*-excedentpensioen.

Indien na beëindiging van het dienstverband met de *aangesloten werkgever* de *mate van arbeidsongeschiktheid* wordt verhoogd, leidt dit niet tot een overeenkomstige verhoging van het recht op *WIA*-excedentpensioen.
8. De verzekering van het *WIA*-excedentpensioen eindigt in het geval de *deelnemer* met vroegpensioen gaat op of na de *vroegpensioendatum*.
9. Het *WIA*-excedentpensioen wordt maandelijks aan de *deelnemer* uitgekeerd. Bij de uitkering van het *WIA*-excedentpensioen wordt een jaar gesteld op 360 dagen en een maand op 30 dagen.
10. Bij overlijden van de gerechtigde die een *WIA*-excedentpensioen ontvangt van het *fonds*, wordt door het *fonds* aan de nabestaanden een slotuitkering verstrekt ter hoogte van één maand *WIA*-excedentpensioen.

Artikel 28: Het WGA-hiaatpensioen

1. De *deelnemer* die een WGA vervolguitering ontvangt ingevolge de *WIA*, heeft op verzoek recht op WGA-hiaatpensioen, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel en artikel 70.
2. Het recht op WGA-hiaatpensioen vangt aan op de dag waarop de *deelnemer* een WGA vervolguitering ontvangt en eindigt met ingang van de dag dat de WGA vervolguitering stopt, doch uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin de *deelnemer* de 65-jarige leeftijd bereikt.
3. Het bepaalde in lid 1 vindt geen toepassing voor de *mate van arbeidsongeschiktheid* dat de *deelnemer* reeds op de datum waarop zijn deelneming laatstelijk aanving bij het *fonds, arbeidsongeschikt* was.

4. De WGA-hiaatpensioengrondslag wordt voor de eerste keer vastgesteld op de eerste arbeidsongeschiktheidsdag, waarop er recht bestaat op een WGA vervolguitering.

Als grondslag voor het recht op WGA-hiaatpensioen wordt in aanmerking genomen het *maandloon* van de betrokken *deelnemer* verminderd met het minimum *maandloon* die het *UWV* hanteert voor de vaststelling van de uitkeringen ingevolge de *WIA*.

5. Het recht op WGA-hiaatpensioen wordt vastgesteld door de WGA-hiaatpensioengrondslag te vermenigvuldigen met het uitkeringspercentage, behorende bij de *mate van arbeidsongeschiktheid* zoals weergegeven in onderstaande tabel.

Mate van arbeidsongeschiktheid	Uitkeringspercentage
35 - 45%	28%
45 - 55%	35%
55 - 65%	42%
65 - 80%	50,75%

6. In het geval de *mate van arbeidsongeschiktheid* van de *deelnemer* op grond van de *WIA* gewijzigd wordt vastgesteld, wordt de hoogte van het WGA-hiaatpensioen opnieuw vastgesteld, zoals bepaald in lid 5.

De hoogte van het recht op WGA-hiaatpensioen wordt niet gewijzigd, in het geval de inkomsten uit arbeid toenemen en de *mate van arbeidsongeschiktheid* van de *deelnemer* niet lager wordt vastgesteld gedurende de WGA vervolguitering.

7. Indien na beëindiging van het dienstverband met de *aangesloten werkgever* de *mate van arbeidsongeschiktheid* wordt verlaagd, leidt dit tot een overeenkomstige verlaging van het recht op WGA-hiaatpensioen.

Indien na beëindiging van het dienstverband met de *aangesloten werkgever* de *mate van arbeidsongeschiktheid* wordt verhoogd, leidt dit niet tot een overeenkomstige verhoging van het recht op WGA-hiaatpensioen.

8. De verzekering van het WGA-hiaatpensioen eindigt in het geval de *deelnemer* met vroegpensioen gaat op of na de *vroegpensioendatum*.
9. Het WGA-hiaatpensioen wordt maandelijks aan de *deelnemer* uitgekeerd. Bij de uitkering van het WGA-hiaatpensioen wordt een jaar gesteld op 261 dagen en een maand op 21,75 dagen.

10. Indien een WGA vervolguitering wordt verstrekt na overlijden van de *deelnemer* ingevolge artikel 74 van de *WIA*, wordt aan de nabestaanden die deze vervolguitering ontvangen, door het *fonds* een uitkering ter hoogte van één maand WGA-hiaatpensioen verstrekt.
11. De hoogte van de uitkering ingevolge het WGA-hiaatpensioen wordt herzien met ingang van de dag en de mate waarin de daglonen worden herzien ingevolge artikel 14 van de *WIA*.

Gedurende de *WAO*

Artikel 29: Het invaliditeitspensioen

1. De *deelnemer* die een *WAO-uitkering* ontvangt en zijn tot een jaarbedrag herleide loon hoger is dan de *AO-grens*, heeft op verzoek recht op invaliditeitspensioen, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel en artikel 70.
2. Het recht op invaliditeitspensioen vangt aan op de dag waarop de *deelnemer* een *WAO-uitkering* ontvangt en eindigt met ingang van de dag dat de *WAO-uitkering* stopt, doch uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin de *deelnemer* de 65-jarige leeftijd bereikt.
3. Het bepaalde in lid 1 vindt geen toepassing voor de *mate van arbeidsongeschiktheid* die de *deelnemer* reeds op de datum waarop de deelneming aan het *fonds* laatstelijk aanving bij het *fonds*, *arbeidsongeschikt* was.
4. De jaarlijkse uitkering ingevolge het invaliditeitspensioen wordt vastgesteld door:
  - het uitkeringspercentage behorende bij de *mate van arbeidsongeschiktheid* van de *deelnemer*, zoals bepaald in dit lid; te vermenigvuldigen met
  - de grondslag, zoals bepaald in lid 5.

Het uitkeringspercentage, zoals bedoeld in lid 4, wordt afgeleid uit tabel I of II.

Tabel I is van toepassing gedurende het eerste tot en met het derde jaar waarin de *deelnemer* een *WAO-uitkering* ontvangt, tenzij de *deelnemer* die een *WAO-uitkering* ontvangt op grond van artikel 39a van de *WAO*.

In het geval de *deelnemer* die een *WAO-uitkering* ontvangt op grond van artikel 39a van de *WAO* is tabel I van toepassing gedurende de eerste 48 weken na ingang van de *WAO-uitkering* en de daaropvolgende drie jaren waarin de *deelnemer* een *WAO-uitkering* ontvangt.

TABEL I

Mate van arbeidsongeschiktheid	Uitkeringspercentage
15 tot 25%	8,75%
25 tot 35%	17,5%
35 tot 45%	26,25%
45 tot 55%	35%
55 tot 65%	43,75%
65 tot 80%	56,88%
80 tot 100%	70%

In het geval tabel I niet langer van toepassing is, is tabel II direct aansluitend van toepassing, indien en voor zover de *deelnemer* een *WAO-uitkering* ontvangt:

TABEL II

Mate van arbeidsongeschiktheid	Uitkeringspercentage
15 - 25%	10%
25 - 35%	20%
35 - 45%	30%
45 - 55%	40%
55 - 65%	50%
65 - 80%	65%
80 - 100%	80%

5. De grondslag voor de uitkering van het invaliditeitspensioen wordt voor de eerste keer vastgesteld op de eerste arbeidsongeschiktheidsdag, waarop er recht bestaat op een *WAO-uitkering*, mits wordt voldaan aan de overige voorwaarden van lid 1.

Voor de vaststelling van de grondslag van het invaliditeitspensioen wordt uitgegaan van de laagste van het hierna omschreven tot het jaarbedrag herleide lonen:

- de laatstelijk voor de ingang van het invaliditeitspensioen voor de *deelnemer* vastgestelde loon; of
- het loon dat wordt verkregen door het loon waarvan was uitgegaan één, dan wel twee jaar voorafgaand aan de *wettelijke ziekteperiode*, per 1 januari te verhogen met de *stijging van de CAO-lonen* nadien en met 10%; verminderd met de *AO-grens*.

Indien de *deelnemer* onafgebroken een uitkering van het invaliditeitspensioen ontvangt en het uitkeringspercentage, bedoeld in lid 4, tussentijds wordt verhoogd, wordt voor elke verhoging van de uitkering van het invaliditeitspensioen de in dat jaar geldende grondslag gehanteerd.

6. Gedurende de periode waarin de *deelnemer* een invaliditeitspensioen ontvangt, wordt het tot het jaarbedrag herleide loon dat voor de vaststelling van de grondslag van het invaliditeitspensioen wordt gehanteerd jaarlijks per 1 januari verhoogd met de *stijging van de CAO-lonen* nadien.

Vervolgens wordt de grondslag vastgesteld door het in de vorige volzin bepaalde tot het jaarbedrag herleide loon te verminderen met de *AO-grens*.

7. In het geval de *mate van arbeidsongeschiktheid* van de *deelnemer* gewijzigd wordt vastgesteld ingevolge de *WAO*, wordt de hoogte van het invaliditeitspensioen opnieuw vastgesteld. De wijziging van het invaliditeitspensioen gaat in op de ingangsdatum van de wijziging van de *WAO-uitkering*.

De wijziging van het invaliditeitspensioen als gevolg van de overgang naar tabel II, zoals weergegeven in lid 4, gaat in op de eerste dag van het vierde *WAO*-jaar, dan wel bij toepassing van artikel 43a van de *WAO*, het vijfde *WAO*-jaar.

8. Indien na beëindiging van het dienstverband met de *aangesloten werkgever* de *mate van arbeidsongeschiktheid* wordt verlaagd, leidt dit tot een overeenkomstige verlaging van het recht op invaliditeitspensioen.

Indien na beëindiging van het dienstverband met de *aangesloten werkgever* de *mate van arbeidsongeschiktheid* wordt verhoogd, leidt dit niet tot een overeenkomstige verhoging van het recht op invaliditeitspensioen.

9. De verzekering van het invaliditeitspensioen eindigt in het geval de *deelnemer* met vroegpensioen gaat op of na de *vroegpensioendatum*.
10. Het invaliditeitspensioen wordt maandelijks aan de *deelnemer* uitgekeerd vanaf het moment dat de *deelnemer* voor het eerst een *WAO-uitkering* geniet.
11. Bij de uitkering van het invaliditeitspensioen wordt een jaar gesteld op 360 dagen en een maand op 30 dagen.
12. Bij overlijden van de gerechtigde die een invaliditeitspensioen van het *fonds* ontvangt, wordt door het *fonds* aan de nabestaanden een slotuitkering verstrekt ter hoogte van één maand invaliditeitspensioen.

Artikel 30: Het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen

1. De *deelnemer* die een *WAO vervolguitering* ontvangt, heeft op verzoek recht op aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel en artikel 70.
2. Het recht op aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen vangt aan op de dag waarop de *deelnemer* een *WAO vervolguitering* ontvangt en eindigt met ingang van de dag dat de *WAO vervolguitering* stopt, doch uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin de *deelnemer* de 65-jarige leeftijd bereikt.
3. Het bepaalde in lid 1 vindt geen toepassing voor de *mate van arbeidsongeschiktheid* die de *deelnemer* reeds op de datum waarop zijn deelneming laatstelijk aanving bij het *fonds, arbeidsongeschikt* was.
4. De uitkering ingevolge het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen bestaat uit een aanvulling op de *WAO vervolguitering*.

De hoogte van de uitkering van het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen wordt bepaald door het verschil tussen:

- a. de hoogte van de *loondervingsuitkering* die de *deelnemer* ontvangt of zou ontvangen indien hij 33 jaar of ouder zou zijn geweest, waarvoor het *WAO dagloon* als maatstaf geldt; en
  - b. de hoogte van de *vervolguitering* die de *deelnemer* ontvangt, waarvoor het *WAO vervolgslagloon* als maatstaf geldt.
5. Indien na beëindiging van het dienstverband met de *aangesloten werkgever* de *mate van arbeidsongeschiktheid* wordt verlaagd, leidt dit tot een overeenkomstige verlaging van het recht op aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen.

Indien na beëindiging van het dienstverband met de *aangesloten werkgever* de *mate van arbeidsongeschiktheid* wordt verhoogd, leidt dit niet tot een overeenkomstige verhoging van het recht op aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen.

6. De verzekering van het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen eindigt in het geval de *deelnemer* met vroegpensioen gaat op of na de *vroegpensioendatum*, tenzij de

deelnemer op de ingangdatum van het vroegpensioen recht had op doorbetaling van loon wegens ziekte.

7. In het geval de vervolgitkering niet of tijdelijk niet wordt uitbetaald door het *UWV*, kan het *fonds* de betaling van de uitkering ingevolge het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen (tijdelijk) stopzetten.
8. In het geval de *deelnemer* die een WAO vervolgitkering ontvangt inkomsten uit arbeid of zelfstandig beroep geniet, kan het *fonds*, indien deze inkomsten door het *UWV* in mindering worden gebracht op de WAO vervolgitkering en genoemde inkomsten deze uitkering te boven gaan, de inkomsten voor zover deze uitgaan boven de WAO vervolgitkering in mindering brengen op de uitkering ingevolge het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen.
9. De uitkering ingevolge het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen wordt maandelijks uitbetaald. Bij de uitkering van het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen wordt een jaar gesteld op 261 dagen en een maand op 21,75 dagen.
10. Indien een WAO vervolgitkering wordt verstrekt ingevolge artikel 53 van de WAO na overlijden van de gerechtigde die een aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen ontvangt van het *fonds*, wordt aan de nabestaanden die deze vervolgitkering ontvangen, door het *fonds* een uitkering verstrekt ter hoogte van één maand aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen.
11. De hoogte van de uitkering ingevolge het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen wordt herzien met ingang van de dag en de mate waarin de daglonen worden herzien ingevolge artikel 15 van de WAO.

Artikel 31: Anticumulatie van vroegpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioenen

1. Op de (*gewezen*) *deelnemer* die:
  - a. *arbeidsongeschikt* is en een *WGA*-, *IVA*-, of *WAO-uitkering* ontvangt; en
  - b. recht heeft op een of meer arbeidsongeschiktheidspensioenen ingevolge dit hoofdstuk, dan wel ingevolge de pensioenvoorziening bij een vrijgestelde werkgever; en
  - c. met vroegpensioen gaat dat is verkregen door premievrije deelneming bij arbeidsongeschiktheid door het *fonds* en verplicht ingaat op de *vroegpensioendatum*; is dit artikel van toepassing.
2. Zolang de arbeidsongeschiktheid voortduurt, wordt het vroegpensioen zoals bedoeld in lid 1 sub c verminderd met de ontvangen *WGA*-, *IVA*-, of *WAO-uitkering* (mits deze betrekking heeft op loon verdiend bij een *aangesloten werkgever*) en de arbeidsongeschiktheidspensioenen die worden uitgekeerd door het *fonds*.
3. Het vroegpensioen zal tezamen met de *WGA*-, *IVA*-, of *WAO-uitkering* (mits deze betrekking heeft op loon verdiend bij een *aangesloten werkgever*) en de arbeidsongeschiktheidspensioenen die worden uitgekeerd door het *fonds* niet hoger zijn dan het tot het jaarbedrag herleide loon als bedoeld in artikel 43 lid 4, dan wel artikel 44 lid 3.
4. Ingeval van vermindering van de uitkering ingevolge de WAO of WIA wegens het niet voldoen aan de voorschriften van het *UWV*, wordt door het *fonds* de anticumulatie

toegepast alsof er geen sprake is van vermindering van de *WGA*-, *IVA*-, of *WAO-uitkering*.

5. Indien op enig moment uitkeringen van vervroegd ouderdomspensioen of vroegpensioen, hoe genaamd ook, in mindering worden gebracht op de *WGA*-, *IVA*-, of *WAO-uitkering* ingevolge de *WIA* of *WAO* zal het bepaalde in dit artikel niet langer van toepassing zijn.

Artikel 31a: Verhoging mate van arbeidsongeschiktheid binnen 5 jaar na reïntegratie

Indien er een verhoging van de *mate van arbeidsongeschiktheid* plaatsvindt binnen 5 jaar na *reïntegratie* van een (gedeeltelijk arbeidsongeschikte) *deelnemer*, die is gere-integreerd in een functie met een lager uurloon dan het uurloon vóór de *reïntegratie*, wordt voor de verschillende arbeidsongeschiktheidspensioenen in dit pensioenreglement uitgegaan van de grondslag(en) direct voorafgaand aan de *reïntegratie*.

7 Aanvullende regelingen

Artikel 32: Aanvullende werkgeversmodules

1. Het *bestuur* kan op verzoek van een *aangesloten werkgever*:
  - a. voor de werknemers of een bepaalde groep van werknemers aanspraken op vroegpensioen, ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen verzekeren, welke kunnen afwijken van de in dit reglement geregelde voorziening; of
  - b. voor de *deelnemers* of een bepaalde groep van *deelnemers* aanspraken op vroegpensioen, ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen verzekeren, boven de aanspraken welke voortvloeien uit de toepassing van dit reglement.

Een en ander tegen betaling van periodieke premies en op door het *bestuur* vastgestelde overige voorwaarden.

2. Met ingang van 1 januari 2006 kan de *aangesloten werkgever* geen nieuwe aanvullende pensioenvoorzieningen treffen, behoudens de zogeheten module salaris+. Alle aanvullende pensioenvoorzieningen die reeds vóór 1 januari 2006 door de *aangesloten werkgever* zijn gesloten, blijven onverminderd van toepassing.
3. De door de *aangesloten werkgever* getroffen aanvullende pensioenvoorziening wordt vastgelegd in een aanvulling op dit reglement die de *aangesloten werkgever* aan de betrokken *deelnemers* dient te overhandigen.
4. Het *fonds* verstrekt bewijsstukken met betrekking tot de ingevolge dit artikel verzekerde pensioenen ten behoeve van de betrokken *deelnemers*. Het *fonds* behoudt zich het recht voor om na verstrekking van de pensioenopgave aan de *deelnemer* -indien noodzakelijk - correcties aan te brengen.
5. Het *bestuur* stelt, gehoord de adviserend actuaris, tarieven vast voor de aanvullende pensioenvoorzieningen. Het *bestuur* is bevoegd, gehoord de adviserend actuaris, deze tarieven te wijzigen. Een gewijzigd tarief is ook van toepassing op de vóór de wijziging van het tarief ingevolge dit hoofdstuk afgesloten verzekeringen. Een gewijzigd tarief kan niet eerder dan zes maanden na het tijdstip waarop het nieuwe tarief aan de belanghebbende is medegedeeld worden toegepast. Het nieuwe tarief kan niet met terugwerkende kracht gelden.
6. Een door de *aangesloten werkgever* te treffen aanvullende pensioenvoorziening als bedoeld in dit artikel kan ingaan vanaf de datum dat de werkgever is aangesloten bij het *fonds*, dan wel vanaf 1 januari van enig kalenderjaar.
Een door de *aangesloten werkgever* getroffen aanvullende pensioenvoorziening geldt voor onbepaalde tijd en kan per 1 januari van enig kalenderjaar worden beëindigd door aangetekende opzegging aan het *fonds* vóór 1 oktober van het voorafgaande kalenderjaar.

Het *fonds* kan een door de *aangesloten werkgever* getroffen aanvullende pensioenvoorziening per 1 januari van enig kalenderjaar beëindigen door aangetekende opzegging aan de werkgever vóór 1 juli van het voorafgaande kalenderjaar.
7. Op een ingevolge lid 1 sub a en b van dit artikel afgesloten verzekering betreffende het vroegpensioen is het bepaalde in de artikelen 43 en 44 niet van toepassing.

Artikel 33: Anw-hiaatpensioen

1. Op verzoek kan de *deelnemer* ten behoeve van zijn *partner*, een Anw-hiaatpensioen verzekeren op zijn leven ter grootte van € 15.281,- per jaar (bedrag 2013).
Het hier genoemde bedrag wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd met het percentage waarmee de uitkeringen ingevolge de Algemene Nabestaandenwet (Anw) worden verhoogd.

2. Het in het eerste lid genoemde Anw-hiaatpensioen gaat in op de eerste dag van de maand waarin de *deelnemer* overlijdt en eindigt per de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de *partner*, doch in ieder geval per de eerste dag van de maand waarin de *partner* de 67-jarige leeftijd bereikt dan wel de eerdere *AOW-ingangsdatum*.

De uitkering wordt maandelijks achteraf uitbetaald.

3. De verzekering van het Anw-hiaatpensioen wordt vastgelegd in een pensioenbrief.

4. Het *bestuur* stelt, gehoord de adviserend actuaris, de premie vast voor het Anw-hiaatpensioen. Het *bestuur* is bevoegd, gehoord de adviserend actuaris, deze premie te wijzigen. Een gewijzigde premie is ook van toepassing op de vóór de wijziging van de premie afgesloten verzekering. Een gewijzigd tarief kan niet eerder dan drie maanden na het tijdstip waarop het nieuwe tarief aan de belanghebbende is medegedeeld worden toegepast.
Het nieuwe tarief kan niet met terugwerkende kracht gelden.

5. Indien de door de *deelnemer* bij aanvang van de Anw-hiaatpensioenverzekering gemaakte keuze voor verzekering van de premievrije deelneming bij arbeidsongeschiktheid is geaccepteerd, heeft de betrokken *deelnemer* volgens onderstaande tabel recht op (gedeeltelijke) premievrije deelneming in geval van arbeidsongeschiktheid in de zin van de *WAO* van ten minste 15%, dan wel arbeidsongeschiktheid in de zin van de *WIA* van ten minste 35%, indien deze arbeidsongeschiktheid ten minste twee jaar na de ingangsdatum van de verzekering aanvangt:

Mate van arbeidsongeschiktheid WAO	Percentage premievrije deelneming
15 tot 25%	20%
25 tot 35%	30%
35 tot 45%	40%
45 tot 55%	50%
55 tot 65%	60%
65 tot 80%	72,5%
80 tot 100%	100%

Mate van arbeidsongeschiktheid WIA	Percentage premievrije deelneming
35 tot 45%	40%
45 tot 55%	50%
55 tot 65%	60%
65 tot 80%	72,5%
80 tot 100%	100%

6. De ingegane uitkering van het Anw-hiaatpensioen wordt op dezelfde wijze verhoogd als het partnerpensioen, en wel overeenkomstig het bepaalde in artikel 53 van dit reglement.

7. Een door de *deelnemer* te treffen Anw-hiaatpensioenverzekering als bedoeld in dit artikel kan ingaan vanaf de eerste dag van enige maand.
8. De verzekering eindigt:
  - a. indien de *deelnemer* vóór zijn 65-jarige leeftijd overlijdt: op de dag van overlijden;
  - b. per de datum waarop de deelneming van de *deelnemer* aan de pensioenregeling van het *fonds* eindigt;
  - c. per de eerste dag van de maand waarin de *partner* de 65-jarige leeftijd bereikt;
  - d. per de datum waarop het huwelijk, dan wel het (*niet*) *geregistreerd partnerschap* met de *partner* vóór de 65-jarige leeftijd van de (*gewezen*) *deelnemer* wordt beëindigd door overlijden van de *partner* of anderszins.
In laatst genoemde situatie kan de verzekering van het Anw-hiaatpensioen worden voortgezet als de *deelnemer* schriftelijk aangeeft dat hij de verzekering van het Anw-hiaatpensioen ongewijzigd wil voortzetten;
  - e. per de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de verzekering door de *deelnemer* schriftelijk is opgezegd.
9. De *gewezen deelnemer* kan op verzoek de verzekering van het Anw-hiaatpensioen vrijwillig voortzetten indien en zolang de *deelnemer* ervoor kiest zijn deelneming aan de regeling vrijwillig voort te zetten, overeenkomstig artikel 49.
Het bepaalde in artikel 49 lid 2 is van overeenkomstige toepassing op de vrijwillige voortzetting van het Anw-hiaatpensioen.
10. Het *fonds* kan aan de *deelnemer* vragen een gezondheidsverklaring in te vullen en eventueel zijn medewerking te verlenen aan een geneeskundig onderzoek als:
  - a. de *deelnemer* een wijziging wil aanbrengen in de gekozen hoogte van het Anw-hiaatpensioen;
  - b. een *deelnemer* later dan drie maanden na aanvang van de deelname aan de pensioenregeling of na aanvang van een relatie met de *partner* zoals omschreven in artikel 1 lid 4, zich voor het eerst aanmeldt voor verzekering van het Anw-hiaatpensioen.

Als ingangsdatum van de wijziging of verzekering geldt de dag waarop het *fonds* de aanmelding of wijziging ontvangt.

8 Pensioensparen

Artikel 34: Mogelijkheid tot pensioensparen

Het bepaalde in dit hoofdstuk is uitsluitend van toepassing op *deelnemers* die vóór 1 januari 2006 reeds deelnamen aan de aanvullende vrijwillige pensioenregeling als bedoeld in dit hoofdstuk.

Artikel 35: Uitgangspunten pensioensparen

1. Het *fonds* kent een aanvullende vrijwillige pensioenregeling, waarin pensioenkapitaal kan worden opgebouwd dat zal worden aangewend voor extra ouderdomspensioen en/of vroegpensioen bij het *fonds*.
2. Deze regeling heeft het karakter van een premieovereenkomst.
3. De *aangesloten werkgever* en werknemer (*deelnemer*) bepalen in overleg de hoogte van de in te leggen premie in de aanvullende vrijwillige pensioenregeling, met inachtneming van de door het *fonds* vastgestelde maximale premie.
4. De premie, als bedoeld in lid 3, wordt door de *aangesloten werkgever* afgedragen aan een beleggingsinstelling die de hieruit voorkomende beleggingen beheert uit naam en in opdracht van het *fonds*.
5. Het *fonds* is verantwoordelijk voor de beleggingen. Het *fonds* handelt volgens de prudent person-regel en hanteert daarbij het lifecycle-principe.
6. De *deelnemer* kan de verantwoordelijkheid voor de beleggingen overnemen. Daarvoor is een expliciete afstandverklaring nodig. De *deelnemer* kan dan beleggen in de aangeboden fondsen van de beleggingsinstelling, met dien verstande dat het *fonds* nadere regels kan stellen inzake de keuze van de specifieke fondsen of de spreiding over de fondsen indien dit uit hoofde van risicobeheersing door het *fonds* noodzakelijk wordt geacht.
7. Wanneer de *deelnemer* de verantwoordelijkheid als bedoeld in lid 5 overneemt, adviseert de beleggingsinstelling namens het *fonds* de *deelnemer* twee maal per jaar met behulp van een door de beleggingsinstelling opgestelde klantprofiel en overeenkomstig het bepaalde in artikel 52 Pensioenwet.

Artikel 36: Premie

1. De hoogte van de premie voor de aanvullende vrijwillige pensioenregeling die de *deelnemer* per kalenderjaar kan inleggen, is leeftijdsafhankelijk en wordt berekend op basis van een door het *bestuur* vast te stellen richtlijn die geacht wordt deel uit te maken van dit reglement.
2. Indien de tussen de *deelnemer* en zijn *aangesloten werkgever* overeengekomen wekelijkse arbeidsduur minder bedraagt dan de in artikel 5 lid 1 opgenomen normale wekelijkse arbeidsduur en/of de deelneming aanvangt of eindigt tijdens een kalenderjaar, zal de premie naar evenredigheid worden vastgesteld.

3. De *aangesloten werkgever* dient ervoor zorg te dragen dat de in enig kalenderjaar afgedragen premies aan de beleggingsinstelling niet uitgaan boven de voor dat jaar vastgestelde maximale premie.

Indien blijkt dat de vastgestelde maxima in enig jaar desalniettemin zijn overschreden, is het *fonds* bevoegd om de deelneming van de betreffende *deelnemer* aan de in dit hoofdstuk bedoelde aanvullende vrijwillige pensioenregeling te beëindigen.

Artikel 37: Afdracht premie

1. De *aangesloten werkgever* houdt de tussen *aangesloten werkgever* en *deelnemer* overeengekomen premie in op het loon van de *deelnemer* en draagt de premie uiterlijk binnen twee weken af aan de beleggingsinstelling.

Het *fonds* is niet aansprakelijk indien de *aangesloten werkgever* een onjuiste premie op het loon van de *deelnemer* heeft ingehouden.

2. De afgedragen premie is bestemd voor:
  - a. pensioenkapitaal dat zal worden aangewend voor extra ouderdomspensioen; en/of
  - b. pensioenkapitaal dat zal worden aangewend voor extra vroegpensioen.
3. Indien de *deelnemer* in enig kalenderjaar niet, dan wel niet volledig gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het inleggen van een premie, dan kan hij deze premie alsnog geheel of gedeeltelijk inleggen in een later jaar.
4. De *deelnemer* kan - in overleg met de *aangesloten werkgever* - ervoor kiezen om voor enig kalenderjaar een éénmalige premie op het loon in de maand december te laten inhouden en/of om maandelijks een premie op het loon te laten inhouden voor de inleg in de aanvullende vrijwillige pensioenregeling.
5. Het bedrag van de periodiek in te houden premie kan maandelijks per de eerste van de maand daaropvolgend worden gestaakt, verhoogd (voor zover daarvoor ruimte aanwezig is) of verlaagd.

In de maand december is het bovendien mogelijk om een extra premie in te leggen. De keuze wordt vastgelegd in een door het *fonds* ter beschikking gesteld formulier dat door de *aangesloten werkgever* en de *deelnemer* wordt ondertekend. Er vindt geen inhouding van vrijwillige bijdragen plaats voordat het formulier is geretourneerd aan het *fonds*.

Artikel 38: Beheer pensioenkapitaal

1. De beleggingsinstelling belegt de afgedragen premie, waarop kosten in rekening zijn gebracht – gerekend vanaf de datum waarop de premie op de rekening is gestort – zo spoedig mogelijk in de (door de *deelnemer*) gekozen beleggingsfondsen.
2. De hoogte van het pensioenkapitaal wordt bepaald door de in de gekozen beleggingsfondsen aangekochte units. De hoogte van het rendementpercentage is afhankelijk van de (door de *deelnemer*) gekozen beleggingsfondsen.
3. De beleggingsinstelling houdt ten behoeve van de betrokken *deelnemer* per pensioensoort een afzonderlijke rekening aan; de gelden van die rekening(en) zijn echter eigendom van het *fonds*.

Artikel 39: Aanwending pensioenkapitaal

1. Bij de vaststelling van het pensioenkapitaal en het rendement gaat het *fonds* uit van het beleggingsresultaat, zoals dat door de beleggingsinstelling is bepaald.
2. Op de eerste datum waarop het vroegpensioen gedeeltelijk of volledig ingaat, wordt het daarvoor bestemde deel van het pensioenkapitaal aangewend voor de aankoop van vroegpensioen, dat in geval van volledige ingang van het vroegpensioen, direct ingaat.
3. Bij een gedeeltelijke ingang van het vroegpensioen als bedoeld in artikel 23, zal - naar rato van het gedeelte waarvoor het vroegpensioen is ingegaan - een deel van het volgens lid 2 van dit artikel aangekochte vroegpensioen direct ingaan.
Het restant van het aangekochte vroegpensioen wordt uitgesteld tot de eerstvolgende ingangsdatum naar rato van de verhoging van het vroegpensioen en wordt door het *fonds* op sekseonafhankelijke en collectief actuariële neutrale wijze verhoogd.
4. Op de ingangsdatum van het ouderdompensioen wordt het daarvoor bestemde deel van het pensioenkapitaal aangewend voor extra aanspraken op ouderdompensioen, met uitzondering van de situatie als omschreven in artikel 40 lid 2.
5. De inkoop van vroegpensioen en ouderdompensioen vindt plaats op basis van de actuariële grondslagen en methoden van het *fonds*, zoals opgenomen in de actuariële en bedrijfstechnische nota van het *fonds*.
6. Op de ingekochte pensioenen is het bepaalde in hoofdstuk X inzake toeslagverlening van overeenkomstige toepassing.
7. Indien de *deelnemer* overlijdt op een tijdstip dat het pensioenkapitaal nog niet conform dit artikel is aangewend, wordt het pensioenkapitaal aangewend voor partnerpensioen en/of wezenpensioen, indien en voor zover dit fiscaal toelaatbaar is. Ingeval de overleden *deelnemer* geen *partner* of kinderen heeft, valt het kapitaal vrij aan het *fonds*.

In afwijking van het bepaalde in artikel 4, komen voor het in dit lid bedoelde wezenpensioen de kinderen in aanmerking tot de laatste dag van de maand waarin zij de 27-jarige leeftijd bereiken en ongeacht of hun voor werkzaamheden beschikbare tijd al dan niet grotendeels in beslag wordt genomen in verband met het volgen van dagonderwijs of een dag-opleiding voor een beroep.

Tijdelijke regeling Pensioenknip

8. In afwijking van het bepaalde in lid 4 en 7 van dit artikel geldt tot 1 januari 2014 een regeling, de Pensioenknip. De Pensioenknip houdt in dat het *fonds* de betrokken *deelnemer* vóór de *feitelijke pensioendatum* de mogelijkheid biedt om op de *feitelijke pensioendatum* een deel van het opgebouwde pensioenkapitaal aan te wenden voor aankoop van een tijdelijke ouderdomspensioenuitkering en het restant op een later moment aan te wenden voor een levenslange ouderdomspensioenuitkering, die ten minste één maar maximaal vijf jaar daarna ingaat.

Toepassing van de Pensioenknip vindt plaats onder de voorwaarden genoemd in lid 9 tot en met 15 van dit artikel.

9. De Pensioenknip is uitsluitend van toepassing als wordt voldaan aan de navolgende voorwaarden:
  - de *feitelijke pensioendatum* moet liggen na 31 december 2008;
  - het ouderdompensioen is nog niet ingegaan;

- het pensioenkapitaal op de *feitelijke pensioendatum* moet ten minste 10.000 euro bedragen;
- de ingangsdatum van de tijdelijke ouderdomspensioenuitkering ligt voor 1 januari 2014.

10. Het *fonds* stelt de betrokken *deelnemer* die in aanmerking komt voor de Pensioenknip, uiterlijk drie maanden voor de 65-jarige leeftijd, respectievelijk na ontvangst van een verzoek om vervroeging van het ouderdomspensioen zo snel mogelijk, in de gelegenheid van de Pensioenknip gebruik te maken. De gemaakte keuze is onherroepelijk.

Indien betrokken *deelnemer* het *fonds* niet binnen de door het *fonds* gestelde termijn en voorgeschreven wijze kenbaar maakt dat de *deelnemer* gebruik wil maken van de Pensioenknip, gaat op de *feitelijke pensioendatum* direct de levenslange ouderdomspensioenuitkering in.

11. Bij toepassing van de pensioenknip, wordt de tijdelijke ouderdomspensioenuitkering vastgesteld op de hoogte die een levenslange ouderdomspensioenuitkering op de *feitelijke pensioendatum* zou bedragen.

Gedurende de periode van de tijdelijke ouderdomspensioenuitkering zijn de beleggingsrisico's vergelijkbaar of lager dan voor de aankoop van de tijdelijke uitkering. Bij de in artikel 35 lid 7 genoemde advisering houdt het *fonds* rekening met het bepaalde in de vorige volzin.

12. Bij toepassing van de Pensioenknip, kan de *deelnemer* zolang de periode van de tijdelijke ouderdomspensioenuitkering niet is verstreken, het *fonds* verzoeken het resterende pensioenkapitaal aan te wenden voor de aankoop van de levenslange ouderdomspensioenuitkering. De gemaakte keuze is onherroepelijk. Het *fonds* stelt regels vast per wanneer de aankoop zal plaatsvinden. Na aankoop, loopt de *deelnemer* niet langer het beleggingsrisico als bepaald in artikel 38.

Indien de *deelnemer* niet uiterlijk twee maanden voordat de duur van de tijdelijke ouderdomspensioenuitkering afloopt een schriftelijk verzoek om aanwending bij het *fonds* heeft gedaan, vindt aanwending plaats direct voorafgaand aan het moment dat de levenslange ouderdomspensioenuitkering ingaat.

De levenslange ouderdomspensioenuitkering gaat in direct na afloop van de tijdelijke ouderdomspensioenuitkering, ongeacht het tijdstip van aanwending.

13. Bij overlijden van de *deelnemer* na de *feitelijke pensioendatum* volgt het eventueel partner- en/of wezenpensioen de voor het ouderdomspensioen gemaakte keuze.
14. Bij overlijden van de *deelnemer* voor de *feitelijke pensioendatum* heeft de *partner* recht op toepassing van de Pensioenknip, waarbij ten aanzien van lid 8 tot en met 15 in plaats van 'ouderdomspensioen' wordt gelezen 'partnerpensioen' en in plaats van '*deelnemer*' wordt gelezen '*partner*'.
15. Bij toepassing van de Pensioenknip, verstrekt het *fonds* aan de betrokken *deelnemer* tot het moment dat de levenslange ouderdomspensioenuitkering is aangewend jaarlijks een opgave van de hoogte van het resterende pensioenkapitaal en van de met dit kapitaal aan te kopen levenslange ouderdomspensioenuitkering.

Artikel 40: Beëindiging pensioensparen

1. Het sparen voor vroegpensioen wordt beëindigd op de (gedeeltelijke) ingangsdatum van het vroegpensioen.
Het sparen voor ouderdompensioen (eventueel inclusief *nabestaandenpensioen*) wordt beëindigd op de datum waarop het vroegpensioen volledig is ingegaan dan wel het dienstverband met de *aangesloten werkgever* is beëindigd.
2. Bij beëindiging van het pensioensparen wegens ontslag anders dan als gevolg van een volledige ingang van het vroegpensioen, wordt het pensioenkapitaal aangewend voor de inkoop van aanspraken op ouderdompensioen (eventueel inclusief *nabestaandenpensioen*) en/of vroegpensioen, berekend aan de hand van de alsdan geldende actuariële grondslagen en methoden, zoals neergelegd in de actuariële en bedrijfstechnische nota van het *fonds*.
De *gewezen deelnemer* ontvangt een bewijs van de *pensioenaanspraken*.
3. Op de ingekochte *pensioenaanspraken* bij het *fonds* is het bepaalde in hoofdstuk X inzake toeslagverlening van overeenkomstige toepassing.

Artikel 41: Maxima

1. Het totale vroegpensioen dat voortvloeit uit het aanwenden van het pensioenkapitaal kan inclusief de op grond van de hoofdstukken III, V en artikel 32 opgebouwde aanspraken nooit leiden tot hogere aanspraken dan 100% van de in artikel 20 bedoelde grondslag vroegpensioen.
2. Bij overschrijding van de hierboven beschreven 100%-grens wordt het deel van de (contante) waarde van het vroegpensioen dat de overschrijding veroorzaakt, naar keuze van de *deelnemer* aangewend voor inkoop bij het *fonds* van een extra ouderdompensioen. Hierbij kunnen de hieronder beschreven maxima niet worden overschreden.
3. Het totale ouderdompensioen dat voortvloeit uit het aanwenden van het pensioenkapitaal kan inclusief de op grond van de hoofdstukken III, V en artikel 32 opgebouwde aanspraken nooit leiden tot hogere aanspraken dan 100% van de laatste pensioengrondslag van de *deelnemer*.
4. Bij overschrijding van de bovenbeschreven 100%-grens wordt het deel van de (contante) waarde van het ouderdompensioen dat de overschrijding veroorzaakt, naar keuze van de *deelnemer* aangewend voor inkoop bij het *fonds* van een extra partnerpensioen en/of wezenpensioen. Hierbij kunnen de hieronder beschreven maxima niet worden overschreden.
5. Het partnerpensioen voor de *partner* kan maximaal worden aangevuld tot een bedrag dat gelijk is aan 70% van de laatste pensioengrondslag van de *deelnemer*.
6. Het wezenpensioen voor kinderen kan maximaal worden aangevuld tot een bedrag dat gelijk is aan 14% van de laatste pensioengrondslag van de *deelnemer*.
7. Indien na toepassing van de leden 1, 2, 4, 5 en 6 van dit artikel sprake is van de overschrijding van een fiscale grens wordt het meerdere als éénmalige uitkering uitgekeerd en belast als loon uit vroegere dienstbetrekking.
8. In het geval dat het hanteren van de richtlijn onbedoeld leidt tot een fiscale bovenmatigheid en/of niet in overeenstemming blijkt te zijn met de opvatting van de

fiscus en/of de belastingrechter dan is het *fonds* bevoegd zich neer te leggen bij het standpunt van de belastinginspecteur, dan wel de uitspraak van de belastingrechter en de richtlijn met terugwerkende kracht zodanig aan te passen dat deze op basis van geldende fiscale wetgeving en jurisprudentie wel aanvaardbaar is.

Artikel 42: Informatieverstrekking *fonds*

Jaarlijks verstrekt het *fonds* aan de *deelnemer* een krachtens de Pensioenwet voorgeschreven uniform pensioenoverzicht aan de *deelnemer*, overeenkomstig het bepaalde in artikel 74.

9 Bijzondere pensioenopbouw

Artikel 43: Premievrije deelneming over *reïntegratie-aanvulling* en bij arbeidsongeschiktheid in de zin van de *WIA*

1. De *deelnemer* die tijdens het tweede ziektejaar een *reïntegratie-aanvulling* ontvangt van zijn *aangesloten werkgever*, heeft recht op premievrije deelneming over de ontvangen *reïntegratie-aanvulling*, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel en artikel 70.
2. De *deelnemer* die vanaf het bereiken van de *wettelijke ziekteperiode* onafgebroken 35% of meer *arbeidsongeschikt* is en een *WGA-* of *IVA-uitkering* ontvangt, heeft op verzoek recht op premievrije deelneming bij het *fonds*, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel en artikel 70.

Het recht ontstaat vanaf het einde van de *wettelijke ziekteperiode*.

3. Voor *deelnemers* die *arbeidsongeschikt* worden ingevolge de *WIA* of waarvan de *mate van arbeidsongeschiktheid* wijzigt, wordt volgens onderstaande tabel het percentage van de premievrije deelneming vastgesteld of opnieuw vastgesteld.

Mate van arbeidsongeschiktheid	Percentage premievrije deelneming
35 – 45%	40%
45 – 55%	50%
55 – 65%	60%
65 – 80%	72,5%
80 – 100%	100%

4. Bij aanvang van de (gedeeltelijke) premievrije deelneming wordt de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen voor de premievrije deelneming als volgt vastgesteld:
  - uitgegaan wordt van 70% van het tot een jaarbedrag herleide loon dat gold per 1 januari van het jaar waarin het eerste ziektejaar aanving; dan wel
  - bij herleving van het recht op een uitkering ingevolge de *WIA*: 70% van het tot een jaarbedrag herleide loon dat gold per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin het recht ingevolge de *WIA* is herleefd; en
  - dit jaarbedrag wordt per 1 januari verhoogd met de *stijging van de CAO-lonen* nadien en vervolgens verminderd met de op de datum van vaststelling geldende franchise. In aanvulling op de vaststelling van de grondslag vroegpensioen geldt een gemaximeerd loon conform artikel 20 lid 3.

Zolang de premievrije deelneming voortduurt, wordt vervolgens de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen per 1 januari van elk kalenderjaar opnieuw vastgesteld. Daarbij wordt het loon waarnaar de laatste pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen in het voorafgaande kalenderjaar was vastgesteld, verhoogd met de *stijging van de CAO-lonen* nadien.

Voor een *deelnemer* van wie de *mate van arbeidsongeschiktheid* ingevolge de *WIA* in een kalenderjaar tussentijds toeneemt, wordt voor elke verhoging van het recht op premievrije deelneming, de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen opnieuw vastgesteld.

De wijze waarop de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen worden bepaald, is vastgelegd in door het *bestuur* vastgestelde richtlijnen.

5. De *pensioenaanspraken* en –*rechten* waarop de volledige premievrije deelneming recht geeft, worden vastgesteld op basis van de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen, zoals omschreven in lid 4.
6. De *pensioenaanspraken* en –*rechten*, waarop de gedeeltelijke premievrije deelneming recht geeft, worden vastgesteld op een percentage van de *pensioenaanspraken* die bij volledige premievrije deelneming zouden ontstaan.
In door het *bestuur* vastgestelde richtlijnen kunnen ook regels worden opgesteld voor de gevallen, waarin een *aangesloten werkgever* een *deelnemer* in zijn dienst heeft die recht heeft op gedeeltelijke premievrije deelneming.
7. Indien na beëindiging van het dienstverband met de *aangesloten werkgever* de *mate van arbeidsongeschiktheid* wordt verlaagd, leidt dit tot een overeenkomstige verlaging van het percentage van premievrije deelneming.

Indien na beëindiging van het dienstverband met de *aangesloten werkgever* de *mate van arbeidsongeschiktheid* wordt verhoogd, leidt dit niet tot een overeenkomstige verhoging van het percentage van premievrije deelneming.

8. Het bepaalde in lid 2 tot en met 7 vindt geen toepassing in de navolgende gevallen:
  - a. voor de *mate van arbeidsongeschiktheid* die de *deelnemer* reeds op de datum waarop zijn deelneming bij het *fonds* laatstelijk aanving, *arbeidsongeschikt* was;
  - b. de gegevens zoals weergegeven in artikel 70 niet worden verstrekt, welke het *bestuur* voor de toekenning van de premievrije deelneming noodzakelijk acht;
  - c. indien de arbeidsongeschiktheid van de *deelnemer* leidt tot herleving of verhoging van de premievrije deelneming in een pensioenregeling bij een andere pensioenuitvoerder.
9. Het bepaalde in lid 2 tot en met 7 is niet langer van toepassing op de betrokken *deelnemer*, indien:
  - a. door hem de *feitelijke pensioendatum* is bereikt en, ter zake van het vroegpensioen, zodra door hem de *vroegpensioendatum* is bereikt; of
  - b. hij niet langer ten minste 35% of meer *arbeidsongeschikt* is; of
  - c. hij na ingang van de premievrije deelneming bij het *fonds*, een nieuw dienstverband is aangegaan en ten gevolge daarvan is opgenomen in een andere pensioenvoorziening; of
  - d. hij niet de gegevens verstrekt, welke het *bestuur* voor de verdere toepassing van het in dit artikel bepaalde nodig acht.

In de onder sub b tot en met d bedoelde gevallen bepaalt het *bestuur* de datum met ingang waarvan het bepaalde in lid 2 tot en met 7 ten aanzien van de *deelnemer* niet langer van toepassing is.

Het bepaalde onder sub c is niet van toepassing, indien de betrokken *deelnemer* op de datum van opneming in de andere pensioenvoorziening gedeeltelijk *arbeidsongeschikt* is. Het *bestuur* stelt richtlijnen vast voor de gevallen waarin bedoelde gedeeltelijk *arbeidsongeschikte deelnemer* in verband met zijn deelneming in de andere pensioenvoorziening (in totaal) meer *pensioenaanspraken* verkrijgt dan hij bij volledige premievrije deelneming in het *fonds* zou verkrijgen.

10. Indien er een verhoging van de *mate van arbeidsongeschiktheid* plaatsvindt binnen 5 jaar na *reïntegratie* van een (gedeeltelijk arbeidsongeschikte) *deelnemer*, die is gereïntegreerd in een functie met een lager uurloon dan het uurloon vóór de *reïntegratie*,

wordt voor de premievrije deelneming in dit pensioenreglement uitgegaan van de pensioengrondslag direct voorafgaand aan de *reïntegratie*.

11. De in dit artikel vervatte regeling kan worden ingetrokken of gewijzigd met inachtneming van het bepaalde in artikel 22 van de statuten. Dan kan ook worden bepaald, dat met ingang van de datum waarop de regeling vervalt of gewijzigd wordt, het bepaalde in dit artikel niet langer of niet langer ongewijzigd van toepassing is ten aanzien van *deelnemers* van wie de volledige of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid vóór bedoelde datum was ingetreden.
De op dat tijdstip met toepassing van dit artikel verworven *pensioenaanspraken* blijven behouden.

Artikel 44: Premievrije deelneming bij arbeidsongeschiktheid in de zin van de WAO

1. De *deelnemer* die vanaf het bereiken van de *wettelijke ziekteperiode* onafgebroken 15% of meer *arbeidsongeschikt* is en een *WAO-uitkering* ontvangt, heeft op verzoek F bij het *fonds*, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel en artikel 70.

Het recht ontstaat vanaf het einde van de *wettelijke ziekteperiode*.

2. Voor *deelnemers* die op of na 1 januari 2003 *arbeidsongeschikt* zijn geworden ingevolge de *WAO* of waarvan de *mate van arbeidsongeschiktheid* nadien wijzigt, wordt volgens onderstaande tabel het percentage van de premievrije deelneming vastgesteld of opnieuw vastgesteld.

Mate van arbeidsongeschiktheid	Percentage premievrije deelneming
15 – 25%	20%
25 – 35%	30%
35 – 45%	40%
45 – 55%	50%
55 – 65%	60%
65 – 80%	72,5%
80 – 100%	100%

Voor *deelnemers* die voor 1 januari 2003 *arbeidsongeschikt* zijn geworden ingevolge de *WAO* en waarvan de *mate van arbeidsongeschiktheid* nadien niet is gewijzigd, wordt volgens onderstaande tabel het percentage van de premievrije deelneming vastgesteld.

Mate van arbeidsongeschiktheid	Percentage premievrije deelneming
15 – 45%	25%
45 – 65%	50%
65 – 100%	100%

3. Bij aanvang van de (gedeeltelijke) premievrije deelneming wordt de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen voor de premievrije deelneming als volgt vastgesteld:
- uitgegaan wordt van het tot een jaarbedrag herleide loon dat gold per 1 januari van het jaar waarin het (eerste) ziektejaar aanving; dan wel
  - bij herleving van het recht op een uitkering ingevolge de *WAO*: het tot een jaarbedrag herleide loon dat gold per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin het recht ingevolge de *WAO* is herleefd; en
  - dit jaarbedrag wordt per 1 januari verhoogd met de *stijging van de CAO-lonen* nadien en vervolgens verminderd met de op de datum van vaststelling geldende franchise.

In aanvulling op de vaststelling van de grondslag vroegpensioen geldt een gemaximeerd loon conform artikel 20 lid 3.

Zolang de premievrije deelneming voortduurt, wordt vervolgens de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen per 1 januari van elk kalenderjaar opnieuw vastgesteld. Daarbij wordt het loon waarnaar de laatste pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen in het voorafgaande kalenderjaar was vastgesteld, verhoogd met de *stijging van de CAO-lonen* nadien.

Voor een *deelnemer* van wie de *mate van arbeidsongeschiktheid* ingevolge de WAO in een kalenderjaar tussentijds toeneemt, wordt voor elke verhoging van het recht op premievrije deelneming, de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen opnieuw vastgesteld.

De wijze waarop de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen wordt bepaald, is vastgelegd in door het *bestuur* vastgestelde richtlijnen.

4. De *pensioenaanspraken* en –*rechten* waarop de volledige premievrije deelneming recht geeft, worden vastgesteld op basis van de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen, zoals omschreven in lid 3.
5. De *pensioenaanspraken* en –*rechten*, waarop de gedeeltelijke premievrije deelneming recht geeft, worden, met in achtneming van door het *bestuur* vastgestelde richtlijnen, vastgesteld op een percentage van de *pensioenaanspraken* die bij volledige premievrije deelneming zouden ontstaan.

In bovengenoemde richtlijnen zijn ook regels opgenomen op grond waarvan *pensioenaanspraken* en –*rechten* uit hoofde van gedeeltelijke premievrije deelneming kunnen worden vastgesteld op:

- het percentage van de *pensioenaanspraken* die bij volledige premievrije deelneming zouden ontstaan; of
- een percentage van de *pensioenaanspraken* die bij gedeeltelijke premievrije deelneming met een hogere *mate van arbeidsongeschiktheid* zouden ontstaan, indien er sprake is van een verlaging van de *mate van arbeidsongeschiktheid* en aansluitend de ontvangst van een loongerelateerde Werkloosheidsuitkering uit hoofde van een dienstverband bij een *aangesloten werkgever*. De *deelnemer* dient een verzoek om toepassing van deze regels in te dienen bij het *fonds*.

In bovengenoemde richtlijnen kunnen ook regels worden opgesteld voor de gevallen, waarin een *aangesloten werkgever* een *deelnemer* in zijn dienst heeft die recht heeft op gedeeltelijke premievrije deelneming.

6. Indien na beëindiging van het dienstverband met de *aangesloten werkgever* de *mate van arbeidsongeschiktheid* wordt verlaagd, leidt dit tot een overeenkomstige verlaging van het percentage van premievrije deelneming.

Indien na beëindiging van het dienstverband met de *aangesloten werkgever* de *mate van arbeidsongeschiktheid* wordt verhoogd, leidt dit niet tot een overeenkomstige verhoging van het percentage van premievrije deelneming.

7. Het bepaalde in lid 1 tot en met 6 vindt geen toepassing in de navolgende gevallen:
  - a. voor de *mate van arbeidsongeschiktheid* die de *deelnemer* reeds op de datum waarop zijn deelneming aan het *fonds* laatstelijk aanving, *arbeidsongeschikt* was;
  - b. indien de gegevens zoals weergegeven in artikel 39 niet worden verstrekt, welke het *bestuur* voor de toekenning van de premievrije deelneming noodzakelijk acht;
  - c. indien de arbeidsongeschiktheid leidt tot herleving of verhoging van de premievrije deelneming in een pensioenregeling bij een andere pensioenuitvoerder.

8. Het bepaalde in lid 1 tot en met 6 is niet langer van toepassing op de betrokken *deelnemer*, indien:
- door hem de *feitelijke pensioendatum* is bereikt en – ter zake van het vroegpensioen – zodra de *vroegpensioendatum* is bereikt; of
  - hij niet langer ten minste 15% of meer *arbeidsongeschikt* is; of
  - hij na ingang van de premievrije deelneming bij het *fonds*, een nieuw dienstverband is aangegaan en ten gevolge daarvan is opgenomen in een andere pensioenvoorziening; of
  - hij niet de inlichtingen verstrekt, welke het *bestuur* voor de verdere toepassing van het in dit artikel bepaalde nodig acht.

In de onder sub b tot en met d bedoelde gevallen bepaalt het *bestuur* de datum met ingang waarvan het bepaalde in lid 1 tot en met 6 ten aanzien van de *deelnemer* niet langer van toepassing is.

Het bepaalde onder sub c is niet van toepassing, indien de betrokken *deelnemer* op de datum van opneming in de andere pensioenvoorziening gedeeltelijk *arbeidsongeschikt* is. Het *bestuur* stelt richtlijnen vast voor de gevallen waarin bedoelde gedeeltelijk *arbeidsongeschikte deelnemer* in verband met zijn deelneming in de andere pensioenvoorziening (in totaal) meer *pensioenaanspraken* verkrijgt dan hij bij volledige premievrije deelneming in het *fonds* zou verkrijgen.

9. Indien er een verhoging van de *mate van arbeidsongeschiktheid* plaatsvindt binnen 5 jaar na *reïntegratie* van een (gedeeltelijk arbeidsongeschikte) *deelnemer*, die is gereïntegreerd in een functie met een lager uurloon dan het uurloon vóór de *reïntegratie*, wordt voor de premievrije deelneming in dit pensioenreglement uitgegaan van de pensioengrondslag direct voorafgaand aan de *reïntegratie*.
10. De in dit artikel vervatte regeling kan worden ingetrokken of gewijzigd met inachtneming van het bepaalde in artikel 22 van de statuten. Dan kan ook worden bepaald, dat met ingang van de datum waarop de regeling vervalt of gewijzigd wordt, het bepaalde in dit artikel niet langer of niet langer ongewijzigd van toepassing is ten aanzien van *deelnemers* van wie de volledige of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid vóór bedoelde datum was ingetreden.
De op dat tijdstip met toepassing van dit artikel verworven *pensioenaanspraken* blijven behouden.

Artikel 45: FVP-Voortzetting

1. In dit artikel en in artikel 46 wordt verstaan onder:

Eerste werkloosheidsdag	de in artikel 1 onder h van het FVP Bijdragereglement 1999 bedoelde dag
FVP-bijdrage	de in artikel 2 lid 1 van het FVP Bijdragereglement 1999 bedoelde bijdrage
FVP-koopsom	de in artikel 2 lid 2 van het FVP Bijdragereglement 1999 bedoelde bijdrage
Nabestaande	de <i>partner</i> van de overleden werkloze werknemer die op de eerste werkloosheidsdag jonger dan 40 jaar was
Stichting FVP	Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering als bedoeld in artikel 2 van de Wet privatisering FVP van 2 juli 1998 (Stb. 1998, 457)
Werkloze werknemer	de <i>gewezen deelnemer</i> , die als werkloze werknemer wordt aangemerkt in artikel 1 sub e van het FVP Bijdragereglement 1999

2. In het geval een werkloze werknemer recht heeft op een FVP-bijdrage van Stichting FVP en dit recht ook geldend heeft gemaakt, wordt zijn deelneming in de pensioenregeling van het *fonds* bij de toekenning van de FVP-bijdrage alsnog geheel of gedeeltelijk voortgezet (hierna te noemen: FVP-voortzetting), met inachtneming van het bepaalde in lid 3.
3. Uit hoofde van de FVP-voortzetting vindt er opbouw van het ouderdoms- en partnerpensioen plaats. De opbouw van het vroegpensioen is hiervan uitgezonderd.

De opbouw van het ouderdoms- en partnerpensioen wordt vastgesteld op basis van de laatst vastgestelde pensioengrondslag van de *deelnemer* direct voorafgaand aan de werkloosheid en op basis van de (hoogte van) FVP-bijdrage die wordt verstrekt aan het *fonds*.

De *pensioenaanspraken* worden tijdens de FVP-voortzetting verhoogd op basis van het toeslagbeleid voor *deelnemers*, zoals bepaald in artikel (52 en) 53.

4. Wanneer aan de werkloze *deelnemer* ook gedeeltelijke premievrije deelneming ingevolge arbeidsongeschiktheid is toegekend door het *fonds*, dan vindt de premievrije deelneming uitsluitend plaats onder aftrek van de in het eerste lid bedoelde FVP-voortzetting, voor zover de som van de FVP-voortzetting en de premievrije deelneming de 100% van de pensioenopbouw overtreft.
5. Indien het recht op FVP-bijdrage eindigt omdat er een uitkering ingevolge de Ziektewet wordt ontvangen, wordt de FVP-voortzetting gecontinueerd gedurende de periode dat er een Ziektewet-uitkering wordt ontvangen. Deze gecontinueerde FVP-voortzetting vindt uitsluitend plaats op schriftelijk verzoek van de *gewezen deelnemer* en komt voor rekening van het *fonds*.
6. De werkloze werknemer, bedoeld in lid 5, die bij het bereiken van het eindtijdstip van de *wettelijke ziekteperiode* van de Ziektewet, 35% of meer *arbeidsongeschikt* is in de zin van de *WIA*, dan wel 15% of meer *arbeidsongeschikt* is in de zin van de *WAO*, heeft vanaf het bereiken van dat tijdstip recht op premievrije deelname vanwege arbeidsongeschiktheid, zoals bepaald in artikel 43 respectievelijk artikel 44. Voorgaande volzin geldt ongeacht of hij heeft verzocht om de gecontinueerde FVP-voortzetting door het *fonds* en dus of er nog sprake is van deelneming aan de pensioenregeling van het *fonds*.

Deze werkloze werknemer komt vanwege zijn arbeidsongeschiktheid niet in aanmerking voor de arbeidsongeschiktheidspensioenen, zoals bepaald in de artikelen 26 tot en met 30.

7. De werkloze werknemer die recht heeft op een FVP-bijdrage, is gerechtigd de opbouw van het ouderdoms- en partnerpensioen over het gedeelte boven het uit de FVP-bijdrage te financieren deel van het ouderdoms- en partnerpensioen op vrijwillige basis voort te zetten. Deze vrijwillige voortzetting eindigt op het moment dat de periode waarover recht bestaat op een FVP-bijdrage, eindigt. De vrijwillige voortzetting kan na beëindiging van de FVP-bijdrage worden verlengd, indien wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden van artikel 49.

Gedurende de periode waarover recht op een FVP-bijdrage bestaat, kan de werkloze werknemer het vroegpensioen vrijwillig voortzetten. Deze vrijwillige voortzetting eindigt op het moment dat de periode waarover recht bestaat op een FVP-bijdrage, eindigt. De vrijwillige voortzetting kan na beëindiging van de FVP-bijdrage worden verlengd, indien wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden van artikel 49.

Over de periode van vrijwillige voortzetting is de werkloze werknemer zowel het werknemers- als het werkgeversdeel van de premie verschuldigd.

Het verzoek om vrijwillige voortzetting moet binnen drie maanden na het einde van het dienstverband door of namens de *gewezen deelnemer* aan het *fonds* worden gedaan.

Artikel 46: Inkoop van pensioen voor nabestaanden van een werkloze werknemer

In het geval de nabestaande als bedoeld in artikel 45 lid 1 recht heeft op een FVP-koopsom van Stichting FVP ten behoeve van gehele of gedeeltelijke inkoop van het partnerpensioen en dit recht ook geldend heeft gemaakt, dan:

- wordt er bij de vaststelling van het betreffende partnerpensioen van uitgegaan dat de werkloze werknemer (als *deelnemer*) is overleden op de dag voorafgaand aan de eerste werkloosheidsdag; en
- wordt het partnerpensioen vastgesteld overeenkomstig die FVP-koopsom, voor zover het betreft het tijdvak gelegen tussen de dag voorafgaand aan de eerste werkloosheidsdag en de dag waarop de betrokken werkloze werknemer 65 jaar zou zijn geworden.

Artikel 47: Onbetaald verlof en levensloopverlof

1. Voor de periode van onbetaald verlof, dan wel levensloopverlof wordt de pensioenopbouw bij het *fonds* gecontinueerd, tenzij de *deelnemer* kenbaar maakt dat het doorbetalen van de bijbehorende premies voor de opbouw van het ouderdoms- en partnerpensioen, als bedoeld in de artikelen 8 en 9, en het vroegpensioen als bedoeld in artikel 20 voor hem op bezwaren stuit.

Als het doorbetalen van bovengenoemde premies op bezwaren stuit, wordt de opbouw van het ouderdoms-, partner-, en vroegpensioen onderbroken.

Voor de periode van onbetaald verlof, dan wel levensloopverlof blijft het risico van overlijden en het risico van arbeidsongeschiktheid verzekerd bij het *fonds*.

Hiervoor wordt premie in rekening gebracht, overeenkomstig het bepaalde in lid 5.

2. Het verzoek om onderbreking van het ouderdoms-, partner-, en vroegpensioen dient schriftelijk één maand voor de ingang van het onbetaald verlof, dan wel levensloopverlof door de *deelnemer* bij het *fonds* te zijn ingediend.

Dit verzoek dient mede-ondertekend te zijn door diens *partner*.
De gemaakte keuze is onherroepelijk.

3. Bij onbetaald verlof, dan wel levensloopverlof wordt voor de vaststelling van de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen uitgegaan van het loon – ter zake het vroegpensioen gemaximeerd - dat gold per 1 januari voorafgaand aan het onbetaald verlof, dan wel levensloopverlof. Het loon wordt vervolgens per 1 januari verhoogd met de *stijging van de CAO-Ionen* nadien en verminderd met de op de datum van vaststelling geldende franchise.

Tijdens het onbetaald verlof, dan wel levensloopverlof wordt bij wijziging van het bovenbeschreven loon en per 1 januari van elk kalenderjaar de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen opnieuw vastgesteld.

4. De opbouw van het ouderdoms-, partner-, en vroegpensioen tijdens onbetaald verlof, dan wel levensloopverlof is uitsluitend toegestaan:
  - indien en voor zover er geen cumulatie met pensioenopbouw plaatsvindt in een andere pensioenvoorziening; en
  - wanneer er wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 10a lid 1 sub a Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965.

5. Het risico van overlijden en het risico van arbeidsongeschiktheid worden bij het *fonds* verzekerd tegen een deel van de door het *bestuur* vast te stellen doorsneepremie. Deze premies worden bij de *aangesloten werkgever* in rekening gebracht.
6. Indien en voor zover de *aangesloten werkgever* geen loon aan de *deelnemer* verschuldigd is, maken *deelnemer* en *aangesloten werkgever* afspraken over de premieverdeling tijdens het verlof.

Artikel 48: Demotie en verlaging arbeidsduur

1. Indien de *deelnemer* 55 jaar of ouder is en in het kader van demotie een lager betaalde functie aanvaardt waardoor zijn pensioengrondslag en grondslag vroegpensioen daalt, kan hij verzoeken om zijn pensioengrondslag en grondslag vroegpensioen op het niveau direct voorafgaand aan de daling als gevolg van demotie te handhaven. Het loon waarnaar de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen is vastgesteld wordt daarna jaarlijks per 1 januari verhoogd met de *stijging van de CAO-lonen*.
2. Indien de *deelnemer* 55 jaar of ouder is en zijn overeengekomen wekelijkse arbeidsduur heeft verlaagd, waardoor zijn parttime-breuk conform het bepaalde in artikel 5 lid 2 wordt vastgesteld of daalt, dan kan hij verzoeken om zijn deelneming aan de pensioenregeling op het niveau direct voorafgaand aan de vaststelling of daling van zijn parttime-breuk als gevolg van demotie te handhaven.
De *deelnemer* kan hiertoe uitsluitend verzoeken indien zijn deelneming na genoemde vaststelling of verlaging ten minste 50% van zijn oorspronkelijke arbeidsduur blijft bedragen en indien en voor zover hij geen gebruik maakt van de in artikel 23 opgenomen mogelijkheid tot deeltijdpensionering.
3. Het verzoek als bedoeld in de voorgaande leden dient tenminste één maand voordat de demotie aanvangt, bij het *fonds* schriftelijk te worden ingediend.

Artikel 49: Vrijwillige voortzetting ouderdoms-, nabestaanden-, en vroegpensioen

1. Indien de deelneming eindigt anders dan door overlijden of het ingaan van het vroegpensioen – behoudens het bepaalde in artikel 26 lid 2 - of het ouderdomspensioen kan de *gewezen deelnemer* op verzoek zijn deelneming aan de pensioenregeling direct aansluitend vrijwillig voortzetten voor maximaal drie jaar, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel.
2. Het verzoek om vrijwillige voortzetting dient de *gewezen deelnemer* binnen drie maanden na beëindiging van zijn dienstverband in te dienen bij het *fonds*.
Om de vrijwillige voortzetting te effectueren, dient de *gewezen deelnemer* de door het *fonds* ter beschikking gestelde verklaring voor vrijwillige voortzetting te ondertekenen en te retourneren aan het *fonds*.
3. Vrijwillige voortzetting is uitsluitend toegestaan als wordt voldaan aan de navolgende voorwaarden:
  - a. de *gewezen deelnemer* is ten minste drie jaar *deelnemer* geweest aan de pensioenregeling van het *fonds*; en
  - b. de *gewezen deelnemer* neemt niet deel aan een andere pensioenvoorziening; en
  - c. de vrijwillige voortzetting vindt niet plaats in de periode van drie jaar voorafgaand aan de *vroegpensioendatum*.

Gedurende de vrijwillige voortzetting wordt de deelneming aan de pensioenregeling gecontinueerd en in elk geval niet verbeterd.

4. Bij aanvang van de vrijwillige voortzetting wordt de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen voor de vrijwillige voortzetting als volgt vastgesteld:
- uitgegaan wordt van het tot een jaarbedrag herleide loon – ter zake van het vroegpensioen gemaximeerd, zoals bepaald in artikel 15 lid 3 - dat gold per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin het dienstverband werd beëindigd; en
  - dit jaarbedrag wordt per 1 januari verhoogd met de *stijging van de CAO-lonen* nadien en vervolgens verminderd met de op de datum van vaststelling geldende franchise.

Zolang de vrijwillige voortzetting voortduurt, wordt vervolgens de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen per 1 januari van elk kalenderjaar opnieuw vastgesteld, zoals bepaald in artikel 6 lid 4 sub a. Daarbij wordt het loon waarnaar de laatste pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen in het voorafgaande kalenderjaar was vastgesteld, verhoogd met de *stijging van de CAO-lonen* nadien.

5. De *deelnemer* is voor de vrijwillige voortzetting de in artikel 60 bedoelde premie verschuldigd over de pensioengrondslag en de grondslag vroegpensioen. In afwijking hiervan is het *bestuur* bevoegd andere premiepercentages vast te stellen.

Het *bestuur* bepaalt op welke wijze, in welke termijnen en op welke tijdstippen de ter zake van de vrijwillige voortzetting verschuldigde premie aan het *fonds* moet worden voldaan.

6. De vrijwillige voortzetting van de deelneming eindigt in de navolgende gevallen:
- a. indien de verschuldigde premie niet op de vervaldag is voldaan, met inachtneming van een door het *bestuur* te bepalen tijdstip;
  - b. indien de *deelnemer* na aanvang van de vrijwillige voortzetting bij het *fonds*, een nieuw dienstverband is aangegaan en ten gevolge daarvan is opgenomen in een andere pensioenvoorziening;
  - c. door overlijden van de *deelnemer*;
  - d. zodra door hem de periode van drie jaren voorafgaand aan de 57-jarige leeftijd wordt bereikt.

7. Indien de deelneming eindigt wegens inkrimping van het personeel of door interne reorganisatie en de *deelnemer* in aansluiting op de beëindiging van het dienstverband met een *aangesloten werkgever* in aanmerking komt voor een volledige schadeloosstelling, kan de deelneming aan de pensioenregeling gedurende de periode van volledige schadeloosstelling door de *aangesloten werkgever* worden voortgezet. Tevens kan de *aangesloten werkgever* het aanvullende invaliditeitspensioen of WIA-excedentpensioen vrijwillige voortzetten. Hierbij dient het bepaalde in de CAO daaromtrent in acht genomen te worden.

Voor de bepaling van de premie voor de vrijwillige voortzetting door de *aangesloten werkgever* wordt er rekening gehouden met een daadwerkelijk geldend gemaakt recht op FVP-bijdrage.

Het verzoek om vrijwillige voortzetting dient door de *gewezen deelnemer*, dan wel *aangesloten werkgever* binnen drie maanden na beëindiging van het dienstverband ingediend te worden bij het *fonds*.

Artikel 50: Vrijwillige voortzetting arbeidsongeschiktheidspensioenen

1. Indien een verzoek om voortzetting van de deelneming in de pensioenregeling van het *fonds*, zoals bedoeld in de artikelen 45 of 49 van dit reglement, door het *bestuur* van het *fonds* wordt ingewilligd, wordt, indien de *gewezen deelnemer* dit heeft verzocht, ook de verzekering inzake het WGA-hiaatpensioen, het WIA-pluspensioen en het WIA-excedentpensioen voortgezet.
2. De voortzetting van de verzekering, zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel, geschiedt op basis van de premiegrondslag welke gold onmiddellijk voorafgaand aan de ingangsdatum van de vrijwillige voortzetting.

De premiegrondslag betreffende het WGA-hiaatpensioen wordt, zolang de deelneming wordt voortgezet, telkenmale aangepast op het moment en de wijze waarop het *UWV* de grondslag aanpast.

De premiegrondslag betreffende het WIA-excedentpensioen wordt, zolang de deelneming wordt voortgezet, op de eerste januari van elk jaar opnieuw vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in artikel 59.

3. De *deelnemer* is voor de voortzetting van de verzekering inzake het WGA-hiaatpensioen, het WIA-pluspensioen en het WIA-excedentpensioen een premie verschuldigd overeenkomstig het in artikel van dit reglement bedoelde percentage van de grondslag.
4. De bepalingen van artikel 49, alsmede van de artikelen 62, 63 en 69 zijn met betrekking tot de in dit artikel geregelde voortzetting zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing.

Artikel 51: Voortzetting deelneming tijdens vroegpensioen

1. Van de *deelnemer* van wie het vroegpensioen ingaat op of na de *vroegpensioendatum* wordt de deelneming in de pensioenregeling voortgezet tot de 65-jarige leeftijd of de datum van het eerdere overlijden, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel.

De verzekeringen van de arbeidsongeschiktheidspensioenen als bedoeld in hoofdstuk VI worden niet voortgezet. In afwijking van de vorige volzin geldt dat de verzekering van het in artikel 30 opgenomen aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen wel wordt voortgezet indien de *deelnemer* op de ingangsdatum van het vroegpensioen recht had op doorbetaling van loon wegens ziekte.

2. Bij ingang van het vroegpensioen vóór de *vroegpensioendatum* zal de deelneming, met uitsluiting van de in hoofdstuk VI opgenomen verzekeringen, worden voortgezet voor een gedeelte dat gelijk is aan het in volle maanden nauwkeurig vastgestelde aantal jaren gelegen tussen de *vroegpensioendatum* en de 65-jarige leeftijd gedeeld door het in volle maanden nauwkeurig vastgestelde aantal jaren gelegen tussen de ingang van het vroegpensioen en de 65-jarige leeftijd.

Voor zover de deelneming niet reeds volledig op grond van dit artikel wordt voortgezet, kan aanvullend vrijwillige voortzetting toepassing vinden op grond van artikel 10a lid 1 sub e Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965.
Een en ander met inachtneming van het bepaalde in lid 4.

3. Als deeltijd met vroegpensioen wordt gegaan in de zin van artikel 23 geldt het bepaalde in de leden 1 en 2 van dit artikel naar rato van het gedeelte van het vroegpensioen dat ingaat.

Voor het gedeelte dat de *deelnemer* actief blijft, vindt de pensioenopbouw plaats met inachtneming van het bepaalde in artikel 5 en vindt de opbouw van vroegpensioen uiterlijk tot de *vroegpensioendatum* plaats.

4. De pensioenopbouw tijdens de periode van voortgezette deelneming vindt plaats op basis van de pensioengrondslag, geldend op de ingangsdatum van het vroegpensioen. Vervolgens wordt dit loonbedrag jaarlijks per 1 januari verhoogd of verlaagd met de *stijging van de CAO-lonen* nadien.

In afwijking van het bepaalde in artikel 58 zal vanaf de *vroegpensioendatum* 80% van het werknemersdeel van de pensioenpremie door het *fonds* worden ingehouden op de vroegpensioenuitkering van de *deelnemer*.

Het resterende deel van de premie komt voor rekening van het *fonds*.

Voor het overige vinden de bepalingen van dit pensioenreglement - zoveel mogelijk - overeenkomstige toepassing.

5. Het *bestuur* is bevoegd nadere richtlijnen vast te stellen betreffende de uitvoering van het in dit artikel geregelde.

10 Toeslagverlening

Artikel 52: Algemeen

1. Het *bestuur* voert het toeslagbeleid van het *fonds* uit, gehoord de adviserend actuaris, en in overeenstemming met het bepaalde in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) van het *fonds* en in het pensioenreglement.
2. Het *bestuur* heeft de bevoegdheid om het beleid inzake toeslagverlening aan te passen. Een wijziging van het beleid inzake toeslagverlening heeft betrekking op alle (*gewezen*) *deelnemers*, *gewezen partners* en *pensioengerechtigden* bij het *fonds*.
3. Dit hoofdstuk is van toepassing op de pensioenen zoals vastgelegd in dit reglement, met uitzondering van:
  - a. het WGA-hiaatpensioen en het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen; deze pensioenen worden herzien overeenkomstig de herziening van de daglonen die worden gehanteerd voor de vaststelling van de *WIA*- en *WAO-uitkering*.
  - b. het wegens gemoedsbezwaren aanwezige spaarsaldo; dit saldo wordt verhoogd met rente als bepaald in artikel 81.
  - c. op aanvullende werkgeversmodulen, mits dit schriftelijk is overeengekomen.

Artikel 53: Verhoging pensioenaanspraken deelnemers

1. Op de *pensioenaanspraken* van de *deelnemer* wordt jaarlijks toeslag verleend ter hoogte van maximaal de loonontwikkeling van de branche Woningcorporaties in de periode van 31 juli van het voorafgaande jaar tot 31 juli van het daaraan voorafgaande jaar. Het *bestuur* beslist evenwel jaarlijks in hoeverre *pensioenaanspraken* worden aangepast.
2. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd, maar deze wordt gefinancierd uit beleggingsrendement en een opslag op de premie.
3. De toeslagverlening vindt jaarlijks op 1 januari achteraf plaats, indien en voor zover de middelen van het *fonds* dit naar het oordeel van het *bestuur* – gehoord de adviserend actuaris – toelaat.

Toeslagverlening in enig kalenderjaar biedt geen garantie voor toeslagverlening in een volgend kalenderjaar.

4. Het *bestuur* kan besluiten tot het verlenen van extra toeslag als in enig kalenderjaar sprake is geweest van een niet volledige toeslagverlening, zoals bepaald in lid 1.

Artikel 54: Verhoging pensioenaanspraken gewezen deelnemers en verhoging pensioenrechten van pensioengerechtigden

1. Op de *pensioenaanspraken* van de *gewezen deelnemer* en op de *pensioenrechten* van *pensioengerechtigden* wordt jaarlijks toeslag verleend ter hoogte van maximaal de prijsontwikkeling in de periode van juli van het afgelopen kalenderjaar tot juli van het daaraan voorafgaande kalenderjaar. Het *bestuur* beslist evenwel jaarlijks in hoeverre *pensioenaanspraken* en *pensioenrechten* worden aangepast.
2. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd, maar deze wordt gefinancierd uit beleggingsrendement en een opslag op de premie.
3. De toeslagverlening vindt jaarlijks op 1 januari achteraf plaats, indien en voor zover de middelen van het *fonds* dit naar het oordeel van het *bestuur* – gehoord de adviserend actuaris – toelaat.

Toeslagverlening in enig kalenderjaar biedt geen garantie voor toeslagverlening in een volgend kalenderjaar.

4. Het *bestuur* kan besluiten tot het verlenen van extra toeslag als in enig kalenderjaar sprake is geweest van een niet volledige toeslagverlening, zoals bepaald in lid 1.

Het *bestuur* is bevoegd om voor de verhoging van de opgebouwde aanspraken op vroegpensioen van *gewezen deelnemers* en de vroegpensioenrechten een ander percentage voor toeslag vast te stellen dan voor de overige *pensioenaanspraken* en *pensioenrechten*.

11 Overige mogelijkheden

Artikel 55: Verevening en conversie bij scheiding

1. In geval van echtscheiding, scheiding van tafel en bed of beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan wegens dood of vermissing kan verevening van pensioen plaatsvinden, indien en voor zover de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (WVPS) van toepassing is, met inachtneming van de voorwaarden in de WVPS en het bepaalde in dit artikel.

De verevening heeft betrekking op het tijdens het huwelijk of het geregistreerde partnerschap opgebouwde ouderdoms-, vroegpensioen en pensioenkapitaal.

Het in dit artikel bepaalde is niet van toepassing bij beëindiging van het *niet geregistreerd partnerschap*.

2. De *gewezen partner* verkrijgt uitsluitend een recht op uitbetaling van het te verevenen pensioen jegens het *fonds*, indien het *fonds* binnen twee jaar na het tijdstip van scheiding het wettelijk voorgeschreven meldingsformulier van de (*gewezen*) *deelnemer*, *gepensioneerde* of de *gewezen partner* heeft ontvangen. In afwijking van het hiervoor bepaalde neemt het *fonds* het verzoek tot verevening na twee jaar alleen in behandeling indien het wettelijk voorgeschreven meldingsformulier door zowel de (*gewezen*) *deelnemer* of *gepensioneerde* als de *gewezen partner* is ondertekend.
3. Het recht op uitbetaling betreft de helft van het tijdens het huwelijk of geregistreerde partnerschap opgebouwde ouderdomspensioen, vroegpensioen en pensioenkapitaal tenzij de partners anders zijn overeengekomen of de partners verevening van pensioenrechten hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding.
4. Naast de mogelijkheid tot verevening van pensioen, kan, in geval van echtscheiding of beëindiging van het geregistreerd partnerschap, het recht op uitbetaling tezamen met het aan de *gewezen partner* toekomende bijzonder partnerpensioen ook worden geconverteerd in een eigen recht op ouderdomspensioen voor de *gewezen partner*, mits wordt voldaan aan de navolgende voorwaarden:
  - a. binnen twee jaar na het tijdstip van scheiding is het wettelijk voorgeschreven meldingsformulier, ondertekend door beide partners, in het bezit gesteld bij het *fonds*; en
  - b. met het meldingsformulier genoemd in sub a is meegezonden een gewaarmerkt afschrift of uittreksel van de huwelijkse voorwaarden of de bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding die betrekking heeft op de conversie; en
  - c. het *fonds* heeft ingestemd met de conversie.
 In aanvulling op het in dit lid onder sub a bepaalde, kan het *fonds* het verzoek tot conversie ook na twee jaar in behandeling nemen.

Conversie is niet van toepassing bij beëindiging van het *niet geregistreerd partnerschap*.

5. Het *fonds* zal slechts instemmen met de conversie indien het recht op ouderdomspensioen van de *gewezen partner* ingaat op de 65-jarige leeftijd van de *gewezen partner*.
6. Het *fonds* brengt de kosten voor conversie in rekening. \

Artikel 56: Individuele waardeoverdracht

1. Bij individuele beëindiging van de deelneming bij het *fonds*, anders dan door overlijden of het bereiken van de *feitelijke pensioendatum*, zal op verzoek van de *gewezen deelnemer* de waarde van de *pensioenaanspraken* door het *fonds* worden overgedragen aan een andere pensioenuitvoerder, met inachtneming van de geldende voorwaarden en termijnen bij of krachtens de Pensioenwet.
Indien het *fonds* niet verplicht is tot de uitgaande waardeoverdracht, kan het *fonds* aanvullende voorwaarden stellen.
2. Bij uitgaande waardeoverdracht wordt de waarde rechtstreeks overgedragen naar de andere pensioenuitvoerder. De overdrachtswaarde wordt vastgesteld op grond van de voorgeschreven (reken)regels uit de Pensioenwet.
3. Nadat de uitgaande waardeoverdracht is geëffectueerd, kan door betrokkene geen enkel recht meer worden ontleend aan de periode van deelneming, waarop de overgedragen *pensioenaanspraken* betrekking hadden.
Bij hernieuwde deelneming wordt met die periode ook geen rekening gehouden.
4. Op verzoek van de *deelnemer* werkt het *fonds* mee aan waardeoverdracht naar het *fonds*, met inachtneming van de geldende voorwaarden en termijnen krachtens de Pensioenwet.
Indien het *fonds* niet verplicht is tot de inkomende waardeoverdracht, kan het *fonds* aanvullende voorwaarden stellen.
5. De *deelnemer* dient het verzoek tot inkomende waardeoverdracht binnen zes maanden na aanvang van de deelneming schriftelijk bij het *fonds* in te dienen.
6. Bij inkomende waardeoverdracht wordt de inkomende waarde aangewend ter verkrijging van ouderdoms- en partner*pensioenaanspraken*, in de verhouding 10 staat tot 7. De in de vorige volzin beschreven verhouding is anders in het geval er bij de vorige pensioenuitvoerder bijzonder partnerpensioen is achtergebleven.

Indien er vroegpensioenaanspraken worden overgedragen, zal het *fonds* deze *pensioenaanspraken* aanwenden ter verkrijging van vroegpensioenaanspraken, uitgaande van de aanvang van het vroegpensioen op de *vroegpensioendatum*.

Bij de vaststelling van de waarde van de *pensioenaanspraken* worden de krachtens de Pensioenwet voorgeschreven (reken)regels in acht genomen.

7. De *pensioenaanspraken* die de *deelnemer* als gevolg van inkomende waardeoverdracht verkrijgt, worden verhoogd overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk X.

Artikel 57: Collectieve waardeoverdracht

1. Bij een verzoek van een (niet) *aangesloten werkgever* tot collectieve waardeoverdracht krachtens artikel 83 (en 90) Pensioenwet, beslist het *bestuur* van het *fonds* of de overdracht kan worden geëffectueerd, met inachtneming van de geldende voorwaarden en termijnen krachtens de Pensioenwet.
Het *fonds* kan aanvullende voorwaarden stellen aan de collectieve waardeoverdracht.
2. Uitgangspunt van het *fonds* is dat een collectieve waardeoverdracht niet mag leiden tot verslechtering van de financiële positie van het *fonds*.

12 Premie

Artikel 58: Premie ouderdoms-, nabestaanden-, en vroegpensioen

1. De *aangesloten werkgever* is de premie voor de in zijn dienst zijnde *deelnemer* verschuldigd aan het *fonds*. De premie wordt vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in het uitvoeringsreglement.
2. De verdeling van de premie tussen *aangesloten werkgever* en werknemer wordt jaarlijks vastgesteld door partijen betrokken bij de CAO.
3. In afwijking van het bepaalde in lid 1 is voor de arbeidsongeschikte *deelnemer* geen premie verschuldigd indien en zolang artikel 43 of 44 van toepassing is, voor dat deel van de premie dat betrekking heeft op de *arbeidsongeschiktheid*. Tevens is geen premie verschuldigd over de *reïntegratie-aanvulling* tijdens het tweede ziektejaar, mits artikel 43 lid 1 van toepassing is.
4. De *deelnemer* is zijn werknemersdeel in de premie verschuldigd aan de *aangesloten werkgever*.
De *aangesloten werkgever* is verplicht bij elke loonbetaling het in de eerste volzin genoemde werknemersdeel van de premie in te houden op het loon.
5. Bij de premieheffing wordt een kalenderjaar gesteld op 360 dagen en een kalendermaand op 30 dagen.
6. De wijze van premiebetaling door de *aangesloten werkgever* is verder geregeld in het uitvoeringsreglement van het *fonds*.

Artikel 59: Premie arbeidsongeschiktheidspensioenen

1. De *aangesloten werkgever* is de premie ten behoeve van het WIA-pluspensioen, het WGA-hiaatpensioen en het WIA-excedentpensioen voor zijn dienst zijnde *deelnemer* verschuldigd aan het *fonds*.

De voor een *deelnemer* verschuldigde premie bedraagt een jaarlijks door het *bestuur*, gehoord de adviserend actuaris, vast te stellen percentage van de grondslag, zoals bepaald in lid 3. Voor een gedeelte van een jaar wordt de premie berekend over een evenredig gedeelte van de grondslag.

2. De verdeling van de premie tussen *aangesloten werkgever* en werknemer wordt jaarlijks vastgesteld door partijen betrokken bij de CAO.
Ten behoeve van de premie voor het WIA-excedentpensioen is de *aangesloten werkgever* niet verplicht een gedeelte in rekening te brengen bij de werknemer.
3. Als premiegrondslag voor het WIA-pluspensioen en het WGA-hiaatpensioen geldt het tot het jaarbedrag herleide en op een hele euro naar boven afgeronde loon, zoals bedoeld in artikel 6 lid 2 van dit reglement, vermeerderd met de structurele bereikbaarheidsdienstvergoedingen. Als premiegrondslag voor het WIA-excedentpensioen geldt het tot een jaarbedrag herleide en op een hele euro naar boven

afgeronde loon zoals dit laatstelijk bij deelneming in de pensioenregeling is of zou zijn vastgesteld, met dien verstande dat structurele bereikbaarheidsdienstvergoedingen hierin worden begrepen, minus de *AO-grens*.

4. Het bepaalde in artikel 58 lid 4 tot en met 6 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 60: Premie bij vrijwillige voortzetting

1. Bij vrijwillige voortzetting van de deelneming aan de pensioenregeling is de *deelnemer* de premie ten behoeve van de vrijwillige voortzetting verschuldigd aan het *fonds*.
2. De *deelnemer* kan de deelneming aan de pensioenregeling voortzetten, met uitzondering van de arbeidsongeschiktheidspensioenen als bedoeld in hoofdstuk VI.

De verschuldigde premie is dan gelijk aan de premie bedoeld in artikel 58, tenzij het *bestuur* gebruik maakt van zijn bevoegdheid andere premiepercentages vast te stellen. Bij afwijking van de premie als bedoeld in artikel 58 wordt betrokken *deelnemer* vooraf geïnformeerd.

3. In het geval de *deelnemer* tevens de navolgende arbeidsongeschiktheidspensioenen – het WIA-pluspensioen, het WIA-excedentpensioen en het WGA-hiaatpensioen vrijwillig voortzet, is de *deelnemer* mede de premie verschuldigd als bedoeld in artikel 59.
4. Het *bestuur* bepaalt op welke wijze, in welke termijnen en op welke tijdstippen de ter zake van de vrijwillige voortzetting verschuldigde premie aan het *fonds* moet worden voldaan.

Artikel 61: Premie bij een kortere of langere arbeidsduur

1. Onder de normale arbeidsduur wordt verstaan 36 arbeidsuren per week, zoals bepaald in de CAO.

Bij een kortere arbeidsduur

2. Indien de tussen de *deelnemer* en zijn *aangesloten werkgever* overeengekomen wekelijkse arbeidsduur minder bedraagt dan de normale arbeidsduur, wordt voor de vaststelling van de premie, het premie-percentages vermenigvuldigd met een parttime-breuk.

De teller van deze breuk is gelijk aan de op de vaststellingsdatum voor de *deelnemer* geldende wekelijkse arbeidsduur en de noemer aan de normale arbeidsduur.

3. Voor de vaststelling van premie voor de arbeidsongeschiktheidspensioenen als bedoeld in hoofdstuk VI geldt het navolgende:
  - de verschillende pensioengrondslagen worden gebaseerd op het daadwerkelijk ontvangen loon bij de kortere arbeidsduur;
  - er wordt geen parttime-breuk toegepast.

Bij een langere arbeidsduur

4. Indien er sprake is van een arbeidsduur van meer dan de normale arbeidsduur per week, wordt voor de vaststelling van de premie uitgegaan van het hogere loon dat voor de *deelnemer* geldt tot een maximale arbeidsduur van 40 uur.

13 Uitkeren pensioenen

Artikel 62: Aanvraag en toekenning

1. Toekenning van pensioen geschiedt door het *fonds* na schriftelijke aanvraag door of vanwege de rechthebbende.
2. De aanvraag dient te worden gedaan met behulp van het daarvoor beschikbare aanvraagformulier en onder bijvoeging van de door het *bestuur* nodig geoordeelde stukken.

De aanvraag dient ten minste twee maanden voor de beoogde *vroegpensioendatum*, respectievelijk de beoogde *feitelijke pensioendatum* in het bezit te zijn van het *fonds* en moet worden geadresseerd aan de administrateur van het *fonds*.

3. Het *bestuur* is bevoegd een pensioen uit eigener beweging toe te kennen indien de aanvraag van pensioen achterwege is gebleven.

Artikel 63: Uitbetaling periodieke uitkeringen

1. Het jaarlijkse pensioen inclusief vakantietoeslag wordt aan de *pensioengerechtigde* door het *fonds* uitgekeerd in twaalf gelijke maandelijkse termijnen. Het jaarlijkse pensioen wordt in veelvoud van 12 eurocent naar boven afgerond.
2. Meerdere *pensioenaanspraken* opgebouwd tijdens verschillende kalenderjaren worden samengeteld tot één jaarlijks pensioen.
3. Het pensioen gaat in op de eerste van de maand en de uitkering vindt voor het eerst plaats aan het einde van de kalendermaand waarin het pensioen is ingegaan.
4. In afwijking van de voorgaande leden in dit artikel kan het *fonds* onder voorwaarden overgaan tot afkoop, zoals bepaald in de artikelen 64 tot en met 68. Hierdoor worden de periodieke uitkeringen van het pensioen vervangen door de uitkering van een bedrag ineens.
5. Een rechtsvordering tegen het *bestuur* van het *fonds* tot het doen van een uitkering van pensioen verjaart niet bij leven van de *pensioengerechtigde*.

Artikel 64: Afkoop algemeen

1. In afwijking van artikel 4 lid 4 kan het *fonds* een klein ouderdomspensioen, een klein vroegpensioen, een klein (bijzonder) partnerpensioen, dan wel een klein wezenpensioen afkopen, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 64 tot en met 68.
2. Afkoop vindt uitsluitend plaats indien desbetreffende pensioenuitkering op jaarbasis minder bedraagt dan het bij of krachtens de Pensioenwet vastgestelde afkoopbedrag

(bedrag 2007: 400 euro) en er ter zake van dit bedrag bedoeld in artikel 65 geen procedure tot waardeoverdracht is gestart.

De afkoopsom is gelijk aan de contante waarde van het pensioen welke wordt berekend op grond van de actuariële grondslagen en methoden die op het moment van afkoop van de *pensioenaanspraken*, op de pensioenuitkering bij het *fonds* in gebruik zijn, aan de hand van door het *fonds* vast te stellen formules.

3. Door afkoop verliezen de *pensioenaanspraken* en *pensioenrechten* hun pensioenbestemming.

Artikel 65: Afkoop klein ouderdomspensioen

1. Bij afkoop van de aanspraak op ouderdomspensioen wordt eveneens de bijbehorende aanspraak op partner- en wezenpensioen afgekocht.
2. Afkoop kan op zijn vroegst plaatsvinden twee jaar na beëindiging van de deelneming van de *gewezen deelnemer*, tenzij de *feitelijke pensioendatum* binnen de termijn van twee jaar wordt bereikt. In laatstgenoemde geval kan afkoop plaatsvinden bij ingang van de *feitelijke pensioendatum*.
3. Het *fonds* informeert de *gewezen deelnemer* over de afkoop binnen zes maanden na afloop van de termijn van twee jaar na beëindiging van de deelneming en gaat over tot uitbetaling van het afkoopbedrag binnen genoemde termijn van zes maanden. Het *fonds* informeert ook de *gepensioneerde* over de afkoop binnen zes maanden na zijn *feitelijke pensioendatum* en gaat over tot uitbetaling van het afkoopbedrag binnen genoemde termijn van zes maanden.

Na afloop van genoemde termijn van zes maanden kan het *fonds* uitsluitend nog overgaan tot afkoop als de *gewezen deelnemer* of *gepensioneerde* hiervoor toestemming verleend.

Artikel 66: Afkoop klein vroegpensioen

1. Afkoop van vroegpensioen kan op zijn vroegst plaatsvinden twee jaar na beëindiging van de deelneming van de *gewezen deelnemer*, tenzij de *vroegpensioendatum* binnen de termijn van twee jaar wordt bereikt. In laatstgenoemde geval kan afkoop plaatsvinden bij ingang van de *vroegpensioendatum*.
2. Het *fonds* informeert de *gewezen deelnemer* over de afkoop binnen zes maanden na afloop van de termijn van twee jaar na beëindiging van de deelneming en gaat over tot uitbetaling van het afkoopbedrag binnen genoemde termijn van zes maanden. Het *fonds* informeert ook de *gepensioneerde* over de afkoop binnen zes maanden na zijn *vroegpensioendatum* en gaat over tot uitbetaling van het afkoopbedrag binnen genoemde termijn van zes maanden.

Na afloop van genoemde termijn van zes maanden kan het *fonds* uitsluitend nog overgaan tot afkoop als de *gewezen deelnemer* of *gepensioneerde* hiervoor toestemming verleend.

Artikel 67: Afkoop klein partner- en/of wezenpensioen

1. Het *fonds* informeert de *partner* over de afkoop van het partnerpensioen binnen zes maanden na de ingangsdatum van het partnerpensioen en gaat over tot uitbetaling van het afkoopbedrag binnen genoemde termijn van zes maanden.

Na afloop van genoemde termijn van zes maanden kan het *fonds* uitsluitend nog overgaan tot afkoop als de *partner* hiervoor toestemming verleend.

2. Het *fonds* informeert (de ouder, dan wel voogd van) de wees over het voornemen tot afkoop van het wezenpensioen binnen zes maanden na de ingangsdatum van het wezenpensioen en biedt (de ouder, dan wel voogd van) de wees de mogelijkheid hiertegen bezwaar te maken binnen een door het *fonds* gestelde termijn. In het geval er geen bezwaar wordt gemaakt, gaat het *fonds* over tot uitbetaling van het afkoopbedrag binnen genoemde termijn van zes maanden.

Na afloop van genoemde termijn van zes maanden kan het *fonds* ook nog overgaan tot afkoop als de (de ouder, dan wel voogd van) de wees hiervoor toestemming verleend.

Artikel 68: Afkoop klein bijzonder partnerpensioen

Het *fonds* informeert de *gewezen partner* over de afkoop binnen zes maanden na de melding van de scheiding en gaat over tot uitbetaling van het afkoopbedrag binnen genoemde termijn van zes maanden.

Na afloop van genoemde termijn van zes maanden kan het *fonds* uitsluitend nog overgaan tot afkoop als de *gewezen partner* hiervoor toestemming verleend.

14 Informatieverstrekking

Artikel 69: Verplichtingen van aangesloten werkgevers, (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden

1. De (*aangesloten*) *werkgevers*, de (*gewezen*) *deelnemers*, en degenen die op grond van de statuten en dit pensioenreglement aanspraak op pensioen of een uitkering hebben, zijn verplicht aan het *fonds* de door het *bestuur* voor een goede uitvoering van de statuten en van dit pensioenreglement nodig geachte inlichtingen te verstrekken, respectievelijk bescheiden te overleggen. Dit moet geschieden binnen de door het *bestuur* gestelde termijn. Bij overschrijding van gestelde termijn kan het *fonds* administratiekosten in rekening brengen.
2. De *aangesloten werkgevers* zijn verplicht aan een door het *bestuur* aan te wijzen persoon inzage te verlenen van boeken en bescheiden, waarvan de inzage door het *bestuur* nodig wordt geoordeeld voor een goede uitvoering van de statuten en van dit pensioenreglement.
3. Bij niet voldoening aan het bepaalde in de leden 1 en 2 is het *fonds* bevoegd de nodige gegevens naar beste weten vast te stellen en zijn de betrokkenen aan deze vaststelling gebonden.

Artikel 70: Verplichte gegevensverstrekking bij ziekte en arbeidsongeschiktheid

1. Bij ziekte en arbeidsongeschiktheid van de werknemer is de *aangesloten werkgever* verplicht om opgave te doen van:
  - de ingangsdatum van het tweede ziektejaar en de hersteldatum in het tweede ziektejaar;
  - de hoogte en de periode van de *reïntegratie-aanvulling* in het tweede ziektejaar;
  - het loon van de werknemer, inclusief eventuele structurele bereikbaarheidsdienstvergoedingen;
  - overige informatie die van belang kan zijn bij het bepalen van het recht op en de hoogte van de arbeidsongeschiktheidspensioenen, respectievelijk de premievrije deelneming.
2. De werknemer is verantwoordelijk voor het tijdig aanvragen van de arbeidsongeschiktheidspensioenen zoals bedoeld in dit hoofdstuk en/of (gedeeltelijke) premievrije deelneming zoals bepaald in artikel 43 of 44 bij het *fonds*.
De aanvraag dient plaats te vinden met behulp van het beschikbare aanvraagformulier.

Steeds dient het aanvraagformulier van de werknemer binnen één maand in het bezit te zijn van het *fonds*, nadat de *deelnemer* de schriftelijke beslissing van het *UWV* heeft ontvangen inzake de toekenning van een uitkering ingevolge de *WAO*, respectievelijk de *WIA*.
3. Bij de in lid 2 bedoelde aanvraag verstrekt de werknemer achtereenvolgens de volgende gegevens:
  - de *mate van arbeidsongeschiktheid* van de werknemer;

- het *dagloon*, het *vervolgdagloon* of het *maandloon*;
  - de hoogte van de *loondervings-* en/of *vervolguitkering* ingevolge de *WAO*, dan wel de hoogte van de *WGA-uitkering* of *IVA-uitkering* ingevolge de *WIA* van de werknemer;
  - de ingangsdatum van genoemde uitkeringen van de werknemer;
  - inkomsten uit arbeid of zelfstandig beroep welke de werknemer geniet tijdens zijn arbeidsongeschiktheid;
  - overige informatie die van belang kan zijn bij het bepalen van het recht op en de hoogte van de arbeidsongeschiktheidspensioenen, respectievelijk de premievrije deelneming;
  - een kopie van de schriftelijke beslissing van het *UWV* inzake de toekenning van een uitkering ingevolge de *WAO*, respectievelijk de *WIA*.
4. Nadat het *fonds* de aanvraag inwilligt, wordt aan de werknemer de van toepassing zijnde arbeidsongeschiktheidspensioenen zoals bedoeld in hoofdstuk VI en/of (gedeeltelijke) premievrije deelneming zoals bepaald in artikel 43 of 44 toegekend.
  5. De werknemer doet opgave van elke wijziging van de in dit artikel genoemde gegevens.
  6. De werknemer is verplicht op eerste verzoek van het *fonds* inlichtingen of gegevens te verstrekken die nodig zijn voor het bepalen van het recht op en de hoogte van een uitkering ingevolge de arbeidsongeschiktheidspensioenen en/of de premievrije deelname.
  7. De arbeidsongeschiktheidspensioenen, zoals weergegeven in hoofdstuk VI, kunnen pas tot uitbetaling komen nadat het *fonds* op grond van de hiervoor genoemde gegevens heeft vastgesteld dat de werknemer hierop recht heeft.
  8. Ingeval van te late gegevensverstrekking is het *fonds* in bijzondere gevallen bevoegd te bepalen dat de uitkering pas wordt uitbetaald vanaf het moment dat alle benodigde gegevens door zijn verstrekt.
  9. Indien de werknemer en/of *aangesloten werkgever* onjuiste of onvolledige gegevens aan het *fonds* heeft verstrekt, zal het *fonds* de uitkering opnieuw berekenen en in overeenstemming brengen met de juiste gegevens.

Indien op grond van onvolledige of onjuiste gegevensverstrekking het recht op een uitkering ingevolge de arbeidsongeschiktheidspensioenen en/of de premievrije deelneming in het verleden verkeerd is vastgesteld, en op basis daarvan te veel aan de werknemer is betaald, is het *fonds* bevoegd het ten onrechte te veel betaalde terug te vorderen van de werknemer.
Het ten onrechte te weinig betaalde zal door het *fonds* alsnog aan de werknemer worden betaald.
  10. De *deelnemer* is verantwoordelijk voor de tijdigheid en juistheid van de aanvraag en de opgave(n) van elke wijziging in de gegevens, welke de *deelnemer* aan de *aangesloten werkgever* en het *fonds* verstrekt.

Artikel 71: Informatieverstrekking door het fonds algemeen

1. Het *fonds* zorgt ervoor dat de (*gewezen*) *deelnemer*, de (*gewezen*) *partner*, de *pensioengerechtigde* en overige belanghebbenden kennis kunnen nemen van de statuten, de pensioenreglementen en het uitvoeringsreglement van het *fonds*.

2. De informatieverstrekking van het *fonds* aan de (*gewezen*) *deelnemer* en *gepensioneerde* die zich in een andere EU-lidstaat vestigen, komt ten minste overeen met de informatieverstrekking aan de (*gewezen*) *deelnemer* en *gepensioneerde* die in Nederland blijven.

Artikel 72: Informatieverstrekking door het fonds op verzoek

1. Op verzoek van de (*gewezen*) *deelnemer*, *gewezen partner* of de *pensioengerechtigde* verstrekt het *fonds* in ieder geval het voor hem geldende pensioenreglement, het uitvoeringsreglement, het jaarverslag en de jaarrekening, de verklaring inzake beleggingsbeginselen, informatie over de dekkingsgraad van het *fonds* of een tussentijdse opgave van zijn opgebouwde *pensioenaanspraken*, overeenkomstig artikel 46 Pensioenwet.
2. Het *fonds* verstrekt tevens op verzoek van de *deelnemer* een opgave van de over de jaren 1994 tot en met 2000 toe te rekenen waardeaanwinst van *pensioenaanspraken* overeenkomstig artikel 3.127 Wet op de inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen.
3. Het *fonds* kan kosten in rekening brengen indien de (*gewezen*) *deelnemer* tussentijds verzoekt om een opgave van zijn opgebouwde *pensioenaanspraken*, mits het *fonds* de (*gewezen*) *deelnemer* hierover vooraf informeert.
De opgave wordt binnen drie maanden nadat het verzoek is ontvangen, verstrekt.

Artikel 73: Informatie aan de (*gewezen*) *deelnemer* bij aanvang of beëindiging deelneming

1. Binnen drie maanden na aanvang van de deelneming bij het *fonds* verstrekt het *fonds* aan de *deelnemer* een startbrief die voldoet aan artikel 21 Pensioenwet. Met deze startbrief wordt de *deelnemer* geïnformeerd over de pensioenregeling van het *fonds*.

De voorgaande volzin is niet van toepassing indien de *deelnemer* binnen zes maanden na het einde zijn deelneming opnieuw als *deelnemer* wordt aangemeld. In dat geval informeert het *fonds* de *deelnemer* over zijn aanmelding en eventuele tussentijdse relevante wijzigingen die hebben plaatsgevonden.

2. Bij beëindiging van de deelneming bij het *fonds* verstrekt het *fonds* aan de *gewezen deelnemer* een opgave van de tot dat moment opgebouwde *pensioenaanspraken* op grond van het pensioenreglement, informatie over toeslagverlening en informatie die van belang is in het kader van de beëindiging van de deelneming. Artikel 39 Pensioenwet is van toepassing.

Artikel 74: Informatie aan de *deelnemer*

1. Jaarlijks verstrekt het *fonds* een krachtens de Pensioenwet voorgeschreven uniform pensioenoverzicht aan de *deelnemer*, dat in ieder geval informatie bevat over:
  - zijn opgebouwde *pensioenaanspraken*;
  - zijn reglementair te bereiken *pensioenaanspraken*;
  - toeslagverlening;

- de waardeangroei van de *pensioenaanspraken* van het voorafgaande kalenderjaar vanaf het jaar 2001 als bedoeld in artikel 3.127 Wet op de inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen.
2. Het *fonds* informeert de *deelnemer* binnen drie maanden na een relevante wijziging in het pensioenreglement over de wijziging en de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen bij het *fonds*.
  3. Het *fonds* verstrekt aan de *deelnemer* voorafgaand aan de deelneming in een vrijwillige pensioenregeling bij het *fonds* de krachtens artikel 45 Pensioenwet voorgeschreven informatie.

Artikel 75: Informatie aan de gewezen deelnemer

1. Het *fonds* verstrekt aan de *gewezen deelnemer* ten minste één keer in de vijf jaar een opgave van zijn opgebouwde *pensioenaanspraken* en informatie over toeslagverlening.
2. Het *fonds* informeert de *gewezen deelnemer* binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.

Artikel 76: Informatie aan de pensioengerechtigde

1. Op de *vroegpensioendatum* verstrekt het *fonds* aan de *pensioengerechtigde* een opgave van zijn *vroegpensioenrecht* alsook informatie over toeslagverlening.
De in de vorige volzin genoemde informatie verstrekt het *fonds* vervolgens jaarlijks aan de *pensioengerechtigde* tot aan de *feitelijke pensioendatum*, zoals bepaald in artikel 44 Pensioenwet.

Op de *feitelijke pensioendatum* verstrekt het *fonds* aan de *pensioengerechtigde* een opgave van zijn *pensioenrecht* en de opgebouwde aanspraak op *nabestaandenpensioen* alsook informatie over toeslagverlening.

De in de vorige volzin genoemde informatie verstrekt het *fonds* vervolgens jaarlijks aan de *pensioengerechtigde*, zoals bepaald in artikel 44 Pensioenwet.

2. Het *fonds* informeert de *pensioengerechtigde* binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.

Artikel 77: Informatie aan de gewezen partner

1. Bij scheiding verstrekt het *fonds* aan de *gewezen partner* een opgave van de opgebouwde aanspraak op bijzonder partnerpensioen, informatie over toeslagverlening en informatie die van belang is in het kader van de scheiding.
De in de vorige volzin genoemde opgave en informatie over toeslagverlening verstrekt het *fonds* vervolgens ten minste één keer in de vijf jaar.
2. Het *fonds* verstrekt aan de *gewezen partner* tevens een opgave van de vroegpensioen- en ouderdoms*pensioenaanspraken* die tijdens het huwelijk of het geregistreerde partnerschap zijn opgebouwd, mits verevening toepassing vindt overeenkomstig het bepaalde in artikel 55.

3. In het geval conversie heeft plaatsgevonden op grond van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding verstrekt het *fonds* aan de *gewezen partner* een opgave van het eigen recht op ouderdomspensioen.
4. Het *fonds* informeert de *gewezen partner* binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.

Artikel 78: Informatie aan de deelnemersraad

Het *fonds* informeert elk kwartaal schriftelijk de deelnemersraad wanneer er sprake is van een premieachterstand ter grootte van 5% van het totale door het *fonds* te ontvangen jaarpremie en tevens niet wordt voldaan aan de bij of krachtens artikel 131 Pensioenwet geldende eisen inzake het minimaal vereist eigen vermogen van het *fonds*.

15 Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren

Artikel 79: Verlenen vrijstelling

1. De *deelnemer* die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering, kan op zijn verzoek door het *bestuur* worden vrijgesteld van de verplichting tot naleving van het bij of krachtens de statuten en dit pensioenreglement te zijnen aanzien bepaalde. Dit geldt ook voor de *aangesloten werkgever* met rechtspersoonlijkheid, waarbij natuurlijke personen betrokken zijn die zodanige bezwaren hebben.
2. Bij de indiening van het verzoek moet gebruik worden gemaakt van een door het *bestuur* vastgestelde modelverklaring. Uit deze verklaring blijkt, dat degene die de verklaring indient overwegende gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering en daarom noch zichzelf noch iemand anders, noch zijn eigendommen heeft verzekerd.
3. Het verzoek om vrijstelling van een *aangesloten werkgever* met rechtspersoonlijkheid moet worden ingediend door het daartoe bevoegde orgaan van de rechtspersoon onder overlegging van een verklaring, waaruit blijkt dat de natuurlijke personen, die deel uitmaken van dat orgaan, in meerderheid overwegende gemoedsbezwaren hebben. Bij het verzoek moet een gewaarmerkt afschrift worden overgelegd van de statuten van de rechtspersoon en van de notulen van de vergadering waarin het besluit tot het aanvragen van de vrijstelling is genomen.
4. De vrijstelling wordt door het *bestuur* verleend, indien de verklaring naar zijn mening overeenkomstig de waarheid is. Aan degene, die heeft verklaard geen gemoedsbezwaren te hebben tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen, kan op die grond een vrijstelling van de hem anders dan in zijn hoedanigheid van werkgever opgelegde verplichtingen niet worden geweigerd. Van de verleende vrijstelling wordt een bewijs uitgereikt.
5. Aan de vrijstelling kunnen voorwaarden worden verbonden, welke noodzakelijk zijn in verband met de administratie van het *fonds*. Een vrijgestelde werkgever is verplicht te zorgen, dat (een afschrift van) de hem verleende vrijstelling wordt en blijft opgehangen op een plaats, welke vrij toegankelijk is voor alle in zijn dienst zijnde werknemers, zodat door hen op gemakkelijke wijze kan worden kennis genomen van de verleende vrijstelling.

Artikel 80: Spaarbijdragen

1. Ieder, die vrijstelling heeft wegens gemoedsbezwaren, is de bijdrage welke hij zonder vrijstelling zou moeten betalen aan het *fonds* verschuldigd in de vorm van spaarbijdragen. Deze bijdragen gaan niet uit boven de voor beschikbare premiereregelingen vastgestelde fiscale normstaffels. Dat geldt ook voor een *aangesloten werkgever*, die geen vrijstelling heeft en die een *deelnemer* in dienst heeft die wel een vrijstelling heeft.

2. Een *deelnemer*, die geen vrijstelling heeft en in dienst is van een *aangesloten werkgever*, die wel vrijstelling heeft, is de door hemzelf verschuldigde premiebijdragen rechtstreeks aan het *fonds* verschuldigd. Deze bijdragen geven recht op een evenredig deel van de *pensioenaanspraken*, waarop recht zou hebben bestaan, indien aan zijn werkgever geen vrijstelling zou zijn verleend. Voor een dergelijke *deelnemer* wordt de pensioenregeling volledig van kracht, indien hij aan het *fonds* heeft gevraagd om ook de door zijn werkgever voor hem betaalde en nog te betalen spaarbijdragen aan te merken als premiebijdragen in plaats van als spaarbijdragen.

Artikel 81: Spaarrekening en spaartegoed

1. De ingevolge artikel 80 voor een *deelnemer* betaalde spaarbijdragen, met uitzondering van de spaarbijdragen bedoeld in lid 2 van genoemd artikel, worden geboekt op een op naam van de *deelnemer* gestelde spaarrekening. Het saldo daarvan wordt verhoogd met rente. Deze rente is voor ingang van de maandelijkse termijnen gelijk aan het gemiddelde rendement van het vermogen van het *fonds* in het tweede boekjaar voorafgaande aan het boekjaar, waarover de rentebijdraging plaats heeft, verminderd met een half procent en daarna naar beneden afgerond op een veelvoud van een vierde procent.

Na ingang van de maandelijkse termijnen wordt het saldo van het spaartegoed verhoogd met een rente gelijk aan de rekenrente van het *fonds*. Deze rekenrente betreft de eenjaarsrente uit de rentetermijnstructuur per 31 december van het voorafgaande kalenderjaar.

2. Het spaartegoed wordt aangewend voor ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen.
3. Het *bestuur* kan bij een laag spaartegoed, aan het maandelijks uit te keren bedrag een minimum verbinden dat is afgeleid van het grensbedrag voor afkoop wegens een klein pensioen als bedoeld in Pensioenwet.
4. Het voor ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen bestemde spaartegoed wordt in maandelijkse termijnen uitgekeerd, vanaf de eerste dag van de maand, waarin de *deelnemer* 65 jaar wordt gedurende 25 jaar. Bij overlijden van de *deelnemer* worden de resterende uitkeringen gedurende de resterende periode uitgekeerd aan de partner, dan wel bij diens afwezigheid aan de wezen. Indien er geen *partner* en geen wezen zijn, wordt het nog niet tot uitkering gekomen spaartegoed aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen. Bij overlijden van de *deelnemer* voordat de uitkeringen zijn ingegaan, worden de spaartegoeden in maandelijkse termijnen gedurende de perioden genoemd in lid 4 van dit artikel aan de partner, dan wel bij diens afwezigheid aan de wezen. Indien er geen *partner* en geen wezen zijn, worden de spaartegoeden aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen.

Artikel 82: Van kracht worden pensioenregeling

Indien de *deelnemer*, die geen vrijstelling heeft en die geen verzoek had gedaan als bedoeld in artikel 80 lid 2 uit dienst treedt van de *aangesloten werkgever* die wel vrijstelling heeft, wordt voor hem de pensioenregeling volledig van kracht. Hetzelfde geldt als een dergelijke *deelnemer* overlijdt of de *feitelijke pensioendatum* bereikt. Het op zijn naam geboekte spaarsaldo vervalt en de voor hem betaalde spaarbijdragen worden als voor hem betaalde premie beschouwd.

Artikel 83: Intrekking vrijstelling

1. Het *bestuur* is verplicht de vrijstelling in te trekken:
  - a. indien de betrokkene dit verzoekt;
  - b. indien naar zijn oordeel de gemoedsbezwaren op grond waarvan de vrijstelling is verleend niet langer geacht kunnen worden te bestaan.

Het *bestuur* is bevoegd een vrijstelling in te trekken, indien de betrokkene de daarbij gestelde voorwaarden niet of niet behoorlijk naleeft.

2. Onverminderd het bepaalde in het vorige lid vervalt de vrijstelling, welke is verleend aan een rechtspersoon, na verloop van vijf jaar na de datum van ingang van de vrijstelling. Met ingang van de datum, waarop een vrijstelling is vervallen kan een nieuwe vrijstelling worden verleend.
3. Door de intrekking of het wegvallen van de vrijstelling wordt voor de betrokkene de pensioenregeling volledig van kracht. Het op zijn naam geboekte spaarsaldo vervalt en de voor hem betaalde spaarbijdragen worden beschouwd als voor hem betaalde premie.

16 Overgangsbepalingen

Artikel 84: Overgangsbepalingen 2003

1. Indien en voor zover de middelen van het *fonds* dit naar het oordeel van het *bestuur* - gehoord de adviserend actuaris - toelaten, worden de navolgende *pensioenaanspraken* en/of *pensioenrechten* jaarlijks op 1 januari achteraf verhoogd conform de door het *bestuur* vast te stellen toeslag, zoals bepaald in hoofdstuk X:
  - a. de opgebouwde *pensioenaanspraken* van de actieve *deelnemers* welke berusten op het per 31 december 1991 vervallen reglement;
  - b. de *pensioenrechten* en *pensioenaanspraken* van de *gewezen deelnemers* welke berusten op het per 31 december 1991 vervallen reglement;
  - c. de *pensioenrechten* en *pensioenaanspraken* van de *gewezen deelnemers* welke berusten op het per 31 december 2002 vervallen reglement;
  - d. de *pensioenrechten* en *pensioenaanspraken* van de *gewezen deelnemers* welke berusten op de per 31 december 2002 vervallen aanvullende modules;
  - e. de tot 1 januari 2003 opgebouwde aanspraken op garantieouderdomspensioen alsmede de bijbehorende aanspraken op partner- en wezenpensioen.
2. Een verhoging van een in lid 1 bedoelde aanspraak op partnerpensioen wordt geacht te zijn verleend op de aanspraak op bijzonder partnerpensioen, welke ontstaat door de beëindiging van het huwelijk, dan wel het *geregistreerd partnerschap* van de (*gewezen*) *deelnemer*.
3. Voor de toepassing van het bepaalde in dit artikel wordt een volgende verhoging berekend over het pensioenbedrag inclusief de eerdere ingevolge dit artikel verleende verhoging(en). Als ingangsdatum van het naast een ingegaan ouderdomspensioen verzekerde partnerpensioen, bijzonder partnerpensioen of wezenpensioen wordt beschouwd de datum van ingang van het ouderdomspensioen.

Overgangsbepalingen 2009

4. Voor de *deelnemer* die:
  - a. op 31 december 1997 in dienst was van een *aangesloten werkgever*; en
  - b. op die datum de leeftijd van 50 jaar heeft bereikt; en
  - c. vanaf 1 januari 1998 tot de ingangsdatum van het vroegpensioen onafgebroken in dienst blijft van een werkgever als bedoeld in artikel 1 lid 1 van de CAO; en
  - d. op 1 januari 1998 een loon op jaarbasis genoot van boven de € 45.378,02 (niveau 1998)blijft voor de opbouw van het vroegpensioen tot de *vroegpensioendatum* het bepaalde in 17 lid 6 tot en met 9 van het Vroegpensioenreglement 2007 gelden, zoals dat luidde tot 19 juni 2009.
5. Voor de werknemer die vóór 1 januari 2006 de 60-jarige leeftijd heeft bereikt en na 1 januari 2006 zijn VUT-uitkering laat ingaan, is over de periode vóór 1 januari 2006 artikel 21 lid 7, alinea 1, niet van toepassing. Gedurende deze periode blijft artikel 16 lid 3 van het toen geldende Overgangs- en Ingroei-VUT-reglement van toepassing.
6. De regeling inzake het arbeidsongeschiktheidspensioen, zoals vastgelegd in het tot 19 juni 2009 geldende artikel 26 van het (Vroeg)pensioenreglement 2007 blijft van kracht voor de arbeidsongeschikte *deelnemers* die onder de WAO vallen en die nog aanspraak

maken of kunnen maken op arbeidsongeschiktheidspensioen en/of eindejaarsuitkering uit hoofde van bovengenoemde regeling.

Overgangsbepalingen 2014

7. De tot 1 januari 2001 opgebouwde aanspraken op tijdelijk verhoogd (bijzonder) weduwen- en weduwnaarspensioen zijn per 1 januari 2014 sekseonafhankelijk en collectief actuariael neutraal omgezet naar levenslang partnerpensioen.

17 Slotbepalingen

Artikel 85: Vermindering pensioenaanspraken en pensioenrechten

1. Indien wordt voldaan aan de voorwaarden, zoals vastgelegd in lid 2, kan het *bestuur*, gehoord de adviserend actuaris, besluiten tot vermindering van de tegenover het *fonds* opgebouwde *pensioenaanspraken* en *pensioenrechten*.
2. Het *fonds* kan opgebouwde *pensioenaanspraken* en *pensioenrechten* uitsluitend verminderen indien:
  - a. het *fonds* gezien de beleidsdekkingsgraad niet voldoet aan de bij of krachtens artikel 131 Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of de bij of krachtens artikel 132 Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen;
  - b. het *fonds* niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan artikel 131 of artikel 132 Pensioenwet zonder dat de belangen van (*gewezen*) *deelnemers*, *pensioengerechtigden*, andere aanspraakgerechtigden of de (*aangesloten*) *werkgever* onevenredig worden geschaad; en
  - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet zoals uitgewerkt in het kortetermijnherstelplan, bedoeld in artikel 138 of artikel 139 Pensioenwet.
3. Een vermindering van de *pensioenaanspraken* zoals bedoeld in lid 1 zal voor iedere (*gewezen*) *deelnemer* en overige belanghebbenden worden bepaald naar evenredigheid van de waarde van hun aanspraken ten tijde van de vermindering. Het *bestuur* is bevoegd de *pensioenrechten* geheel of ten dele van deze vermindering uit te zonderen.
4. Bij de vermindering van de *pensioenaanspraken* en/of *pensioenrechten* behartigt het *bestuur* de belangen van de (*gewezen*) *deelnemers*, *pensioengerechtigden* en overige belanghebbenden op evenwichtige wijze.
5. Het *fonds* informeert de (*gewezen*) *deelnemers*, *pensioengerechtigden* en de (*aangesloten*) *werkgever* schriftelijk over het besluit tot vermindering van *pensioenaanspraken* en *pensioenrechten*, als bedoeld in lid 1.
6. De vermindering, bedoeld in lid 1, kan op zijn vroegst een maand nadat (*gewezen*) *deelnemers*, *pensioengerechtigden*, de (*aangesloten*) *werkgever* en De Nederlandsche Bank hierover zijn geïnformeerd, worden gerealiseerd.
7. Het *bestuur* is bevoegd de vermindering van de *pensioenaanspraken* en *pensioenrechten* geheel of gedeeltelijke ongedaan te maken.

Artikel 86: Fiscaal slotartikel

1. De pensioenregeling van het *fonds*, zoals vastgelegd in dit pensioenreglement, is opgesteld in overeenstemming met de voorgeschreven voorwaarden en binnen de (kwantitatieve) begrenzings van de Wet op de loonbelasting 1964.

Dit betekent in hoofdlijnen dat:

- het totale vroegpensioen nooit meer bedraagt dan 100% van het laatst geldende of het hogere gedurende de deelneming gemiddeld verdiende loon;
- het totale ouderdompensioen nooit meer bedraagt dan 100% van het laatst geldende of het hogere gedurende de deelneming gemiddeld verdiende loon verminderd met een bedrag ter grootte van de *AOW-uitkering*;
- het totale (extra) partnerpensioen nooit meer bedraagt dan 70% van het laatst geldende of het hogere gedurende de deelneming gemiddeld verdiende loon verminderd met een bedrag ter grootte van 70% van de *AOW-uitkering*.
In het geval er naast het partnerpensioen tevens recht bestaat op tijdelijk verhoogd (bijzonder) partnerpensioen en/of een ANW-hiaatpensioen bedragen deze pensioenen tezamen nooit meer dan het in de vorige volzin bedoelde maximum vermeerderd met een bedrag gelijk aan 8/7 van de nabestaandenuitkering inclusief vakantietoeslag krachtens de Algemene nabestaandenwet en een (gebruteerd) bedrag van het verschil in verschuldigde premie voor de volksverzekeringen over het partnerpensioen voor en na de 65-jarige leeftijd;
- het totale wezenpensioen nooit meer bedraagt dan 14% van het laatst geldende of het hogere gedurende de deelneming gemiddeld verdiende loon verminderd met een bedrag ter grootte van 14% van de *AOW-uitkering*. Voor volle wezen wordt dit percentage verdubbeld;

met inachtneming van het bepaalde in artikel 48 en behoudens de in artikel 18d Wet op de loonbelasting 1964 bedoelde toegestane overschrijdingen.

Indien er sprake is van een kortere arbeidsduur dan de normale arbeidsduur, wordt er voor de bepaling van de maximale fiscale begrenzings rekening gehouden met de parttime-breek als bedoeld in artikel 5 van dit reglement.

2. In de pensioenregeling van het *fonds*, zoals vastgelegd in dit pensioenreglement, kunnen niet meer *pensioenaanspraken* worden opgebouwd dan binnen de begrenzings van de Wet op de loonbelasting 1964 mogelijk is.
3. Indien vast komt te staan dat de pensioenregeling van het *fonds* niet voldoet aan het bepaalde in de Wet op de loonbelasting 1964 zal de regeling onverwijld en met terugwerkende kracht worden aangepast, zodat de regeling wel voldoet.

Aan de onderdelen van de pensioenregeling zoals die luiden voor de aanpassing van de regeling, kunnen geen rechten of aanspraken worden ontleend.

Artikel 87: Klachten

Een (gewezen) *deelnemer*, *pensioengerechtigde* of andere belanghebbende die een klacht heeft over de administratie van het pensioen of over de dienstverlening van de administrateur van het *fonds*, heeft het recht een klacht hierover in te dienen, geadresseerd aan de administrateur.

Artikel 88: Geschillen

1. Een (gewezen) *deelnemer, pensioengerechtigde* of andere belanghebbende die zich niet kan verenigen met de interpretatie van de regelingen, zoals vastgelegd in de statuten en dit pensioenreglement van het *fonds*, heeft het recht een geschil aanhangig te maken bij de geschillencommissie van het *fonds*.

De geschillenprocedure van het *fonds* is vastgelegd in het Reglement Geschillenprocedure van het *fonds*.

2. Het geschil dient schriftelijk te worden omschreven. Dit document moet worden ingediend bij de secretaris van de geschillencommissie, binnen drie maanden nadat het besluit of de uitvoeringshandeling, waarop het geschil is gericht, kenbaar is voor de betrokken (gewezen) *deelnemer, pensioengerechtigde* of andere belanghebbende.
3. Het document moet bevatten:
  - a. de naam en het adres van betrokkene;
  - b. de dagtekening;
  - c. een omschrijving van het geschil;
  - d. de argumenten voor het standpunt van betrokkene;
  - e. het verzochte besluit;
  - f. een kopie van het besluit van het *fonds* ten aanzien van de interpretatie van de bepalingen van de statuten en/of de reglementen, waarop het geschil is gericht.

Artikel 89: Gevallen waarin het reglement niet voorziet

In de gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het *bestuur*.

Artikel 90: Hardheidsclausule

1. Het *bestuur* is bevoegd om in bijzondere gevallen af te wijken van dit reglement, indien en voor zover de toepassing van een bepaling naar zijn oordeel leidt tot een onredelijke uitkomst, gelet op het doel of de strekking van die bepaling.
2. Een beroep op de hardheidsclausule dient schriftelijk te worden ingediend bij het *bestuur*.
3. Het beroep op de hardheidsclausule moet bevatten:
  - a. de naam en het adres van de betrokkene;
  - b. een dagtekening;
  - c. een omschrijving van het beroep op de hardheidsclausule;
  - d. de redenen voor het standpunt van betrokkene inclusief bijzondere omstandigheden;
en
  - e. het verzochte besluit.
4. Indien de (gewezen) *deelnemer, pensioengerechtigde* of andere belanghebbende verzoekt om gehoord te worden bij een beroep op de hardheidsclausule, zal het *bestuur* besluiten door wie de betrokken (gewezen) *deelnemer, pensioengerechtigde* of andere belanghebbende gehoord zal worden.

Artikel 91: Inwerkingtreding

Dit reglement is in werking getreden op 1 januari 2003 en is laatstelijk gewijzigd op 1 januari 2014.